

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a III-a ORDINARĂ – NOIEMBRIE 2011

Ședința din ziua de 24 noiembrie 2011

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbaterile și aprobarea proiectului de Hotărâre nr. 1205 din 18 mai 2011 pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2010.
4. Adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.2080 din 23 septembrie 2011 pentru interpretarea articolului XV alineatele (1), (2), (3) și (4) din Legea nr.163 din 22 iulie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.
5. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr. 2543 din 18 noiembrie 2011 pentru modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2011 nr. 52 din 31 martie 2011 (*art.1, 2, 3 ș.a.*).
6. Dezbaterile și aprobarea în prima lectură a proiectului de Lege nr. 2001 din 15 septembrie 2011 privind modificarea și completarea Legii nr.1549-XV din 19 decembrie 2002 cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat (*art.2, 4, 6 ș.a.*).
7. Dezbaterile și adoptarea în primă lectură a proiectului de Lege nr. 1187 din 17 mai 2011 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative (*Legea cu privire la asigurări – art.1, 5, 6 ș.a.; Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule – art.2, 3, 4 ș.a., ș.a.*).
8. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr. 646 din 11 martie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la tutun și la articolele din tutun – art.15 alin.(3); Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice – art.30*).
9. Dezbaterile și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.1835 din 12 august 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la tutun și articolele din tutun – art.15; Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice – art.30; Codul contravențional al Republicii Moldova – art.91*).
10. Dezbaterile, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.2418 din 2 noiembrie 2011 privind interpretarea unor

sintagme din articolul 20¹ din Legea nr.761-XV din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic.

11. Răspunsul doamnei Rita Seicaș, prim-vice-director al Agenției Medicamentului, la întrebarea domnului deputat Gheorghe Brega.

12. Răspunsul domnului Corneliu Trofăilă, directorul Departamentului venituri și tehnologii informaționale al Serviciului Vamal, la întrebarea doamnei deputat Irina Vlah.

13. Interpelările deputaților.

14. Declarația domnului deputat Ion Ceban, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.

15. Declarația domnului deputat Gheorghe Brega, Frațiunea Partidului Liberal.

Ședința începe la ora 10.00.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Plahotniuc, prim-vicepreședinte al Parlamentului, de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului, și de domnul Artur Reșetnicov, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Bună dimineața. Vă rog să vă ocupați locurile, pentru a începe ședința plenului Parlamentului.

Secretariatul, vă rog.

Domnul Maxim Ganaciuc – *secretar general adjunct al Parlamentului, șeful Direcției documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 93 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Dimitriu Anatolie – în delegație; Godea Mihai, Juravschi Nicolae, Mironic Alla – la cerere; Tkaciuk Mark, Toma Iurie, Vitiuc Vladimir, Voronin Vladimir.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Rog să onorăm Drapelul Țării. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Înainte de a purcede la ordinea de zi, vreau să vă anunț că, în perioada premergătoare ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, și-au sărbătorit ziua de naștere colegii noștri, domnul Mihai Ghimpu și doamna Elena Frumosu. Să le dorim un foarte frumos „La mulți ani!” cu acest frumos prilej. (*Aplauze.*)

Ordinea de zi.

Microfonul nr. 5.

Domnul Tudor Deliu – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Pornind de la importanța subiectului la care am să mă refer, rog susținerea dumneavoastră pentru includerea în ordinea de zi pentru ziua de mâine a proiectului de Lege nr. 2060 Strategia de reformare a sectorului justiției. Acest proiect de lege a fost, ieri, discutat în comisia de specialitate. A primit avizul pozitiv pentru a doua lectură, de aceea rog să fie introdus în ordinea de zi pentru ziua de mâine.

Domnul Marian Lupu:

Deci, ca să avem o înțelegere mai bună, comisia a înaintat acest proiect pentru 1 decembrie. Deci, oricum, înțelegerea a fost. Dacă documentul este pregătit și comisia confirmă acest lucru, nu este vorba decât de o mișcare în timp, cu o săptămână mai devreme.

Domnul Popa.

Domnul Tudor Deliu:

Eu cred că 1 decembrie este prea târziu, deoarece, după adoptarea Strategiei, noi trebuie să adoptăm Planul de acțiuni. De aceea, este necesar ca să-l includem pentru ziua de mâine.

Domnul Marian Lupu:

Stimate președinte al comisiei...

Microfonul nr. 5.

Domnul Victor Popa – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Într-adevăr, comisia l-a examinat. Eu consider că s-ar putea mâine să-l includem pe ordinea de zi pentru a pregăti raportul. O să depunem un efort astăzi, ca să fie raportul.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Mulțumesc.

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță – Frațiunea PLDM:

Comisia economie, buget și finanțe.

Stimați colegi,

Domnule Președinte,

Ieri, am solicitat să fie inclusă pe ordinea de zi Legea nr.2543 legată de rectificarea bugetului de stat. Din păcate, astăzi, la orele 9.00, ședința Comisiei nu a putut avea loc, reprezentanți ai 3 fracțiuni au lipsit. Totuși, solicit să fie inclusă pe ordinea de zi.

Se vorbea că trebuie mult timp. Dar, în principiu, avem de votat doar 7 cifre: că dăm pentru pensii 227 de milioane de lei, pentru agricultură – 150 de milioane de lei, pentru reparația, încălzirea școlilor – 42 de milioane, pentru alimentarea copiilor – 36 de milioane, pentru inundați – 25 de milioane și pentru indexarea deponenților la Banca de Economii – 18 milioane.

În total, 500 de milioane de lei, bani pe care îi avem. Și trebuie cât mai urgent să-i dăm la populație.

În plus, pentru prima dată în ultimii câțiva ani de zile, reducem datoria de stat cu 642 de milioane de lei.

Acestea sînt 7 cifre care ușor se memorează. Și cred că comisia, astăzi, poate să se întrunească, să discute cele 7 cifre.

Domnul Marian Lupu:

Îmi dau seama.

Da, mulțumesc.

Eu voi face referință la discuția și decizia noastră comună în cadrul ședinței Biroului permanent din ziua de ieri. Am convenit că astăzi trebuie neapărat să pregătiți raportul, ca să nu facem abateri. Odată raportul fiind pregătit, pe parcursul zilei de astăzi, mâine ca un caz excepțional... Eu propun acest lucru pentru ședința de mâine. Așa cum propuneți, de fapt, și dumneavoastră.

Microfonul nr. 3.

Domnul Oleg Reidman – Frațiunea PCRM:

Спасибо, господин Председатель.

Вчера на комиссии члены комиссии сознательно доложили господину председателю о том, что с этим документом надо работать. И заявления популистские, которые сейчас делаются от микрофона, это не более и не менее как просто дискредитация членов комиссии. Все серьезно настроены на то, чтоб работать над этим документом.

Перечисление в «Банка де экономий» на компенсацию вкладов в ноябре, в конце ноября месяца, а будет произведено в декабре, означает только увеличение количества денег на счетах. Потому что никто не успеет их раздать к Новому году. И потом - списание за счет этого дефицита. Поэтому пусть нам не рассказывают здесь, что мы тормозим какую-то серьезную и важную работу.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 2.

Doamna Irina Vlah – Frațiunea PCRM:

По имеющейся в нашем распоряжении информации, Генеральным директором Таможенной службы господином Тудором Балицки было принято решение о запрете импортных операций со странами СНГ через таможенные посты, расположенные в южном регионе Республики Молдова. Этот приказ вступает в силу 5 декабря текущего года и обязывает экономических агентов начиная с этой даты импортировать товары исключительно через таможенные посты, расположенные на северном сегменте государственной границы с Украиной.

Поэтому есть убедительная просьба к вам, господин Председатель: попросите министра финансов в конце заседания проинформировать нас об этом приказе, так как это ведомство находится в подчинении у министра финансов. А как это повлияет на экономических агентов юга страны, и почему данный приказ был издан? В случае, если господин министр не в состоянии будет предоставить эту информацию, пригласить господина Балицкого.

Domnul Marian Lupu:

Secretariatul,

Am să rog să înregistrați, de altfel, și solicitările care au fost făcute săptămîna trecută. Fiindcă astăzi este joi, Ora Guvernului, să se prezinte persoanele care au fost invitate încă din timp.

Microfonul nr. 4.

Domnul Ion Balan – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Sîntem în preajma sărbătorii Ziua Agricultorului și, cu această ocazie, vin cu propunerea ca, în numele forului legislativ, să-i felicităm cu sărbătoarea profesională pe agricultorii din Republica Moldova, să le dorim multă sănătate, realizări frumoase în anul agricol viitor.

În acest context, vin întru susținerea propunerii domnului Ioniță cu privire la rectificările Bugetului de stat pentru anul 2011, care vine să completeze Fondul de subvenționare a agriculturii cu 150 de milioane de lei, care sînt foarte așteptați astăzi în Republica Moldova de către agricultori, și aș îndemna pe toți deputații să susțină această inițiativă, acest proiect de lege.

Cu atît mai mult că nu atît de simplu a fost să se aloce acești bani pentru agricultori, bani care sînt foarte mult așteptați. Și, de asemenea, vreau să adaug că situația de astăzi în agricultură este una destul de dificilă, în legătură cu faptul că mai mult de 4 luni și jumătate, aproape pe întreg teritoriul Republicii Moldova, nu

avem precipitații atmosferice, fapt care ne dă un semnal negativ că vom avea un an agricol destul de dificil în anul 2012.

De aceea, rog plenul Parlamentul să susțină acest proiect de lege și să fie adoptat astăzi și mâine.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

De fapt, pentru astăzi nici nu a fost vorba. Stimați colegi, să fim concreți. Era vorba de ziua de mâine.

Microfonul nr. 3.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

În ceea ce privește rectificările de buget și problema agriculturii.

Stimați colegi de la PLDM,

Propunerea ca acest fond să fie suplimentat cu cel puțin 150 milioane de lei a venit încă la începutul anului curent, din partea președintelui Comisiei agricultură și industrie alimentară, domnul Popa.

Dumneavoastră atunci ați refuzat să acceptați această propunere. N-ați venit cu rectificări la buget la timp. Din luna septembrie, ați oprit procedura de admitere a cererilor din partea întreprinderilor din domeniul agriculturii. Din cauza aceasta mai multe luni de zile aceste cererile nu sînt acceptate la minister.

De atîta, nu faceți astăzi mare politică aici, în plenul Parlamentului, și mare așa, să spunem, „zabotă” față de agricultori. Am văzut atitudinea dumneavoastră pe parcursul acestui an.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 2.

Domnul Zurabi Todua – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Я хотел бы напомнить о том, что на сегодня мы приглашали министра образования господина Шляхтицкого для ответа на вопросы относительно оптимизации.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Eu i-am spus exact acest lucru domnului Ganaciuc, Secretariatului, fiindcă au fost mai multe persoane invitate data trecută și am zis că trebuie să fie asigurată prezența la Ora Guvernului.

Microfonul nr. 5.

Domnul Vladimir Hotineanu – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Stimați doamnelor și domnilor deputați,

Eu vreau să ne pătrundem de responsabilitate față de proiectul de Lege nr.2543, rectificarea bugetului pentru anul 2011. Se rectifică cifrele care au o conotație profund socială. Sînt completarea Fondului de pensii cu 227 de milioane. Cu atît nu ajunge să plătim pensiile pentru cetățenii Republicii Moldova. Și atunci, să ne gîndim: cine are o grijă atît de mare față de acești pensionari ai noștri care au pensiile foarte mici? Și nu vrea să includem pe ordinea de zi acest proiect de lege?

Mai mult ca atît, vreau să spun că este vorba de alimentația copiilor în școli, este asigurarea funcționării bune a încăperilor școlilor. Și atunci mă întreb: dacă vorbim de aspectele sociale, care este marea grijă a noastră, a deputaților? Dar, de fapt, noi sîntem chemați să ocupăm aceste fotolii pentru acest lucru.

De aceea, eu vă chem să fim foarte-foarte lucrativi, să muncim cu mult randament și, în cîteva ore, să analizăm acest proiect de lege, să-l punem, să-l includem în ordinea de zi și să purcedem la procedura de votare a acestui proiect de lege.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Referitor la proiectul nr.2543. Noi, Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova, ne propunem ca obiectiv ca mîine să-l avem deja adoptat, din motivul că acest proiect este înregistrat pe data de 18 noiembrie în Parlament.

Nu este prea mult, dar sînt deja 6 zile. Cifrele nu sînt atît de dificile. Ele vin să precizeze niște domenii. Și e firesc că au venit mai tîrziu, pe motiv că toate aceste coordonări de cifre se fac și în comunicare cu partenerii noștri de dezvoltare. Imediat cum a fost posibil, aceste cifre au fost prezentate.

Cît ține de speculațiile referitor la alocări de sume, interzicerea acceptării cererilor pentru subvenționare ș.a.m.d., să nu uitați, stimată opoziție, că, chiar la începutul guvernării Alianței pentru Integrare Europeană, noi am acoperit niște găuri de vreo 400 de milioane, pe care le-ați lăsat voi în domeniul agriculturii, și care încet-încet le compensăm în acești ani care urmează.

În momentul de față, noi ne arătăm surprinși de faptul că la ședința de la ora 9.00 a Comisiei economie, buget și finanțe, în mod surprinzător, au lipsit reprezentanții ai 3 fracțiuni: PCRM, PD și PL. Cu toate că fost anunțată, această ședință, de ieri, urma să se prezinte raportul și să avem acest proiect inclus pe ordinea de zi astăzi, în prima lectură, mîine – în lectura a doua, fiindcă este un subiect de maximă importanță.

În luna decembrie, aceste resurse urmează deja să înceapă a fi valorificate cît mai rapid posibil. Din cauza aceasta, în numele fracțiunii, cer o pauză după examinarea primelor două subiecte de pe ordinea de zi, pentru a se întruni Comisia

economie, buget, finanțe, pentru a pregăti raportul. Și insistăm ca acest subiect să fie inclus pe ordinea de zi astăzi, pentru prima lectură.

Domnul Marian Lupu:

Păi, ca să înțeleg eu mai bine, comisia a propus pe mâine. Dumneavoastră propuneți pe astăzi. Deci, stimați colegi, oricum va fi votul plenului Parlamentului, zic eu, trebuie să ținem cont de întreaga importanță a acestui document, să ne mai uităm și la alte cifre care sînt propuse în completarea bugetului de rezervă al Guvernului cu 15 milioane de lei. Nu știu de ce nu răsună lucrul acesta de la microfoane.

Deci, eu gîndesc că o calitate proastă a muncii factorilor de decizie din Executiv, aceasta nu înseamnă că trebuie să fie o situație de forță majoră în Parlament.

Eu nu fac acum niște concluzii. Însă, de obicei, rectificările noi le făceam în iulie. Pe care motiv, avem aceeași situație cu bugetul de stat pe anul viitor, care deja de 2 luni de zile întîrzie. Noi trebuie să ne mișcăm rapid în acest sens. Concomitent, trebuie să fie urmate toate procedurile, toți oamenii. Să fie raportul, să se discute. Apropo, această idee cu pauza, dacă o să fie solicitată, voi fi obligat să o acord. Nu este nici o problemă. Deci, decizia va fi adoptată, în mod evident, de către plen la toate subiectele care sînt propuse și care vor fi supuse votului.

Microfonul nr. 3.

Doamna Oxana Domentî – *Fracțiunea PCRM:*

Eu aș vrea să susțin în acest sens Președintele Parlamentului și să mă adresez colegilor de la PLDM să nu mai facă atîta populism gol aici, pentru că nu ați aflat astăzi dimineață că copiii sînt flămînzi în școli, și nu ați aflat astăzi dimineață că există o gaură în buget de 227 de milioane de lei.

Ați aflat că există această problemă probabil chiar săptămîna trecută. Nu trebuie să tîrăgăm, dar, cel puțin, trebuie să respectați regulile procesului bugetar și să veniți la timp cu aceste proiecte de lege. Dați-ne o zi, două, să ne uităm peste acest document.

Iar dacă sînteți cu adevărat îngrijorați de problemele sociale ale acestei țări, vă rugăm să susțineți includerea în ordinea de zi a proiectelor noastre sociale, care vin la fel să soluționeze mai multe probleme de ordin social.

Și poate că vom fi mai convingători, și poate că aceste probleme tot își vor găsi reflectarea în aceste rectificări bugetare cu care ați venit astăzi sau în proiectul bugetului pe anul 2012.

Deci, reiterez solicitarea noastră de a include în ordinea de zi a ședinței Parlamentului următoarele proiecte legislative de ordin social:

Proiectul nr.1441 din 12 mai 2010, care prevede instituirea unei alocații pentru închirierea spațiului locativ pentru tineri.

Proiectul nr.1393 din 10 mai 2010, care prevede luarea în calcul, la stabilirea stagiului de cotizare, a perioadelor de îngrijire a copiilor de vîrstă preșcolară și a persoanelor cu dizabilități severe.

Proiectul nr.396 din 17 februarie 2010, care prevede mai multe măsuri de sporire a protecției sociale a veteranilor, inclusiv compensația pentru tarifele la servicii comunale și alte alocații.

Proiectul nr.2057 din 7 iulie 2010, care prevede majorarea alocațiilor sociale de stat pentru persoanele cu dizabilități, alocații care n-au fost majorate deja de câțiva ani și care sînt departe sub minimul de existență.

Proiectul nr.1373 din 7 mai 2010, care prevede majorarea cuantumului indemnizațiilor la naștere și alocații de îngrijire a persoanelor cu dizabilități.

Proiectul nr.1538 din 5 iulie 2011, care prevede obligativitatea utilizării soldurilor Fondului de asigurări obligatorii de asistență medicală în anul de gestiune și direcțiile de utilizare a acestuia.

Și vreau să vă zic că este un proiect destul de actual. O să vedeți și astăzi, la discuția proiectului bugetului pe anul 2010 al Fondului de asigurări în medicină. Și veți vedea că problema cu soldul persistă și se repetă din an în an.

Noi avem deja o 1/3 din bani în medicină, care prin intermediul acestui sold, creat artificial, sînt scoși din circuitul medical, atunci cînd medicina este pe brînci. Noi credem că este foarte actual să discutăm aceste proiecte astăzi.

La fel, proiectul nr.1532, din 5 iulie 2011, proiect menit să îmbunătățească climatul de afaceri din țară. Sper să avem înțelegerea dumneavoastră astăzi și susținerea dumneavoastră.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 2.

Domnul Ion Ceban – Frațiunea PCRM:

Stimate domnule Președinte,

Eu vreau să vă rog să mă înscrieți pentru o declarație la sfîrșitul ședinței.

Domnul Marian Lupu:

Înregistrat.

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Diferența dintre populism și acțiune constă în aceea că poți să vii cu foarte multe probleme. În societate, într-adevăr, ne confruntăm cu foarte multe probleme. Ceea ce propunem noi astăzi este suma de 500 de milioane de lei, care să fie distribuiți populației. Cît privește faptul să nu fie votat astăzi în prima lectură și mâine – în a doua lectură. Și aici s-a vorbit că nu avem nevoie de foarte mult timp ca să citim șapte cifre, ca să le înțelegem.

Stimați colegi,

Aici, domnul Reidman a atacat în ceea ce privește depunerile. Depunerile cetățenilor, care sînt deponenți la Banca de Economii: ei au dreptul legal ca, la data de 1 decembrie, să vină să-și ia banii. Iar faptul că noi nu reușim să votăm legea,

din diverse motive, aceasta nu va fi nici o scuză pentru faptul că ei, la 1 decembrie, nu vor putea să-și ia banii.

Noi, încă o dată repet, dacă ne uităm foarte bine în calendar, pentru ca legea să intre în forță, pentru ca pe data de 1 decembrie să se petreacă lucruri plăcute pentru cetățenii noștri, în situații destul de complicate, ar fi bine ca astăzi... Nu există o problemă să o votăm în prima lectură, mâine – în a doua lectură. Și, încă o dată repet, legea nu este complicată. În principiu, sînt 7 cifre care foarte ușor se înțeleg. Și, spre deosebire de alte proiecte de lege, acesta nu vine cu diferite promisiuni, înțelegeri, dar vine cu bani, fie pentru pensii – 227 de milioane de lei, fie pentru alte subvenții.

Domnul Marian Lupu:

Da, microfonul nr. 3.

Domnul Alexandr Petkov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

După atîta populism liberal-democrat, vreau să reamintesc de un populism democrat. Și îi reamintesc domnului Diacov de «пламенная речь» al dînsului referitor la „Mesager”-ul în limba rusă, de acum o lună. Și unde a fost „Mesager”-ul în limba rusă, și unde se află astăzi? Dar eu vreau să propun în ordinea de zi includerea proiectului nr.2298 privind modificarea articolului 59 din Codul audiovizualului.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Oleg Bodrug – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Îmi pare rău că, atît domnul Streleț cît și domnul Ioniță, induc în eroare Parlamentul, deoarece noi, în ședința Comisiei economie, buget și finanțe, primind seara, înainte de ședință, acest proiect de rectificare a bugetului, am convenit joi să avem 2–3 zile pentru a-l examina.

Da, este simplu, sînt, cum se spune, cîteva cifre și le cunoaștem. Dar, totuși, sînt 100 de pagini. Nu-i nici o problemă, susținem această rectificare. Dar dacă s-a convenit în comisie, nu trebuie să vină domnul Streleț să ne aducă învinuiri că n-am fost prezenți sau că am fost prezenți. Este Comisia economie, buget și finanțe care are un președinte.

Și dacă domnul președinte nu respectă ceea ce a convenit în comisie, atunci noi declarăm vot de neîncredere domnului președinte al comisiei respective.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț:

Eu cred că după blocajul legat de alegerea președintelui, când am pierdut în zadar aproape 3 săptămîni, cred că este timpul să ne mobilizăm și să lucrăm într-un ritm mult mai susținut.

Cred că e timpul să înțeleagă colegii, și de o parte și de alta, că în anumite situații poate e cazul să ne convocăm și sîmbăta și duminica, pentru a depăși problemele extrem de importante pentru societate.

Diferența dintre populism și grija față de cetățeni, acoperită financiar, căci s-au identificat resurse în dialogul cu partenerii noștri de dezvoltare, este foarte mare. Și dacă anumiți colegi în 6 zile, de la 18 noiembrie, când a fost înregistrat proiectul nr.2543, pînă astăzi nu au reușit să citească 7 cifre, căci restul sînt doar ajustări în legătură cu aceste 7 domenii, atunci să-și asume această incapacitate de lucru.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

Da, eu vreau să mă refer la ”grîja” aceasta față de cetățeni din partea PLDM-ului.

Stimate domnule Streleț,

Eu văd că iarăși veniți cu niște chestiuni filateliste încoace, în ședința Parlamentului. Întîrziati cu luni de zile cu prezentarea rectificărilor la buget, cu prezentarea politicii fiscale, cu prezentarea bugetului, cu luni de zile, și acum veniți în plenul Parlamentului și cereți ca în cîteva zile, fără ca să intrăm, să pătrundem în esența acestor lucruri, fără ca să-l discutăm în comisii, fără ca să-l discutăm în fracțiuni pentru ca să ne asumăm după asta responsabilitatea, ne puneți aici să-l aprobăm în cîteva zile și în cîteva ore.

Eu cred că este un plan lansat de către PLDM și de către Filat. Un plan bine gîndit și înțelegem foarte bine ce scopuri sînt urmărite. Dar vreau să vă spun că, contra oricărui plan, o să fie și un contraplan.

Dar față de activitatea domnului Ioniță.

Domnule Ioniță,

Cu repartizarea banilor: întoarceți 6 milioane de lei de la afacerea cu cazinourile, ca să o repartizăm la cei bolnavi și săraci, și după asta o să discutăm mai departe. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Doamna Tatiana Botnariuc – Frațiunea PCRM:

Rog să fie inclus în ordinea de zi proiectul social cu nr.2184 privind completarea articolului 5 din Legea Fondului republican și a fondurilor locale de

susținere socială a populației, care prevede achitarea ajutorului material prin intermediul oficiilor poștale și a instituțiilor bancare.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu i-aș ruga pe colegii din dreapta mea, de la microfonul nr.4, să se tempereze un pic. Eu înțeleg duelul politic pe care îl avem noi cu opoziția și, din câte înțeleg, nu contăm și nu contați nici dumneavoastră foarte mult pe votul comuniștilor pentru proiectul nr.2543 privind modificarea bugetului pe 2011, dar, cel puțin, ați putea da dovadă de mai multă considerațiune la adresa noastră.

Noi susținem, încă o dată am zis, acest proiect, dar nu respectăm programul pe care îl adoptați dumneavoastră la sediul partidului și care îl faceți prin declarații de presă.

Avem și noi termene în care trebuie să studiem aceste documente.

Vizavi de șuşoteala domnului Ioniță: noi avem un anumit armistițiu pe care l-am stabilit cu dumneavoastră vizavi de calitatea dumneavoastră de președinte de comisie și vă rog să nu manipulați. Și încercați să conveniți la comisie toate problemele... Veniți, adoptați decizia și noi, în plen, votăm. Nu încercați să ne luați și pe noi în hora asta mare și în lupta pe care o aveți cu comuniștii.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Noi apreciem disponibilitatea colegilor noștri de la PL de a susține acest proiect de rectificare a bugetului de stat pentru anul 2011. Surprinde doar solidaritatea cu care au boicotat ședințele Comisei economie, buget și finanțe, încercând astăzi să facă referință la alte teme decât cele relevante.

Nu vreau să comentez toate manifestările de limbaj suburban care au fost debitate nu demult de către domnul Mușuc. Doar reiterez încă o dată solicitarea fracțiunii noastre. După primele două subiecte pe ordinea de zi – pauză pentru întrunirea Comisei economie, buget și finanțe și includerea în ordinea de zi a proiectului nr.2543.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Din partea fracțiunii, noi reiterăm invitația și propunem să fie inclusă în ordinea de zi informația Prim-ministrului Republicii Moldova, domnului Filat, referitor la remanierea de cadre în Guvern.

Termenul a trecut. După adoptarea Hotărârii Parlamentului din 13 octombrie a trecut mai mult de o lună. Astăzi, solicităm la Ora Guvernului să vină cu informație și să raporteze.

Domnul Marian Lupu:

Așa, microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau – Fracțiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În legătură cu încercarea de a forța lucrurile din partea Partidului Liberal Democrat.

Colegi,

Nu forțați lucrurile, ușa este deschisă, nu faceți populism din nimic, fiindcă o să ajungeți să vă mâncați coada în felul acesta. Nu forțați lucrurile și treceți la treabă. Nu faceți din orișice dividende, fiindcă poate să nu iasă dividende din ceea ce considerați dumneavoastră că trebuie să iasă.

Au fost niște termene puse în joc, vă rog să le respectați și să ne respectăm în calitate de colegi de alianță.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Este adevărat că rectificatul, noi, în Comisia economie, buget și finanțe, l-am primit doar alaltăseară. Și noi am convenit, în cadrul Comisiei, că ar fi bine să-l examinăm puțin mai mult. Însă să nu uităm, și aici este obiecția față de, în primul rând, față de guvernare, să nu uităm că rectificatul trebuie să vină în luna iulie.

De aceea, stimați colegi, atît guvernarea, cît și cei din partea mea dreaptă, Partidul Comuniștilor, haideți mai rapid să examinăm acest rectificat, pentru a lua o decizie: să-l susținem sau nu.

Vreau să vă spun că noi, socialiștii, nu-l vom susține, dar trebuie să-l punem în discuție cît se poate de rapid.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо, господин Председатель.

Я и коллеги мои не совсем понимают, кто под чьим контролем находится, кто кому что поручает и диктует.

Уточнение бюджета и его рассмотрение, и в комиссии, и на пленарном заседании Парламента, не означает освящение и изменение цифр, означает глубокое проникновение в то, почему это происходит. Почему возник дефицит бюджета социального страхования, который три года назад не возникал? Почему происходит изменение в доходной части? Почему, какие причины? Для того чтобы идти с открытыми глазами.

Уточнение, которое предложено нам, предлагает просто освятить цифры и закрыть своей грудью недисциплинированность Правительства в отношении публичных финансов. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PDM:

Da, stimați colegi,

Eu nu știu dacă se spune ”rectificat” sau ”rectificare”. Rectificările bugetului pentru 2011.

Ieri, la Biroul permanent, s-a discutat. Domnul Președinte al Parlamentului a propus ca noi mâine să discutăm, adică colegii să aibă timp să intre în esență. Și Frațiunea Partidului Democrat propune ca mâine, în prima lectură, să discutăm acest proiect, iar astăzi, și Comisia și colegii să mai pătrundă. Dar este un rău pe care noi trebuie să-l trecem, înțelegând că da, rectificările respective puteau să vină și mai devreme. Dar trăim situația pe care o trăim și trebuie să înțelegem.

De aceea, propunem ca, liniștit, să discutăm, să-l introducem pe ordinea de zi și mâine – în prima lectură...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Stimați colegi,

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă – Frațiunea PL:

Vă mulțumesc.

În primul rând, îmi cer scuze: nu este nici rectificat, nici rectificări. A rectifica – asta presupune a corecta niște erori care s-au comis. Or, nu este vorba de erori, că atunci lucrurile sînt grave de tot, e vorba de modificări la buget.

În principiu, deci, Partidul Liberal nu are nimic împotriva de a vota, de a lua în dezbatere și de a vota în ședința în plen acest proiect care vine cu o foarte mare întârziere.

Și aici vreau să fac, totuși, o observație stimabililor noștri colegi. Nu este pentru prima dată când încercă să ne prindă pe picior greșit. Dacă vă amintiți, asta s-a întâmplat și anul trecut, când a fost asumarea unor alocații în agricultură, și în alte cazuri. Deci, este o metodă, după părerea noastră, păguboasă.

Noi am primit acest proiect abia alaltăieri seara, l-am discutat în fracțiune. Sînt o serie de observații, vom merge deci așa, foarte constructiv, pe ele și, pînă la urmă, vom ajunge la un numitor comun. Așa încît, nu este, într-adevăr, nu trebuie să forțăm... forțăm ușile deschise. Nu sînt obiecții de principiu, este vorba de niște modalități foarte corecte de conlucrare. Atît.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Propunerea pe care noi am reiterat-o este ca mîine să avem acest proiect adoptat în două lecturi. Dacă ne asumăm obiectivul de a vota mîine și în prima, și în a doua lectură, mă rog, putem discuta situația aceasta. Însă noi considerăm că, anume pentru a examina conceptual acest proiect în lectura întîi, astăzi și pînă mîine să se vină eventual cu careva modificări, propuneri, ajustări de cifre, căci ați făcut referință la niște cifre și dumneavoastră.

Ar fi mai util să se întrunească astăzi comisia. Fiindcă sper că, în aceste condiții, membrii comisiei chiar se vor întruni, nu vor fugi cum au făcut-o azi dimineață, spre exemplu, cînd au evitat să vină la ședința comisiei. Fiind azi în plen, membrii comisiei ar reuși să se întrunească, ar avea raportul și am avea garanția că am pornit procesul. De aici și vine insistența noastră. Fiindcă timpul rămas pînă la finele anului este unul foarte puțin, și fiecare zi, fiecare săptămînă pe care o cîștigăm în plus vine spre binele cetățenilor care așteaptă aceste modificări la buget.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, domnule Președinte,

Stimate domnule Streleț,

Ca să fie clar pentru toți, reiterez un lucru, cred că pe care nu l-ați auzit, care vizează agricultorii. Din 22 septembrie, la comanda și dispoziția ministrului dumneavoastră, al agriculturii și industriei alimentare, este interzisă și este oprită procedura de admitere a cererilor, solicitărilor pentru acordarea subvențiilor în agricultură. Deja au trecut mai mult de 2 luni de zile. Mai mult de 2 luni de zile noi cerem ca să fie suplimentat fondul de subvenționare în agricultură.

Dumneavoastră, 2 luni de zile, nu ați făcut nimic. Acum veniți cu acest șantaj în Parlament și cereți ca, în câteva ore, noi să aprobăm ceea ce trebuia să aprobăm încă câteva luni în urmă.

De atîta, nu deplasați accentele, nu puneți responsabilitatea dumneavoastră, a PLDM-ului, deoarece ministrul este al dumneavoastră. De 2 luni de zile agricultorii nu primesc subvenții din cauza Partidului Liberal Democrat, din cauza ministrului dumneavoastră.

De atîta, nu fiți astăzi un salvator al agriculturii și al țării. Dar, foarte bine, noi o să-l analizăm. Nu sînt 7 cifre acolo. Practic, este o confirmare a neexecutării bugetului la partea de venituri. Trebuie să înțelegem de ce s-a făcut, de ce cresc importurile? De ce Balițchi închide posturile vamale și de ce nu cresc veniturile bugetare? Deoarece noi am fi putut aloca nu 150 de milioane de lei, dar 450 de milioane de lei pentru subvenții în agricultură.

Domnul Marian Lupu:

Timpul...

Domnul Eduard Mușuc:

De atîta, graba aceasta vine pentru ca să fie acoperită o activitate deficicientă a Guvernului.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Doamna Maria Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Stimați colegi, atît din opoziție, cît și din Alianța pentru Integrare Europeană,

Vă rog mult să vă deziceți de vocabularul suburban și să adoptați un vocabular demn de forul legislativ al Republicii Moldova. Deziceți-vă, vă rog, de ”fundulețe”, de ”mîncatul cozii” și de alte expresii, care nicidecum nu țin de prestigiul unui parlamentar.

Și colegii din opoziție: nu veniți la microfoane pentru a face isterie. Isteria făceți-o acolo unde credeți dumneavoastră că-i mai bine. Aici, trebuie să discutăm, să găsim soluția pentru ca populația Republicii Moldova să nu sufere datorită ambițiilor unor oameni care sînt departe de interesele cetățenilor Republicii Moldova. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

În privința faptului că noi am putut... Noi am văzut ce ați putut în 2009, cînd s-a votat, dar nu erau bani.

Acum, în privința agriculturii. Parlamentul Republicii Moldova a aprobat hotărîrea de Parlament încă pe cînd președinte al comisiei era reprezentantul dumneavoastră, și unde sînt scrise foarte clar domeniile în care se alocă bani pentru agricultură și foarte clar este stipulat că banii se alocă în momentul în care ei sînt pe cont.

Și acum, într-adevăr, ne-am pomenit într-o situație cînd avem nevoie de bani pentru ca să-i dăm agriculturii, pentru că necesitățile sînt mai mari decît ceea ce a fost alocat la începutul anului, și Guvernul vine, foarte clar, pentru a putea executa hotărîrea Parlamentului de a subvenționa agricultura, care stipulează foarte clar că ei pot fi subvenționați numai în momentul în care banii sînt pe cont.

De aceea și avem nevoie de această modificare a legii, ca să alocăm acele 150 de milioane de lei, ca să putem alocă banii agriculturii. Să nu ne pomenim în situația cînd, într-adevăr, oamenii, avînd dreptul legal să-și ia banii, nu-i pot lua. Și cetățenii care vor merge pe data de 1 decembrie la Banca de Economii să-și ridice banii pe care îi așteaptă de ani de zile, să și-i poată lua. Deci, asta este tot.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu – Frațiunea PDM:

Stimate domnule Streleț,

Înainte de a folosi sintagme gen ”au alergat”, ”au fugit colegii din comisie”, vrem să vă readucem aminte, și poate o să înțelegeți, domnule Streleț, într-o limbă română, că ieri, la ședința comisiei, a fost aprobat să se ia o zi sau două ca colegii să aibă posibilitatea să examineze proiectele de legi.

Și atunci cînd ieșiți la microfon, nu induceți în eroare, fiindcă colegii din Partidul Liberal și din Partidul Democrat nu au refuzat examinarea acestui proiect de lege, ci este vorba doar de o zi – două. Dar dacă aveți obiecții cu privire la organizarea lucrărilor în comisie, vă rugăm frumos să discutați comportamentul domnului Ioniță, care este președintele comisiei, și nu să aduceți învinuiri.

Vă mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Petru Vlah – Frațiunea PLDM:

Я хотел бы господам коммунистам кое-что напомнить.

Уважаемые коллеги!

Дело в том, что Вы говорите про таможеню. Я вам хочу напомнить, чтобы вы вспомнили, особенно депутаты из Гагаузии. В 2007 году, когда башканом стал Михаил Формузал в 2006 году, в 2007 году - а руководил страной господин Воронин, была закрыта таможня Гагаузии и переведена в Кагул. И когда говорите про таможеню, вспомните, что было при вас, что вы сделали. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Irina Vlah:

Во-первых, мы говорим не о Гагаузии, когда приглашаем господина Балицкого, □ чтобы Вы не путали эти вещи. Мы в целом говорили о Юге и попросили пригласить господина Балицкого, чтобы он проинформировал про все таможенные посты, которые касаются Юга. Чтобы Вы понимали: речь идет о молдавской таможне, а никак не о гагаузской, вот у нас ее нет. Жаль.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Butmalai – Frațiunea PLDM:

Da, mulțumim, domnule Președinte.

Domnule Președinte,

Conform Regulamentului, eu aș solicita să terminăm dezbaterile astea și să purcedem la examinarea întrebărilor respective, pentru că noi deja avem o oră de vreme. Și sugerez ideea colegilor: la sfârșit sînt declarații, sînt luări de cuvînt la fiecare proiect de lege.

Haideți, agresivitatea asta și modalitatea asta de discuții în Parlament să fie una normală. O susțin și pe colega mea. Este posibil. Deja este ora 11.00, haideți să muncim. Dar dacă este nevoie a examina toate proiectele, o să facem o pauză și o să muncim astăzi, mâine, toată ziua. Nu în detrimentul cetățeanului. Pentru a arăta cetățeanului că Legislativul este acela care susține cetățeanul simplu.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Nu văd alte propuneri la microfoanele din sală. Propunerile care au fost înaintate și au fost solicitate să fie supuse votului – o voi face. Cu referință la proiectul nr.2543: eu cred că aici ideea ar fi una bună. Voi supune votului toate celelalte proiecte, de fapt, precum spune Regulamentul, pot fi supuse votului proiectele care dispun de rapoarte. Deci, cele care sînt regulamentar pregătite.

Și cred că ar fi o idee potrivită ca, la un moment dat, fie și după primele două, odată ce a fost solicitată această pauză, comisia să se întrunească cel puțin pentru a adopta o decizie de comportament de muncă. Fiindcă, dacă comisia va ajunge la concluzia că nici o jumătate de oră sau o oră nu-i de ajuns, dar va spune: ”Haideți să ne întrunim pe vreo patru ore să lucrăm astăzi după masă pînă seara și să pregătim acest raport”, pregătim examinarea acestui proiect precum am discutat și am decis.

Corect au spus colegii ieri, în cadrul ședinței Biroului permanent: mâine îl introducem și îl discutăm și în prima, și în a doua lectură. Important este ca toți

deputații să cunoască esența acestui proiect, fiindcă este adevărat, probabil, că acest proiect a fost trimis în Parlament vinerea trecută, pe 18. Eu mi-aduc aminte că am pus semnătura pe distribuirea acestui proiect luni seara. De aceea, presupun că colegii din Parlament l-au primit nu mai devreme de ziua de marți sau miercuri.

Deci, este nevoie. Parlamentul niciodată nu trebuie să fie o simplă mașină mecanică de vot. Trebuie să înțelegem ce votăm, fiindcă ne asumăm responsabilitatea.

Pe care motiv, pornim cu punerea la vot a acelor propuneri care au fost înaintate și care, de fapt, proiecte dispun de rapoarte, sînt pregătite regulamentar.

Stimați colegi numărători din sectoare,

Vă rog să ocupați locurile la microfon, fiindcă o să am nevoie de asistența dumneavoastră.

Propunerea înaintată de domnul Deliu, susținută de Comisia juridică, numiri și imunități, proiectul nr. 2060, care era de fapt propus pentru următoarea săptămîină, însă raportul fiind pregătit, propunerea este de a include acest proiect pentru ziua de mîine, 25 noiembrie.

Cine este pentru includerea proiectului nr.2060, vă rog votul dumneavoastră. Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 0.

Sectorul nr. 2 – 24.

Sectorul nr. 3 – 28.

Domnul Marian Lupu:

– 52 de voturi, propunerea este acceptată.

Propunerile doamnei deputat Domentii. Avem 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 la număr. Le voi supune votului în ordine.

Domnul Sergiu Stati – Frațiunea PRCM:

Vă rugăm, domnule Președinte, dacă este posibil, să ne dați și denumirea proiectelor, ca toată lumea să știe că nu cei care speculează, dar cei care sînt, consecvent, pentru un proiect și o strategie normală de dezvoltare a societății ...

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc pentru sugestie.

Denumirile au fost date de colega noastră de la microfonul nr. 3.

Deci, prima propunere privind includerea pe ordinea de zi a proiectului nr.1441. Cine este pentru, vă rog să votați.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Sectorul nr. 2 – 11.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

– 36 de voturi, propunerea nu a fost susținută.
Proiectul nr. 1393. Cine este pentru?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Sectorul nr. 2 – 11.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Situație similară, 36 de voturi. Plenul nu a susținut propunerea.
Proiectul nr. 396. Rog votul dumneavoastră.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Sectorul nr. 2 – 11.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

– 36 de voturi, situație similară. Plenul nu a susținut propunerea.
Includerea proiectului nr. 2057. Cine este pentru, rog votul dumneavoastră.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Sectorul nr. 2 – 11.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

– 36 de voturi. Constat o situație similară.
Proiectul nr. 1373. Cine este pentru?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Sectorul nr. 2 – 11.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Situație similară – 36 de voturi.
Proiectul nr. 1538.

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

– 11.

– 0.

Domnul Marian Lupu:

12 voturi?

– 37 de voturi, situație similară, o constat.

Și ultima propunere, proiectul nr. 1532.

N u m ă r ă t o r i i:

–25.

Sectorul nr. 2 – 11.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

–36 de voturi, plenul nu a susținut această propunere.

Așa, cu declarațiile Secretariatului.

Propunerea domnului deputat Petkov de a include în ordinea de zi proiectul nr. 2298. Cine este pentru, rog votul dumneavoastră.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Sectorul nr. 2 – 8.

0 – sectorul nr. 3.

Domnul Marian Lupu:

–33 de voturi. Propunerea nu a fost susținută de plen.

Propunerea doamnei deputat Botnariuc privind includerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 2184. Cine este pentru, rog votul dumneavoastră.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 25.

Sectorul nr. 2 – 9.

0 – sectorul nr. 3.

Domnul Marian Lupu:

Stați puțin,

Eu văd din sală sectorul nr. 2.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 10.

Domnul Marian Lupu:

Eu îl văd pe domnul Hotineanu. Domnul Sîrbu.

N u m ă r ă t o r u l:

Îmi cer iertare – 13.

Domnul Marian Lupu:

–13. Numărați, vă rog, stimați colegi. Determinați-vă.

N u m ă r ă t o r u l:

Domnule Președinte,

O dată votează, o dată – nu. Mă scuzați.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi...

Sectorul nr.2, ridicați mâinile, să vadă numărătorul. Uitați-vă peste tot. Nu dați din mâini. Spuneți o cifră care corespunde realității. Sectorul nr. 2 votează integral sau nu, căci eu văd mâini ridicate?

N u m ă r ă t o r u l:

Ei, bine. Înseamnă că toți au votat.

Domnul Marian Lupu:

Dați-mi rezultatul, să ne mișcăm înainte.

N u m ă r ă t o r i i:

– 24.

– 35, așa iese.

Domnul Marian Lupu:

Dar noi niciodată nu am avut 35 în sectorul nr. 2.

N u m ă r ă t o r i i:

–11.

–34.

Domnul Marian Lupu:

–34?

N u m ă r ă t o r u l:

–34, da.

Domnul Marian Lupu:

Așa-i sau nu-i așa?

N u m ă r ă t o r u l:

–35.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr. 3, câte voturi sînt?

N u m ă r ă t o r u l:

În sectorul nr. 3 sînt 0 voturi.

Domnul Marian Lupu:

– 0 voturi. Haideți să ne clarificăm cu numărul de voturi.

Dar nu sînt 35 în sală.

N u m ă r ă t o r u l:

Vă rog, ridicați mîinile.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr. 2, vă rog, disciplinați-vă. Votăm, da?

N u m ă r ă t o r u l:

PLDM, votează sau nu?

Domnul Sergiu Stati:

Votează, votează. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Cîte voturi?

Domnule Sîrbu, domnule Sîrbu... Liniște.

N u m ă r ă t o r u l:

–30 acum.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog foarte mult, aceasta nu este o glumă. Rezultatul votului se fixează în stenogramă. Să nu ne jucăm cu chestii de genul acesta.

Colegi din sectorul nr. 2,

Ridicați și țineți, vă rog, ridicate mîinile. Domnule Sîrbu, numărați-i. Sau îi număr eu? (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r u l:

–29.

Domnul Marian Lupu:

–29.

54 de voturi.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Valeriu Streleț:

29 au fost aici? Da de unde?

De la noi din fracțiune au votat doar doi deputați subiectul acesta.

Domnul Oleg Sîrbu:

Domnule Streleț,

Au votat o dată 4, o dată 3, o dată 4, o dată 5 și o dată 3.

Domnul Valeriu Streleț:

Stați o secundă. Să procedăm în felul următor...

Domnul Oleg Sîrbu:

Mă scuzați. Numărați voi.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Dacă ne permiteți o pauză de 3 minute, noi discutăm în fracțiune acest subiect, vedem ce spune domnul Hotineanu și apoi... *(Rumoare în sală.)*

N u m ă r ă t o r u l:

Sîntem în procedura de vot.

Domnul Valeriu Streleț:

Dar deocamdată au fost doar doi deputați. Domnul Hotineanu și domnul Butmalai.

Domnul Marian Lupu:

Știu. Bine, să procedăm așa. Nu trebuie eu să permit... Dacă solicitați... Cîte minute doriți?

Microfonul nr. 4.

Domnul Valeriu Streleț:

Cinci minute.

Domnul Marian Lupu:

Cinci minute. La solicitarea Frațiunii PLDM acord 5 minute.

Reluăm ședința la fără cinci unsprezece.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Numărătorii, vă rog, la microfoane. Stimați colegi, vă rog să vă ocupați locurile.

Stimați colegi,

Rog să vă ocupați locurile. Sau este nevoie de continuarea pauzei?

Deci, eram în procedura de vot. Sectorul nr. 1, la subiectul nr. 2184. Sectorul nr. 1 – 25 de voturi. Sectorul nr. 3 – situația era clară, 0 voturi. Sectorul nr. 2? V-ați determinat cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr. 2184? Nu, domnule Sîrbu, nu-i convingeți cum să voteze. Trebuie să anunțați...

Domnul Sergiu Stati:

Partidul Democrat, votați.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3, vă rog.

N u m ă r ă t o r u l:

– 26.

Domnul Marian Lupu:

– 26 de voturi.

N u m ă r ă t o r u l:

– 27 și domnul Reidman.

Domnul Marian Lupu:

26 de voturi. 25. S-a apropiat domnul Reidman? 27 de voturi.

Deci, avem 52 de voturi. Propunerea a fost susținută.

N u m ă r ă t o r u l:

Îmi cer scuze, dar în sectorul nr. 2 nu au votat 27. Chiar dacă eu număr în sectorul nr. 3.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Vă rog frumos, fiecare își are sectoarele sale.

Deci, nr. 2184 este aprobată introducerea în ordinea de zi. Și a fost înaintată propunerea și solicitată prezența, și informația Primului ministru. Deci, propunerea domnului Petrenco. Așa înțeleg, da? Supun votului această propunere. Cine este pentru, rog votul dumneavoastră.

N u m ă r ă t o r u l:

Sectorul nr. 1 – 25.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr. 2, nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 11.

Sectorul nr. 3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

– 36 de voturi. Propunerea nu a fost susținută de plen. Stimați colegi numărători, vă mulțumesc.

Și, precum am convenit cu referință la nr.2543, după primele două, pauză. Și comisia va trebui să adopte o decizie referitor la cum muncește și când pregătește raportul.

Începem examinarea proiectelor incluse pe ordinea de zi, stimați colegi.

Proiectul de hotărâre nr.1205 pentru aprobarea Raportului privind executarea Bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2010. Guvernul.

Doamna Maria Borta – președintele Casei Naționale de Asigurări Sociale:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Permiteți-mi să vă prezint spre examinare și aprobare proiectul Raportului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2010. La venituri – în sumă de 8 miliarde 415 milioane 986,4 mii lei și la cheltuielile finanțate – în sumă de 8 miliarde 629 milioane 317,8 mii lei, cu depășirea cheltuielilor asupra veniturilor cu 213 milioane 331,4 mii lei.

Partea cea mai semnificativă în structura veniturilor o reprezintă contribuțiile de asigurări sociale. La formarea bugetului de asigurări sociale în anul de raportare au participat 189,5 mii de unități economice și 859,9 mii de persoane asigurate.

Totalizînd activitatea anuală de gestionare a bugetului asigurărilor sociale de stat se poate constata că indicele precizat pe anul 2010 la compartimentul „Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii”, în cuantum de 6 miliarde 28,8 milioane lei, a fost realizat la nivelul de 99,3%.

Volumul contribuțiilor acumulate în anul de gestiune a depășit cu 390 milioane lei indicele corespunzător al anului 2009. La situația din 1 ianuarie 2011, a fost constată o restanță a contribuabililor față de bugetul asigurărilor sociale de stat, în sumă de 739,9 milioane lei.

O parte importantă în veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat a revenit transferurilor de la bugetul de stat pentru finanțarea prestațiilor de asistență socială, compensațiilor nominative, alocațiilor și ajutoarelor sociale și pentru compensarea tarifelor de asigurări sociale în sectorul agrar. De la bugetul de stat au fost transferați, în corespundere cu cererile și planurile de finanțare, 1 miliard 582 milioane 127,8 mii lei.

În anul de raportare, bugetul asigurărilor sociale de stat a beneficiat de o susținere semnificativă din partea bugetului de stat, care, conform prevederilor legale, a intervenit cu 843 milioane 600 mii lei pentru a acoperi deficitul bugetului asigurărilor sociale de stat și, datorită acestui fapt, a fost posibilă onorarea tuturor obligațiilor față de beneficiarii de prestații sociale, în volum deplin și în termen, în anul de raportare, și efectuarea plății pensiilor în luna ianuarie a anului 2011.

Dobânzile aferente soldurilor mijloacelor bănești la conturile curente în instituțiile bancare și alte venituri au completat partea de venituri cu 4,4 milioane lei.

În anul 2010, la bugetul asigurărilor sociale de stat, din Fondul de rezervă al Guvernului, au fost alocați 568,7 mii lei, din care 521 mii lei conform Hotărârii Guvernului nr.433 cu privire la alocarea mijloacelor financiare pentru compensarea veniturilor ratate ale bugetului asigurărilor sociale de stat în legătură cu scutirea, în anul 2009, a deținătorilor de terenuri agricole situate după traseul Rîbnița–Tiraspol, de plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat.

Cheltuielile finanțate din bugetul asigurărilor sociale de stat au constituit 8 miliarde 629,3 milioane lei, ce reprezintă o executare a indicelui aprobat la nivelul de 99,2%. Comparativ cu anul 2009, în anul de gestiune suma cheltuielilor a crescut cu 925 milioane 404 mii lei, sau cu 12,1%.

Analogic situației din 2009, ponderea principală în cheltuielile totale a revenit cheltuielilor pentru pensii, 83,5 la sută. Pentru plata pensiilor de asigurări sociale de stat în 2010 au fost prevăzuți 5 miliarde 898 milioane lei. Cheltuielile efective au constituit 5 miliarde 863,719 mii lei, executînd indicatorul planificat la 99,4 la sută. Pentru plata indemnizațiilor de asigurări sociale a fost prevăzut un volum de mijloace financiare de 1 miliard 8,4 milioane lei.

Cheltuielile efective au constituit 986,3 milioane, executare de 97,8 la sută. Cheltuielile în anul 2010 sînt cu 158 milioane lei mai mari față de cheltuielile efective ale anului 2009. Pentru finanțarea recuperării sănătății, la fel, au fost utilizați 13,8 milioane lei. Mijloacele acumulate la bugetul asigurărilor sociale de stat au fost alocate pentru asigurarea a 750 mii de persoane cu pensii, indemnizații pentru familiile cu copii, alocații sociale.

Concomitent, 293,4 mii de persoane, suplimentar la pensii, alocații lunare, au beneficiat de compensații nominative, alocații nominale de stat pentru merite deosebite față de stat și alocații lunare de stat. De compensații sociale în perioada rece al anului au beneficiat 579,9 mii de persoane.

Anul bugetar a fost finalizat cu un deficit în sumă de 213,3 milioane lei. Soldul mijloacelor bănești în conturile curente ale Casei Naționale de Asigurări Sociale, la situația din 1 ianuarie 2011, a constituit 363,5 milioane. Din acest sold, la data de 3 ianuarie 2011, au fost transferate Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei” mijloacele necesare pentru începerea procesului de plată a pensiilor curente beneficiarilor pentru luna respectivă.

Descrierea detaliată a raportului privind executarea bugetului de asigurări sociale în 2010 este în nota prezentată atenției dumneavoastră. Și sînt disponibilă să răspund la întrebări.

Mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc, stimați colegi.

Întrebările dumneavoastră?

Microfonul nr. 3.

Doamna Galina Balmoș – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Este regretabil că, prin modificarea legislației, raportul îl prezintă președintele Casei Naționale de Asigurări Sociale și nu ministrul, deoarece anterior prezenta acest raport ministrul. Pentru că este vorba, de fapt, despre executarea bugetului și eficacitatea politicilor implementate în acest domeniu.

Despre faptul că dumneavoastră mai puțin vă veți putea referi la eficacitatea politicilor și mai mult veți avea de răspuns la niște întrebări ce țin de tehnici, să zic așa, de modalitatea de executare a acestui buget. Dar am câteva întrebări: indemnizația de maternitate.

Din raportul dumneavoastră observăm că cheltuielile sînt în descreștere. Și dumneavoastră indicați și cauza: mărimea medie a indemnizației e mai mică. Indemnizația de maternitate este mai mică, față de 2009, undeva cu 1700 de lei pentru fiecare, în medie, pentru persoană.

Totodată, au beneficiat de această indemnizație de maternitate cu 4492 de beneficiari mai mult decît în 2009. Care este cauza, în viziunea dumneavoastră, a micșorării cuantumului acestei indemnizații de maternitate, care este raportată cu salariul persoanei? Avînd în vedere că șomeri sînt numai 74 din acești 4492 de beneficiari?

Doamna Maria Borta:

Mulțumesc pentru întrebare.

De fapt, indemnizația de maternitate nu a scăzut ca număr și nici nu a scăzut ca mărime, efectiv. Este doar trecerea de la o categorie la alta, de la asigurați la neasigurați, din acest număr făcînd parte indemnizațiile achitate taților, în cazul în care femeile neasigurate sînt la întreținere.

Doamna Galina Balmoș:

Dumneavoastră ați spus că au trecut din categoria femeilor asigurate în categoria celor neasigurate. Ceea ce înseamnă că ele au rămas, de fapt, fără lucru. Au devenit șomere sau au rămas fără lucru. Mai mult...

Domnul Maria Borta:

În încheierea mea, eu înțeleg că au început să se nască mai mulți copii și la persoanele care mai stau și pe acasă.

Doamna Galina Balmoș:

Dumneavoastră, totodată, în acest raport vorbiți că, din numărul total de 4500 de beneficiari, doar 74 sînt șomeri. Deci, nu este un număr atît de mare ca să zicem că ele nu muncesc și au hotărît să nască, de aceea nu muncesc.

Doamna Maria Borta:

Persoane neasigurate sînt și studenții.

Doamna Galina Balmoș:

Deci, dumneavoastră aveți niște date precum că studenții au început să nască în acest an mai mult decît media pe țară.

Domnul Maria Borta:

Da, sînt prezente aceste cazuri.

Doamna Galina Balmoș:

Eu consider că nu este corect. Și anume, lucrul acesta indică două momente: trecerea din categoria asiguraților în cea de neasigurați, adică rămîn fără muncă sau salariul este mai mic față de ceea ce au primit în 2009, a același, a persoanelor care au nevoie de această indemnizație de maternitate.

Și, un moment: noi observăm în acest raport vizavi de alocațiile oferite invalizilor și participanților la cel de-al doilea război mondial, care, pe parcursul anului 2010, numărul acestora este în descreștere cu 1500 de persoane.

În fiecare an cam tendința este de a pierde din rîndul acestor beneficiari un număr destul de impunător, pentru că au rămas, la finele lui 2010, 11 mii de persoane. Noi am venit cu mai multe inițiative la acest capitol și nu a fost acceptată nici o inițiativă, pentru protecția suplimentară a acestora, a unei categorii de 11 mii, repet această cifră, de participanți la cel de-al doilea război mondial.

Dar, spuneți-mi dumneavoastră: indemnizațiile și alocațiile pe care le oferă statul acestor categorii au rămas la nivelul, numărul și poate chiar la suma anului 2008-2009 sau au mai fost suplimentate cu careva măsuri?

Doamna Maria Borta:

De fapt...

Doamna Galina Balmoș:

Din ceea ce vede Casa Națională, la plăți...

Doamna Maria Borta:

De fapt, noi am executat toate măsurile cu care a venit, în suplimentarea veniturilor acestei categorii, Guvernul, dar aceea că numărul lor este în descreștere se datorează doar faptului că categoria dată are o vîrstă înaintată și este...

Doamna Galina Balmoș:

Naturală, așa? O descreștere naturală.

Doamna Maria Borta:

O descreștere naturală.

Doamna Galina Balmoș:

Dar, de fapt, politicile nu au fost modificate față de anul 2008, nici măcar în măsura care să asigure acestor categorii un trai decent pe ultima sută de metri a vieții lor.

Rog să fiu înscrisă cu luare de cuvânt la fine, pe acest proiect.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 2.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Я хочу задать следующий вопрос. Согласно отчету Счетной палаты Национальной кассе за 2010 год более 50% экономических агентов не представили Декларацию о начислении и использовании взносов государственного социального страхования по форме 4vaz. А также ежегодные декларации застрахованных лиц rev5.

Из 141 тысячи 400 экономических агентов представили в положенные законодательством сроки только 72 тысячи 100 экономических агентов. Данное нарушение законодательства привело к тому, что информационная система НКСС обладает базой данных неподтвержденных долгов на сумму 111 миллионов 400 леев.

Из этого у меня, как говорится, следующие вопросы: чем вы объясните такое резкое падение доверия, я бы сказала, и ответственности экономических агентов перед системой социального страхования Республики Молдова за отчетный период? Или это связано, может быть, с непрофессионализмом управления, администрирования системы социального страхования? С руководителями территориальных подразделений, которые, мы знаем, что некоторые были уволены, а другие назначены на руководящие посты вследствие политического алгоритма?

Ну и, как мы знаем, что социальное страхование, соцобеспечение по алгоритму относится...

Domnul Marian Lupu:

Stimată colegă,

Timpul pentru întrebare...

Doamna Tatiana Botnariuc:

К Демократической партии? Прошу ответа.

Doamna Maria Borta:

Mulțumesc, doamnă deputat, pentru întrebare.

Este regretabil în primul rând faptul că dumneavoastră veniți de la o casă teritorială și știți toate momentele, și, probabil, cunoașteți și răspunsul la întrebare.

În primul rînd, nu a fost solicitată de Curtea de Conturi descifrarea sau motivul pentru care toți agenții economici care sînt în baza de date a Casei Naționale de Asigurări Sociale nu au prezentat...

La o informare, după ce a fost prezentat raportul, noi am prezentat descifrarea și pot chiar să o citez, căci, de fapt, în sistemul informațional al Casei Naționale de Asigurări Sociale sînt toți agenții economici de la fondarea Casei Naționale. Însă în numărul respectiv sînt întreprinderi lichidate, sînt întreprinderi desființate deja, sînt întreprinderi neviabile. Ele nu pot fi excluse din baza de date. Noi raportăm acele 50% care, de fapt, la ziua de astăzi ne prezintă informațiile.

Cît privește... v-ați referit la profesionalismul caselor teritoriale. Vreau să vă zic că nu mă îndoiesc de profesionalismul lor și nu este în funcția Casei Naționale de a urmări datoriile. Legea prevede că agentul economic are obligația de a transfera la bugetul asigurărilor sociale și de a prezenta, o dată în trimestru, raportul privind activitatea.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Следующий вопрос в том же направлении, по которому вы ответили. Значит, в том же отчете Счетной палаты, насколько я поняла из ответов, Счетная палата предоставила неверные данные, надо, наверное, обратиться к господину Урекяну.

Также хотела бы спросить, что в этом же отчете указывается на невыполнение налогоплательщиками обязанностей по оплате взносов государственного социального страхования. И что данная тенденция, так указанно в отчете, имеет форму роста.

Так, на конец года задолженность выросла на 101 миллион 300 тысяч леев, или на 15,9 %, в сравнении с 1 января 2010 года и достигла цифры 740 миллионов леев на конец года.

У меня вопрос, какие меры или методы вы видите по улучшению ситуации по сбору взносов государственного социального страхования, помимо тех, которые существуют с 2001 года и по сегодняшний день? И не кажется ли вам, что данная ситуация по неэффективному сбору обязательных взносов в бюджет социального страхования приобретает угрожающую тенденцию?

Doamna Maria Borta:

Mulțumesc pentru întrebare.

Dar, de fapt, am răspuns anterior: nu este funcția Casei Naționale de Asigurări Sociale de a urmări datoriile, este în funcția Inspectoratului Fiscal. Însă, totodată, noi, împreună cu Inspectoratul Fiscal, avem grupuri de lucruri, analizăm și în teritoriu (dumneavoastră vă este cunoscut), și la sediile centrale posibilitatea de încasare a datoriilor față de bugetul asigurărilor sociale.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Значит, форма работы осталась прежней. Если вот мы придем с изменениями для улучшения работы, скажем так, или каких-то дополнительных полномочий для территориальной кассы социального страхования, это будет приветственно с вашей стороны?

Doamna Maria Bortă:

Если вы представите какие-то конкретные меры, из которых будут улучшения, то пожалуйста.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Chiorescu – *Fracțiunea PLDM:*

Doamnă președinte,

Avem o așa întrebare. La nr. 28 din raportul privind executarea Bugetului asigurărilor sociale de stat, la capitolul „Cheltuieli” aveți cheltuieli pentru restabilirea sănătății, prin tratament balneo-sanatorial și reabilitarea persoanelor asigurate, și cheltuieli pentru procurarea билетelor de tratament sanatorial veteranilor. Spuneți-mi, vă rog frumos, câți cetățeni din mediul rural, câți veterani, câți agricultori au beneficiat de acest tratament? În cifre sau procente, mă rog.

Doamna Maria Bortă:

Mulțumesc pentru întrebare. O să vă zic la memorie, dacă ceva, o să mă completeze colega. După câte țin minte, 9000 de veterani și 2300 de persoane asigurate.

Domnul Iurie Chiorescu:

Vă mulțumesc.

Și încă o întrebare: la întreținerea Companiei Naționale de Asigurări Sociale aveți la întreținere 91,1 milioane lei, la executare însă – 86,5%. Neexecutarea la 100% nu ar însemna aceasta o deficiență la capitolul de management a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină?

Doamna Maria Bortă:

De medicină sau...?

Domnul Iurie Chiorescu:

Mă scuzați, sănătate.

Doamna Maria Bortă:

Mulțumesc frumos.

Domnul Iurie Chiorescu:

Companiei Naționale de Asigurări Sociale, mă scuzați.

Doamna Maria Bortă:

Deci noi sîntem Casa Națională de Asigurări Sociale. În momentul de față vă pot spune că nu este managementul de vină. Ne-am planificat unele îmbunătățiri în raioanele Republicii Moldova, dar din situația financiară a anului curent, cînd era lipsă de bani efectivi, am renunțat la aceste cheltuieli și am îndreptat toate cheltuielile doar la finanțarea pensiilor.

Domnul Iurie Chiorescu:

Mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Victor Mîndru – Frațiunea PCRM:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte.

Eu nu mă voi referi la compartimentul „venituri”, cunoaștem care este situația, s-a raportat. Cu părere de rău, acumulările sînt în continuă descreștere. Întrebarea mea se referă la cheltuieli. Cunoaștem cu toții că într-o mare măsură situația la cheltuieli depinde de controlul care se efectuează. Iată, la această situație și se va referi întrebarea mea.

Din raportul Curții de Conturi, Casa Națională nu și-a consolidat controlul intern, care ar asigura o monitorizare operativă la toate nivelurile a plății pensiilor prin intermediul Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”. Colaboratorii Casei Naționale și a unor Case Teritoriale nu au efectuat controale la oficiile poștale în aspectul regularității plății pensiilor de asigurări sociale beneficiarilor, cu toate că, regulamentar, Casa Națională și Casele Teritoriale au atribuția de a exercita controlul plății corecte și în termenele stabilite a pensiilor. Cum lămuriți dumneavoastră, ca președinte al Casei Naționale, această situație și ce veți întreprinde pentru a o ameliora?

Vă mulțumesc.

Doamna Maria Bortă:

Mulțumesc frumos, domnule Mîndru.

La această întrebare eu aș răspunde în felul următor. În primul rînd, am ales prioritățile de control, deoarece, pe parcursul anilor, Casei Naționale i se atribuie careva atribuții de plată, dar, cu regret, personalul rămîne același și dumneavoastră tot cunoașteți momentul.

Și, da, noi avem posibilitate de verificare a oficiilor poștale, însă, văzând creșterea cheltuielilor pentru buletinele de boală și pentru alte prestații, am întreprins măsuri urgente de a verifica acest capitol.

Și vreau să vă spun că au fost efectuate pe întreg teritoriul republicii 1130 de controale, inclusiv și la oficiile poștale. Probabil, n-am acoperit toate oficiile, dar începând cu anul 2012, iarăși din nou vom alege prioritățile și vom merge și la oficiile poștale.

Mai mult ca atât, vom cere ca în contractul cu „Poșta Moldovei” să nu fie stipulat să cerem acceptul de la oficiul central, pentru a merge la control în teritoriu. Și asta ar fi un impediment.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Mihail Mocanu – Frațiunea PCRM:

Скажите, пожалуйста, у меня вопрос касается адресных компенсаций некоторым категориям населения. Из документа мы видим, что по сравнению с 2009 годом фактически расходы уменьшились на 15 миллионов. Расходы в 2010 году были начислены 241 779 получателям, или на 16 180 получателей меньше по сравнению с 2009 годом.

Значит ли это, что ветераны войны, такие как афганцы и защитники целостности и независимости лишены уже всех льгот?

Согласно Закону №135 от 29 декабря 2009 года начиная с 1 января 2010 года адресные компенсации для категорий населения, предусмотренных настоящим законом, не назначаются.

Как мне пояснила госпожа министр Булига, это не касается ветеранов-афганцев и не касается защитников целостности и независимости Республики Молдова. Но здесь мы не видим увеличения, каких-то прибавлений этим получателям адресных компенсаций, а наоборот мы видим только уменьшения. И каков дальнейший план Правительства, для того чтобы полностью уничтожить эту категорию населения?

Doamna Maria Bortă:

Mulțumesc frumos pentru întrebare.

Foarte corect v-a răspuns doamna ministru Buliga. Cu adevărat, aceste categorii nu au fost afectate, deoarece dumnealor deja au fost incluși în categoriile de plată, doar noi beneficiari de compensații nominative nu intră în sistem, deoarece a intrat în vigoare Legea despre ajutorul social, care cuprinde toate nevoile sociale și, dacă observați, el este cu mult în creștere.

Domnul Mihail Mocanu:

Да, но на сегодняшний день мы видим и имеем массу заявлений с мест, что больше людей не принимают на учет, именно тех лиц, которые являются

ветеранами, но по каким-то причинам не успели стать на учет, и больше не принимают для получения адресных компенсаций.

Doamna Maria Bortă:

Мы рассмотрим каждое заявление конкретно, потому что, будучи ветераном, они были уже в списках.

Domnul Mihail Mocanu:

Но это не дело, что значит, мы рассмотрим каждое заявление в отдельности. Надо издать специальный документ, который будет регламентировать, что ветераны, такие как афганцы, они не должны рассматриваться отдельным списком.

Doamna Maria Bortă:

Acest document deja este și este în vigoare, și noi lucrăm cu el. Și, după câte am menționat, categoria dată n-a fost afectată deloc.

Domnul Mihail Mocanu:

Покажите его, опубликуйте его, где он есть, мы не можем его найти.

Doamna Maria Bortă:

Este Legea despre veterani și Legea despre ajutorul social.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă director anterior,

Anterior, de dimineață, am avut o dispută cu colegii noștri vizavi de proiectul bugetului pentru anul, rectificările la Buget pentru anul 2011. În contextul raportului pe care ni-l prezentați astăzi, spuneți-ne, vă rog frumos, pentru că, din câte înțeleg, există și un capitol vizavi de CNAS, nu se ajung câteva sute de milioane.

Spuneți-ne, vă rog frumos, în ce lună dumneavoastră v-ați dat seama că acești bani n-o să ajungă și ați solicitat ca acestea să fie incluse. Eu înțeleg foarte bine, domnule. Eu înțeleg, este un răspuns pe care ne-ar clarifica anumite dispute de-ale noastre matinale.

Vă mulțumesc.

Doamna Maria Bortă:

Mulțumesc pentru întrebare. Dar, cu adevărat, raportul pentru 2011 va fi prezentat și veți avea, probabil, acolo răspunsul.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, eu v-am întrebat. Totuși dumneavoastră sînteți la tribuna Parlamentului. Și eu vă întreb, pentru că o să ne clarificați multe lucruri. Anumiți colegi de-ai noștri, probabil, o să înțeleagă: cînd dumneavoastră, în ce lună v-ați dat seama că acești bani n-o să ajungă și ați raportat acest lucru, ca să facem eforturi și să identificăm aceste surse de bani?

Doamna Maria Bortă:

Ca să vă spun concret, începînd cu luna august, încasările au fost, au început să vină ceva mai puțin decît cele prognozate.

Domnul Valeriu Munteanu:

Și ați ajuns la concluzia că bani n-o să ajungă pentru decembrie, deci, de prin luna martie, pardon, august ați solicitat acești bani?

Doamna Maria Bortă:

Acești bani n-au fost solicitați de prin luna august în întreagă măsură. Se solicita pentru perioada concretă și Ministerul Finanțelor ne acoperea acea necesitate de care era nevoie la moment.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dar rectificarea cînd ați solicitat-o, că, iată, ați ajuns la concluzia că nu se ajung 200 și ceva de milioane?

Doamna Maria Bortă:

Nu vă pot spune data cînd a fost solicitată rectificarea, dar ea a fost în fiecare lună în măsura neajunsului lunar.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî:

Stimată doamnă directoare,

Eu vreau să vă spun că toți colegii noștri și cred că majoritatea din această sală au mari pretenții față de bugetul anului 2010, bugetul asigurărilor sociale, dar noi foarte bine ne dăm seama că nu dumneavoastră sînteți cea care răspundeți politic privind prevederile acestui buget de asigurări sociale. Și vreau să mă alătur și eu colegilor care au făcut această obiecție. Am fi vrut să vedem aici, la această tribună, ministrul protecției sociale, ca să ne dea răspunsuri politice la întrebările care țin de acest buget.

Evident, este cel mai antisocial buget, care a fost vreodată timp de... pe parcursul ultimului deceniu. Este bugetul care are cea mai mică indexare de pensii, doar 4% în raport cu indexările de 16–20%, care erau anterior.

Este bugetul care vine pentru prima dată, poate tot în ultimii 10 ani, în care mai multe prestații nu au fost indexate sau care nu au fost majorate cu nici un bănuț. Și chiar vedem anumite capitole care vin spre micșorare, dar iarăși am spus că nu venim cu aceste întrebări față de dumneavoastră, pentru că acestea țin de politicile sociale.

O întrebare, totuși aș vrea să clarific, una tehnică. La capitolul „Cheltuieli efectuate din mijloacele bugetului de stat pentru 2010” vedem că pentru pensiile militarilor în termen și a membrilor familiilor lor în anul 2010 s-a cheltuit, practic, cu 2 milioane lei mai puțin decât în 2009. Deci, este o reducere de 10%. Am vrea să ne explicați: de unde această diminuare?

Doamna Maria Bortă:

Eu am să rog colega, ea are raportul în față.

Doamna Oxana Domentî:

Noi știm că pensiile acestor categorii nu au fost majorate și nu au fost indexate cu nici un bănuț.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Doamna Tatiana Popa:

Mulțumesc mult pentru întrebare.

Într-adevăr, intrînd în situația tinerilor, care au avut careva accidente în timpul serviciului militar, s-a depus efort de a găsi, totuși, careva perioadă asigurată și a le da șansa de a-și recalcula pensia, și a trece la pensia pentru limită de vîrstă sau pensie de invaliditate asigurată. De aceea, ei au trecut în altă categorie.

Doamna Oxana Domentî:

Deci s-a diminuat numărul de beneficiari din această categorie, da?

Doamna Tatiana Popa:

Finanțați de la bugetul de stat și au trecut la asigurări sociale.

Doamna Oxana Domentî:

Bine, și dacă s-a văzut că există această rezervă de 2 milioane de lei, s-ar fi putut de indexat și această categorie de pensii, pentru că aceste categorii de persoane au rămas cu nici o majorare de pensii, cu nici un bănuț.

Doamna Tatiana Popa:

Toate indexările de pensii se fac conform cadrului legal existent.

Doamna Oxana Domentii:

Conform cadrului legal, eu spuneam că trebuia să vină ministrul și să propună aceste lucruri. Noi nu avem obiecții față de CNAS.

Domnul Marian Lupu:

Da, doamnă director, doamnă președinte, vă mulțumesc. Vă rog să luați loc.
Rog Comisia.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Onorate, domnule Președinte,
Doamnelor și domnilor deputați,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Hotărâre a Parlamentului pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2010.

Potrivit raportului, execuția în ansamblu a bugetului asigurărilor sociale de stat în anul 2010 a constituit: la venituri – 8 miliarde 416 milioane, la cheltuieli – 8 miliarde 629 milioane lei. Exercițiul bugetar 2010 s-a încheiat cu un deficit de 213 milioane lei.

Planul la venituri a fost realizat cu o neexecutare a prevederilor anuale în sumă de 76 milioane lei, iar cel la cheltuieli – cu o diminuare a lor cu 72 milioane lei. Soldul bugetar total la 1 ianuarie 2011 a constituit 363 milioane lei.

Comparativ cu 2009, au fost acumulate venituri mai multe cu 834 milioane lei sau cu 11% la sută. În suma veniturilor totale 843 milioane lei constituie transferurile bugetului de stat pentru acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat.

Ca pondere în timp, veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat în 2010 a constituit 11,7% la sută față de 12,6 în anul 2009. Ca pondere în veniturile totale ale bugetului asigurărilor sociale de stat în ordine descrescătoare, sursele de venituri au fost repartizate în felul următor: contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii – 71,1 la sută, transferuri de la bugetul de stat – 28,8 la sută, dobânzi, amenzi și sancțiuni administrative – 0,03% la sută și alte venituri – 0,02% la sută.

Ponderea în PIB a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în anul 2010 a constituit 8,3 la sută față de 9,3 la sută în anul 2009. Neonorarea obligațiilor de către contribuabili a favorizat formarea restanțelor, care, la situația de 1 ianuarie 2011, a constituit suma de 739 milioane lei cu sancțiuni financiare, cu 682 milioane lei fără sancțiuni financiare.

Transferurile de la bugetul de stat au constituit 2 miliarde 425 milioane lei și, comparativ cu anul 2009, suma transferurilor bugetului de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat a fost cu 469 milioane lei mai mare. În anul 2010, cheltuielile efective ale bugetului asigurărilor sociale de stat au constituit

8 miliarde 565 milioane lei sau la nivel de 98% față de prevederile anuale precizate.

Comparativ cu anul 2009, cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat au înregistrat o creștere cu 925 milioane lei sau 12,1 la sută. Ca pondere în PIB, cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat în 2009 s-au micșorat cu 0,7 la sută față de... în 2010 s-au micșorat cu 0,7 la sută față de anul 2009 și au constituit 11,9 la sută.

În anul 2010, din suma totală a cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat 82 la sută au constituit cheltuielile pentru prestații de asigurări sociale de stat, efectuate din mijloacele asigurărilor sociale de stat.

Față de anul 2009 aceste cheltuieli au fost cu 486 lei sau cu 7,4% mai mari decât în anul 2009. Analogic situației din anii precedenți, ponderea principală în cheltuielile totale a revenit fondului de pensii 83 la sută, cheltuielile efectuate pentru plata pensiilor de asigurări sociale de stat în 2010 a constituit 5 miliarde 863 milioane lei și au fost în creștere față de anul 2009 cu 429 milioane lei sau cu 7,8 la sută.

Cheltuielile efective pentru organizarea și funcționarea sistemului public de asigurări sociale au constituit 160 milioane lei sau 88,7% din suma planificată. Ponderea cheltuielilor de organizare și funcționare a sistemului public de asigurări sociale în cheltuielile anuale totale au constituit 1,7 la sută, limita legală admisă fiind de până la 5%.

Cheltuielile pentru distribuirea pensiilor, alocațiilor, indemnizațiilor și compensațiilor, inclusiv prin mandate poștale și cheltuielile pentru deservirea bancară au constituit 59,2 milioane lei, cu o pondere în totalul cheltuielilor de organizare și funcționare a sistemului public de asigurări sociale de 37 la sută.

Cheltuielile pentru întreținerea Casei Naționale de Asigurări Sociale au constituit 91 milioane lei, executarea fiind 86 %. În anul 2010, din suma totală a cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat, 18 la sută au constituit cheltuielile pentru prestațiile sociale efectuate de mijloacele bugetului de stat.

Cheltuielile bugetului de stat pentru prestațiile sociale, achitate prin intermediul bugetului asigurărilor sociale, au constituit 1 miliard 541 milioane lei, față de anul 2009 aceste cheltuieli au fost cu 450 milioane lei sau cu 41 la sută mai mari.

După dezbaterile proiectului în cadrul comisiei, cu majoritatea voturilor: pentru – 7 „pro” și 3 – abținuți, acest proiect a fost propus pentru aprobare în ședința de plen a Parlamentului.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă mulțumesc, domnule președinte al comisiei. Întrebări pentru comisie?
Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga – Frațiunea PCRM:

Stimate domnule Președinte al Comisiei,

Spuneți-mi, vă rog, în viziunea dumneavoastră, ce se întâmplă cu bugetul asigurărilor sociale de stat în momentul când, în 2010, datoria contribuabililor a crescut cu 101,3 milioane lei, adică cu 15,9 la sută, care este problema, de ce, care sînt cauzele diminuării veniturilor la acest buget social?

Domnul Vladimir Hotineanu:

Stimată doamnă deputat Chistruga,

Vreau să vă spun că în total, deci neonorarea obligațiilor sumară de mulți ani constituie 739 milioane, nu 115 doar în anul trecut. Știm foarte bine că acestea sînt problemele foarte serioase pe care le avem cu agenții economici. Mulți dintre ei și, în special, sectorul agrar, nu și-au onorat obligațiile cu referire la Fondul asigurărilor sociale de stat.

Atît Curtea de Conturi a atenționat acest moment, cît și Comisia Națională, deci Compania Națională de Asigurări Sociale duce lucrul acesta foarte insistent, Ministerul Finanțelor prin intermediul Inspectoratului Fiscal. Este un program realizat deja, ca să fie diminuate aceste neacumulări la bugetul de stat.

Și vreau să vă mai aduc aminte încă, doamnă deputat, că, în 2006, aceste datorii de 1 miliard de lei au fost iertate în Parlamentul de atunci către agenții economici. Iată de atunci, din 2006, s-au acumulat aceste 739.

Deci după mine, este o problemă care ar trebui toți împreună: și guvernării, și opoziția să contribuie și să sensibilizeze societatea și responsabilitatea tuturor agenților economici, ca atunci cînd vrem pensii mai mari, trebuie să ne onorăm obligațiile noastre civice, printre altele.

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule președinte,

Problema constă în faptul că acest proces, această neîndeplinire a obligațiilor, despre care vorbiți, a contribuabililor s-a intensificat în anul 2010. Pentru că despre 2010 noi vorbim. Pentru că, dacă la începutul anului datoriile constituiau 638 milioane, la sfîrșitul anului deja – 740.

Vă dați seama, deci singur ați recunoscut, datoriile sînt pe mulți, mulți ani. Păi, dacă noi într-un an acumulăm 100 milioane, ce facem mai departe? De ce se întâmplă? Înseamnă că există o problemă, înseamnă că ori ceva nu este în regulă la Casa Națională, ori Guvernul nu știe ce să facă în această direcție de sporire a disciplinei contribuabililor, ori se întâmplă ceva în societate. Problemele sînt mult mai adînci, decît se încearcă să se spună că, uite, au mai fost și înainte, fiți de-acord. Și, în consecință, suportă... consecințele le suportă pensionarii, care nu au bani pentru întreținere, pentru a-și... elementar pentru a exista.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vreau doar un singur lucru să comentez la ce-ați spus dumneavoastră. Necătînd la neacumulările la buget foarte importante, 110 milioane. În anii precedenți, în 2006 ați iertat 1 miliard. 2007, 2008, 2009 – 3 ani de zile, în 3 ani

de zile anual au fost nu 110 milioane, dar au fost cîte 130 milioane. O simplă aritmetică: cînd împărțim 760 milioane.

Dar eu nu asta vreau să spun. Vreau să spun că Guvernul nu a permis ca acest deficit să se răsfrîngă asupra pensiilor, fiindcă el a fost compensat prin transferuri de la Guvern, care a crescut cu aproape 800 milioane în total în toate domeniile de asigurări sociale, iar la pensii – cu 400 milioane.

Eu vă mulțumesc mult.

Doamna Zinaida Chistruga:

Eu vă mulțumesc mult. Și vreau să vă rog, e timpul să încetăm a spune că, uite, anterior a fost așa. Arătați cum trebuie să fie corect, dacă considerați că nu a fost corect. Să demonstreze instituțiile că știu cum trebuie să obțină rezultate și le obțin. Pînă cînd îi zero-zero.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Sînt de-acord, dar totul se cunoaște prin comparație. Și doar dacă invocăm rezultatul activității pe o perioadă și nu analizăm în comparație cu altă perioadă, nu vom fi corecți în aprecierea efectelor.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Vă mulțumesc.

Doamna Zinaida Chistruga:

Și eu vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Din punct de vedere științific.

Domnul Marian Lupu :

Bine. Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga:

Eu vreau doar cîteva cuvinte.

Stimate domnule președinte al comisiei,

În campania electorală, PLDM-ul nu a spus: „Votați-ne pe noi, pentru că noi vom face ceea ce au făcut comuniștii”. Nu, ați spus că o să faceți mai bine. În consecință, s-a demonstrat că nici la nivelul acela nu sînteți în stare să asigurați, fiți de-acord, așa, ca om de știință.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Eu sînt de-acord. Și vreau să spun pentru contribuabilii noștri că noi nu vom ierta datoriile de 1 miliard, care le-ați făcut în 2006. Dar vom merge pe formula ca să fie achitate aceste datorii către acest fond și către cetățean să se realizeze.

Doamna Zinaida Chistruga:

Vă doresc succes. Așteptăm rezultate.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Microfonul nr.1.

Doamna Maria Bortă:

Eu doar vreau să adaug că, în primul rînd, aceasta nu este diminuare de transfer la bugetul asigurărilor sociale de stat. În 2010, a crescut transferul cu 500 milioane, noi acum... Dumneavoastră ați vizionat în raportul Curții de Conturi soldul la sfîrșit de an. Aceasta se datorează, în primul rînd, că în soldul de la sfîrșit de an este datoria pentru ultimul trimestru al anului și în decembrie 2009 a fost un calcul la salariu cu mult mai mare decît în decembrie anul precedent. Contribuabilii au datoria de a achita pînă la 31 martie anul viitor. Deci de aici iese și această majorare. Însă bugetul a avut o creștere, nu a fost în descreștere.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentî:

Dacă tot am adus discuția la cît de motivant este sistemul de asigurări sociale, aș vrea, domnule președinte al comisiei, să scoateți în evidență cîteva cifre din acest raport. Să ne spuneți: pentru anul 2010, da, care a fost pensia minimă, pensia medie și mărimea medie a ajutorului social?

Doamna Maria Bortă:

Eu am să vă spun, dacă...

Domnul Vladimir Hotineanu:

O rugăm pe doamna directoare să ne spună informația.

Doamna Oxana Domentî:

Deci am să vă ajut eu, dacă-i mai simplu.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Nu, nu. Doamna directoare, pensia medie, pensia minimă pentru anul 2010.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.1.

Doamna Maria Bortă:

Pensia medie – 860 lei, pensia minimă – 624 și...

Doamna Oxana Domentii:

E clar. Și mărimea medie a ajutorului social, ca să nu-l găsiți în raport, este 878 lei. Deci eu vreau să vă aduc aceste cifre. Mărimea medie a ajutorului social este 878 lei, pensia medie, toți acei care au lucrat în sistem și au o contribuție de 30 de ani au 860 lei lunar. Și mai avem și o categorie de persoane care au 600 pensia minimă, acei care au lucrat în sectorul agrar și nu au, nu se ridică nici la medie.

Nu considerați dumneavoastră că această discrepanță este și un factor demotivant și persoanele nici nu sînt interesate să contribuie la un fond de asigurări sociale, în cazul în care, muncind, vor putea să aibă mai puțin decît un ajutor social simplu din partea statului?

Să fie clar, noi nu sîntem împotriva mărimii ajutorului social. Noi considerăm că există o mare discrepanță. Și acei care muncesc, primesc astăzi mai puțin decît acei care, din anumite condiții, nu au putut să muncească. Deci ar trebui să schimbăm un pic accentele sau să ne concentrăm mai mult atenția spre acei care muncesc.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Vă mulțumesc.

Chiar sînt de-acord cu ceea ce ați spus dumneavoastră, dar cunoașteți foarte bine că Guvernul și Ministerul Protecției Sociale lucrează acum asupra analizei critice a acelei legi privind ajutorul social, fiindcă revine din acel proiect de lege, pe care-l avem din 2008. Și sînt de-acord că există această discrepanță, și ea ar trebui să dispară, că sînt și de-acord că nu motivează populația să muncească, sînt de acord cu acest lucru.

Domnul Marian Lupu:

Da, domnule președinte al comisiei,

Vă mulțumesc.

Înainte de procedura de vot, luare de cuvînt.

Doamna Balmoș, vă rog.

Doamna Galina Balmoș:

Onorat Parlament,

Raportul audiat a scos în vileag o multitudine de probleme de politici, dar și de implementare, pe care guvernarea ori nu le sesizează, ori nu are capacități pentru a le soluționa. Raportul este oglinda realizării politicilor în domeniul protecției sociale și nedorința Guvernului de a promova cu adevărat acțiuni de îmbunătățire a calității vieții oamenilor din Republica Moldova, a atitudinii iresponsabile a acestei guvernări față de acumularea și repartizarea mijloacelor financiare ale bugetului public național.

Este un domeniu prioritar și foarte sensibil, pentru că afectează fiecare cetățean, dar mai ales partea cea mai vulnerabilă a societății: pensionari, copii,

invalidi, șomeri, familii numeroase și alții care beneficiază actualmente de aceste fonduri.

Or, guvernării trebuie să răspundă cum au administrat sursele bănești, încredințate de fiecare cetățean, Fondului de asigurări sociale bugetului public, în final, cum au fost acumulate veniturile. Conform raportului Curții de Conturi, restanțele față de BAS, la finele anului precedent, au înregistrat o creștere cu 101,3 milioane lei față de 2009, constituind 740 milioane. Și în continuare Curtea de Conturi menționează: creșterea semnificativă a restanțelor este o consecință a sistemului defectuos de administrare și supraveghere a veniturilor Bugetului asigurărilor sociale de stat din partea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și a Casei Naționale de Asigurări Sociale, precum și interacțiunea necorespunzătoare dintre aceste instituții, ce nu asigură perceperea integrală a sumelor calculate.

În structura datoriilor contribuabililor observăm că sectorul agrar are pondere de 31 la sută, industrie – 8,5 la sută, știință și cultură – 6, iar altele – 39,8, practic 40%, inclusiv: sfera bugetară – 16,2%. Contribuțiile de asigurări sociale se achită din salariu. Atunci cum să înțelegem aceste datorii destul de majore în sfera bugetară decât ca reținere de plăți salariale sau micșorarea acestor plăți?

Pe parcursul întregului an, au fost efectuate 15 mii de controale privind corectitudinea calculării contribuțiilor de asigurări sociale, fiind întocmite tocmai 131 de procese-verbale celor care se eschivează de la plata la timp a contribuțiilor. Dumneavoastră, vă rog, să coraportați bine aceste cifre, având 101 milioane creștere a datoriei și doar 131 de procese-verbale.

Dacă avem 42 de Case Teritoriale, iar datoriile au crescut într-un an cu peste 100 milioane, despre ce fel de eficiență a activității acestor structuri poate fi vorba; cine sînt acești contribuabili care nu-și onorează obligațiunile; care este rostul comisiilor raionale care audiază problemele legate de neonorarea obligațiilor fiscale de către agenții economici. Și de ce bugetul de stat ani la rînd... adică toți cetățenii Republicii Moldova trebuie să acopere aceste datorii din contul lor?

Vreau să zic că fraza „Angajații Casei Naționale nu au funcții de a urmări datoriile” nu este plauzibilă pentru Parlamentul nostru în cadrul acestui raport, pentru că se înțelege că angajații Casei Naționale n-au nici un interes la acumularea veniturilor în acest buget al asigurărilor sociale.

Credem că acesta este efectul, inclusiv a schimbării majorității conducătorilor Casei Teritoriale de Asigurări Sociale – oameni profesioniști cu o vechime în muncă de 10 și mai bine ani, aducîndu-se în loc persoane noi care nu cunosc în măsură domeniul, dar sînt membri ai Partidului Democrat.

În cazul unui atare angajament politic, într-un Guvern de coaliție punem la îndoială exigența și profesionalismul conducătorilor numiți în domeniul administrării bugetului asigurărilor sociale de stat.

În ultimul timp, s-a vorbit mult despre politici noi, reforme în asigurări sociale, ca să citim în raportul prezentat că în anul 2010, comparativ cu 2009, în structura cheltuielilor efectuate din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat nu s-au produs schimbări esențiale.

O realizare extraordinară a guvernării este și indexarea în 2010 a pensiilor cu 4,3 la sută. Argumente și motivări ale acestor austerități sînt multe, începînd cu factorii crizei economice, condițiile FMI-lui și terminînd cu inundațiile din vara anului 2010.

Dar cum atunci pot fi interpretate declarațiile ministrului Buliga, a Prim-ministrului Filat, din vara acestui an, cînd au promis majorarea sau a doua indexare a pensiilor în octombrie curent? Sau inițiativa colegilor democrați în 2010 despre indexarea cu cel puțin 15% a pensiilor?

Și un ultim moment: cu nu prea mult timp în urmă, Guvernul a venit cu înghețarea sistemului compensațiilor nominative, acesta fiind criticat și fiind aduse guvernării comuniste pentru nedorința de a exclude acest sistem zis „vicios”, bazat pe principiul categorial.

În pofida oricăror critici, Guvernul a inventat o nouă compensație pentru perioada rece a anului, care, în anul electoral 2010, a fost achitată celor mai bine de 580 mii de cetățeni, majoritatea fiind pensionari cu o pensie de pînă la 900 lei, păstrînd și compensația nominativă pentru acei beneficiari care obținuse acest drept pînă la 1 ianuarie 2010.

Unii deputați și azi afirmă că majoritatea beneficiarilor de compensații nominative sînt avuți și nu merită susținerea statului. Vă amintesc că, din numărul total al beneficiarilor de compensații nominative, în jur de 75% sînt persoane cu dizabilități, copii invalizi, iar în celelalte 15% sînt: veterani de război, familii cu 4 și mai mulți copii, cernobîliști. Care dintre ei sînt niște profitori și nu merită susținerea statului?

În acest an, mecanismul de plată a ajutorului pentru perioada rece a fost asimilat cu cel a ajutorului social, adică racordat la venitul minim garantat, iar beneficiari vor fi cu mult mai puțini, nu mai sîntem în campanie electorală.

Utilizînd argumentul crizei economice internaționale, guvernării actuali caută să-și ascundă buimăceala și incompetența, transformînd poporul nostru într-o masă de supuși, care primesc orice coajă de pîine ca pe o binecuvîntare, mulțumind celor ce le-o aruncă pentru bunătate și Domnului pentru că nu-i mai rău. Mai mult de 2 ani, poporul acceptă lecții, dojeni și pedepse. E absolut invers decît în școală, acolo pedeapsa e mai aspră dacă copilul nu-i cuminte. La noi pedepsele sînt cu atît mai severe și mai înjositoare, cu cît sîntem mai ...

Domnul Marian Lupu:

Stimată colegă,

Vă ofer un minut în plus. Rog să vă încadrați.

Doamna Galina Balmoș:

Pentru guvernarea de astăzi, oamenii nu mai contează, contează doar cifrele.

Stimați colegi,

În aceste condiții, Frațiunea PCRM reiterează poziția sa și vă roagă să încercați a examina proiectele sociale depuse în Parlament atît de deputații comuniști, cît și de alți deputați din alianță.

În acest context, noi nu vom susține proiectul de hotărîre la acest capitol.
Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Intrăm în procedura de vot. Proiectul de Hotărîre nr.1205 pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de asigurări sociale de stat pentru anul 2010. Cine este pentru adoptarea proiectului nr.1205 rog să voteze.

Majoritatea. Proiectul nr.1205 este adoptat.

Stimați colegi,

Proiectul nr.2080, care urmează în lectura a doua. Vreau să vă readuc aminte că acest proiect a fost dezbătut, a fost discutat cu prezentarea și raportului autorilor, și a raportului comisiei. Noi am avut o simplă situație tehnică pentru lectura a doua, pe care moment am raportat pe ședința de astăzi. Ceva adițional? Nu.

Stimați colegi,

În aceste condiții, voi supune votului proiectul nr.2080 privind adoptarea acestuia în lectura a doua. Cine este pentru rog să voteze.

Stimați colegi,

Pentru stenogramă, numărătorii, vă rog mult, rezultatele.

Sectorul nr. 1, înțeleg că-i zero, da?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 0.

Sectorul nr. 2 – 23.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr. 2 – 23.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 27. Și a mai apărut cineva – 28.

Domnul Marian Lupu:

– 28.

51 de voturi „pro”.

Împotrivă? Zero. Împotrivă?

Bine, zero voturi.

Proiectul nr. 2080 este adoptat în lectura a doua.

Și, stimați colegi,

Înainte de pauză, nu știu, să ne consultăm, noi mai avem ceva similar cu proiectul nr.2080, dacă vă aduceți aminte, nr.2420, Comisia specială de anchetă cu cazul Baghirov.

Trei fracțiuni din patru au înaintat candidaturile sale, urma colegii din Frațiunea PCRM să înainteze patru, da, dacă nu greșesc, membri. Vreau să întreb, dacă... Văd că nu este prezentă. Ba, da. Doamna Postoico nu este în sală.

Microfonul nr.3.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

Fracțiunea Partidului Comuniștilor se abține de la înaintarea în ședința de astăzi a membrilor în această comisie.

Domnul Marian Lupu:

Bine, eu înțeleg că... Să revenim la acest subiect după pauză.

La solicitarea domnului Streleț – pauză. Eu propun așa: să oferim comisiei jumătate de oră, ca să înțelegem care-i direcția. Pot fi două posibile cazuri: ori că comisia se așază și, dacă toți membrii sînt de-acord, acum examinează subiectul, ori că Comisia se întrunește și spune că noi, începînd cu ora trei sau cît acolo, ora patru, stăm toată ziua, toată noaptea lucrăm și pregătim raportul. Dar, ca să nu stăm într-o stare de imponderabilitate, eu, vă rog mult, nu mai tîrziu de 11 jumătate. Cît? O, cer scuze, nu mai tîrziu de 12 jumătate, revenim în sală.

Și la microfonul nr.4, domnule președinte, ne anunțați ce urmează mai departe. Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță – Fracțiunea PLDM:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe se întrunește în sala PLDM-ului.

Domnul Marian Lupu:

Revenim în ședință la 12.30.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, vă rog să ne informați asupra situației.

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Vreau să vă informez că Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege privind rectificarea bugetului. Raportul este. Mai mult, este un raport pozitiv.

Domnul Marian Lupu:

Bine. În acest caz, avînd raportul comisiei și ținînd cont de faptul că subiectul acesta a fost menționat la începutul ședinței cu propunerea nr. 2543, voi supune votului examinarea în cadrul ședinței de astăzi a proiectului nr. 2543 în primă lectură.

Cine este pentru, rog votul dumneavoastră. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Pornim mai departe. Sînteți gata cu raportul?

Proiectul nr. 2543. Vă rog, Guvernul.

Domnul Veaceslav Negruța – ministrul finanțelor:

Stimate domnule Președinte,

Stimați doamne și domni deputați,

Propunem atenției dumneavoastră proiectul de lege pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2011. Elaborarea și promovarea prezentului proiect de lege este dictată de evoluția economiei pe parcursul anului curent și impactul acesteia asupra Bugetului public național în general, și asupra bugetului de stat în particular, coordonate și cu misiunea Fondului Monetar Internațional, în luna octombrie curent.

Conform prognozelor macroeconomice actualizate, în anul 2011, produsul intern brut va atinge o valoare nominală de 83 miliarde lei, cu o creștere reală de 6,5 la sută față de anul 2010, comparativ cu 4,5 la sută prognozat inițial. În raport, pe an, exporturile și importurile se estimează cu o creștere de 47 la sută și 33 la sută față de anul 2010 și vor avea un impact asupra părții de venituri a bugetului, comparativ cu 14 la sută și, respectiv, 13,5 la sută prognozat inițial pe an.

Ca urmare a evoluțiilor în economie, în perioada ianuarie-septembrie 2011, veniturile publice au fost acumulate în sumă de 21 de miliarde 245 milioane lei, cu 2 miliarde 133 milioane de lei, sau cu 11,2 la sută, mai mult decît în perioada corespunzătoare a anului 2010.

Totodată, partea de cheltuieli, în aceeași perioadă, a constituit 22 miliarde 652 milioane de lei, sau cu 9,9 la sută mai mult comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut.

Conform estimărilor pe anul curent, la bugetul public național se vor acumula venituri în sumă totală de circa 30,6 miliarde lei. Cheltuielile se evaluează în sumă de circa 32,2 miliarde lei. Deficitul bugetului public național va constitui 1,6 miliarde lei, ceea ce va echivala cu 1,9 la sută din produsul intern brut. Comparativ cu sumele stabilite inițial pentru anul 2011, veniturile și cheltuielile bugetului public național se vor diminua cu cîte 412,8 milioane lei, deficitul fiind menținut la nivelul estimat inițial pentru anul 2011.

Reieșind din evoluțiile și estimările expuse mai sus, principalele aspecte ale rectificării bugetului de stat pe anul 2011 se caracterizează precum urmează. Conform estimărilor, în total pe an, la bugetul de stat pe toate componentele, acumulările vor constitui 19 miliarde 48,8 milioane lei, cu 38,4 milioane lei mai puțin decît a fost aprobat inițial în buget.

Modificările aferente ale bugetului de stat pe componente se caracterizează după cum urmează: „Veniturile, componenta de bază, se estimează în sumă de 17 miliarde 96 milioane lei, cu o diminuare de 75 milioane de lei față de cele aprobate.

Principalele reduceri se propun la taxa pe valoarea adăugată la mărfurile, produsele și serviciile prestate pe teritoriul republicii, în cuantum de 332,8 milioane lei, datorate scăderii numărului subiecților ce achită TVA în agricultură, majorării investițiilor în capitalul statutar, ceea ce duce la majorarea sumei TVA trecute în cont, și proiectelor în infrastructură scutite de taxa pe valoarea adăugată.

Taxele vamale vor fi în diminuare cu 59,2 milioane lei, din contul majorării, în structura importurilor, a mărfurilor care nu se impun cu tarif vamal.

Granturile pentru susținerea bugetului vor fi în diminuare cu 101,7 milioane lei, ca rezultat al fluctuației cursului de schimb și reevaluării unor acorduri. În sumă totală, reducerile preconizate pe diferite tipuri de venituri însumează 605,6 milioane lei.

Totodată, se propune și majorarea unor tipuri de venituri, în sumă totală de 530,6 milioane lei, dintre care taxa pe valoarea adăugată pe mărfurile importate, plus 414,3 milioane lei, ca rezultat al creșterii cererii interne, bazate pe importuri. Accizele la autoturisme – plus 44,2 milioane lei. Dividendele aferente cotei de participare a statului în societățile pe acțiuni, plus 34,2 milioane lei.

La componenta ”Mijloace speciale” se preconizează încasări anuale de circa 1 miliard 163 milioane lei, sau cu o majorare de 39,3 milioane lei față de bugetul aprobat.

La componenta „Fonduri speciale” încasările anuale pe fonduri speciale vor constitui 360,5 milioane lei, față de 296,9 milioane lei suma aprobată, sau cu 63,6 milioane lei mai mult.

La componenta „Proiecte finanțate din surse externe”, în total, pe an, se estimează intrări de granturi în sumă de 400,8 milioane lei, sau cu o reducere de 104,7 milioane lei față de ceea ce a fost aprobat inițial în buget. Ca urmare a revizuirii activităților propuse și a planului de procurări la majoritatea proiectelor investiționale și ca rezultat al fluctuației cursului de schimb al monedei naționale.

În cuantumul granturilor pentru proiectele finanțate din surse externe, vor fi incluse granturi interne și transferuri de mijloace de la bugetul unităților administrativ-teritoriale. În total, pentru implementarea proiectelor vor fi utilizate venituri în sumă de 450,7 milioane lei, cu 54,8 milioane lei mai puțin decât au fost aprobate inițial.

Pornind de la estimările revizuite de venituri și necesitățile stringente de cheltuieli pe anul curent, luând în considerare capacitatea de implementare a activităților până la finele anului, cheltuielile bugetului de stat pe toate componentele se propun a fi diminuate cu 38,4 milioane lei, sau cu 0,2 la sută, comparativ cu cele aprobate inițial în buget, suma anuală precizată însumând 20 miliarde 305,7 milioane lei.

Totodată, ținând cont de disponibilizarea resurselor în urma revizuirii de către autoritățile publice a activităților în cadrul proiectelor finanțate din surse externe, cheltuielile componente de bază se majorează cu 278 milioane lei, sau cu 1,6 la sută.

Concomitent, circa 300 de milioane de lei au fost redistribuite în cadrul componente, prin coordonare cu autoritățile publice, de la programele de cheltuieli mai puțin prioritare la acelea de importanță majoră, care, în final, se rezumă la asigurarea prestării serviciilor publice la un nivel adecvat.

Principalele reduceri la partea de cheltuieli sînt: reducerea alocațiilor pentru repararea drumului Rezina—Orhei—Călărași, suma este 85 milioane lei; contribuția Guvernului la proiectele finanțate din surse externe, reducerea este 34,5 milioane lei. Fondul național pentru dezvoltarea regională – minus 29,5 milioane. Serviciul datoriei de stat – minus 13,6 milioane lei.

Iar resursele disponibile pe componenta de bază a bugetului de stat sînt distribuite pentru următoarele scopuri principale: transferuri către bugetul asigurărilor sociale de stat; suma va fi în creștere cu 227,3 milioane lei, dintre care pentru acoperirea deficitului – 204,6 și pentru prestații sociale – 22,7 milioane lei.

Pentru Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli este prevăzută o suplimentare cu 150 milioane lei. Pentru transferurile către bugetele unităților administrativ-teritoriale suma totală este de 42,3 milioane lei, dintre care transferuri pentru nivelare bugetară – 12 milioane lei. Măsurile de eficiență în energetică – 25 milioane lei și activitățile de reintegrare a țării – 5 milioane.

Pentru Ministerul Educației sau domeniul educației este prevăzută o suplimentare cu 36,4 milioane lei. Pentru serviciile comunale, burse și alimentația elevilor – cu 23,6 milioane lei. Pentru achitarea titlului executoriu aferent lucrărilor la Centrul Republican pentru Copii și Tineret este vorba de 13 milioane lei.

Pentru Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, pentru achitarea lucrărilor aferente lichidării consecințelor inundațiilor din vara anului 2010, este prevăzută o suplimentare cu 24,9 milioane lei. Iar pentru indexarea eșalonată a depunerilor cetățenilor la Banca de Economii, suplimentarea este cu 18,7 milioane lei.

Pentru Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, pentru majorarea capitalului social al statului în Întreprinderea „Portul Fluvial Ungheni”, creșterea este de 16 milioane lei. Investițiile capitale pentru obiectivele cu grad înalt de finalizare – 7,2 milioane cu plus. Și pentru reforma administrației publice – 3,5 milioane lei. Precum și Agenției Relații Funciare și Cadastru, pentru achitarea lucrărilor cadastrale efectuate la lichidarea consecințelor inundațiilor din vara anului 2010 – 3,6 milioane lei.

De rînd cu modificările majore, menționate în interiorul limitelor de cheltuieli aprobate de autoritățile publice, se propune redistribuire de la programe mai puțin prioritare către acelea cu un grad de prioritate mai mare și între categorii economice de cheltuieli. Astfel, cheltuielile curente se majorează cu 343,7 milioane lei, iar cheltuielile capitale se reduc cu 54,9 milioane lei.

În contextul modificărilor propuse, deficitul bugetului de stat la total pentru anul 2011 se menține la nivelul aprobat inițial, de 1 miliard 266,9 milioane lei.

În cadrul componentelor însă s-au produs modificări. Astfel, deficitul ”componentei de bază” va constitui 300,7 milioane lei. La ”mijloace speciale” – 79,3 milioane lei. Și ”proiecte finanțate din sursele externe” – 979 milioane lei. ”Fondurile speciale” însă dispun de un excedent în sumă de 92,1 milioane lei.

Onorat Parlament,

În încheiere, aș vrea să menționez încă o dată indicatorii principali ai bugetului de stat, propuși a fi rectificați în acest exercițiu de rectificare al Bugetului de stat pentru anul 2011. La venituri, suma se propune să fie de 19 miliarde 48 milioane 800 mii lei. La cheltuieli – 20 miliarde 315 milioane 700 mii lei. Deficitul – în sumă de 1 miliard 266,9 milioane lei.

Mulțumesc pentru atenție și contez pe susținerea acestui proiect, având la bază și argumentul că toate modificările propuse au fost în prealabil coordonate cu toate autoritățile publice centrale care au competențe în domeniul respectiv.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, stimați colegi,

Întrebările dumneavoastră?

Microfonul nr. 4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc.

Stimate domnule ministru,

Cum se explică faptul că, raportînd o creștere economică de 7,5 la sută, vreau să menționez: față de 4,5 planificat, adică o creștere esențială, avem o reducere la capitolul „venituri” cu 38 de milioane lei per total?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Explicația este una foarte simplă. Creșterea economică care este înregistrată în Republica Moldova, ca efect, nu are imediat și un efect asupra acumulărilor la buget. Este o perioadă de întârziere în acumulările la buget. Știm și că această întârziere, de regulă, durează între 6 – 9 luni, pe de o parte. Pe de altă parte, dacă ne uităm la activitățile economice care sînt în creștere în Republica Moldova, unele sînt de așa natură că sînt scutite de anumite plăți la buget, cum ar fi taxa pe valoarea adăugată sau drepturile la import. Activități care sînt reflectate în această creștere economică, dar nu și în creșterea la venituri la buget.

Noi avem un șir de proiecte și modificări la legislația fiscală care, pe parcursul anilor, au stimulat venirea de proiecte investiționale, a investițiilor în infrastructură, care presupun servicii, lucrări și materiale scutite de această taxă pe valoarea adăugată și drepturi la import, pe de o parte.

Pe de altă parte, noi am schimbat și formula de calculare și impunere cu taxă pe valoarea adăugată a producției agricole comercializate. Nu mai există, cum a fost pînă nu demult, cînd acei agricultori care își comercializau producția sub costul de producție erau penalizați cu taxe pe valoarea adăugată la diferența de preț de la cost și prețul de comercializare, care era mai mic decît costul. Acum TVA se aplică strict la prețul de comercializare și aceasta, la fel, are un impact asupra bugetului.

Pe de altă parte, să nu uităm un lucru: Legea bugetului de stat pentru anul 2011 a fost, a intrat în vigoare în luna aprilie. Or, la bază, noi am avut o situație reală și estimări reale ce țin de partea de venituri, care au fost în așteptare să fie executate pe parcursul anului 2011.

Iar pe de altă parte, și aplicarea acestor prevederi de politică fiscală în 2011, nu pentru toate cele 12 luni, ci doar pentru 8 luni, în unele cazuri doar pentru 6 luni, au dus la subestimarea sau încasări la buget sub așteptările care inițial ni le-am creat noi, anticipînd rectificări, poate venituri mai mari la buget, care ulterior să fie redistribuite la partea de cheltuieli.

Domnul Igor Dodon:

Domnule ministru,

Atunci cînd crește economia și atunci cînd se raportează, și v-am dat adineauri la Comisia economie, buget și finanțe mai multe cifre de creștere a importurilor cu 40 la sută, creșterea comerțului cu amănuntul cu 18% la sută, ar fi logic și firesc efectul să fie: creșterea încasărilor și de la vamă nu 400 de milioane de lei, dar cu mai mult de 1 miliard și jumătate. Și încasările de pe intern, TVA-ul de la livrarea mărfurilor și serviciilor pe intern, la dumneavoastră a scăzut cu 330 de milioane, pe cînd comerțul crește cu 17 la sută.

Și a doua întrebare pe care o am. La capitolul „cheltuieli”: rectificarea cu care veniți dumneavoastră la reparația drumurilor, veniți cu o propunere de micșorare a cheltuielilor cu 334 de milioane de lei. Din ce considerente? Sau au fost reparate toate drumurile în Republica Moldova, sau sînt careva întîrzieri?

Domnul Veaceslav Negruța:

Aici trebuie, domnule deputat, să facem o delimitare strictă ce ține de proiectele în domeniul drumurilor. Noi avem reparația drumurilor, care se efectuează din Fondul rutier. Noi avem proiecte cu finanțare de la bugetul de stat, ce țin de reparația capitală a drumului, de exemplu, Rezina-Orhei, minus 85 de milioane pe care le-am constatat. Este un caz de litigiu care, din păcate, nu ne va permite sau nu permite valorificarea sumei inițial prevăzute, de 100 milioane lei, pentru această porțiune de drum.

Și este un al treilea element ce ține de drumuri. Sînt proiectele cu finanțare din exterior, care din păcate, din cauza procedurilor și multitudinii de finanțatori, pentru că sînt cel puțin patru finanțatori implicați în drumuri, procedurile sînt diferite. S-a tărăgănat cu aplicarea procedurilor de achiziții, dar tărăgănarea nu tot timpul înseamnă și categoric rău.

Este o posibilitate și oferă o posibilitate de a asigura proceduri transparente, ca după cheltuirea banului public să apară și drumul. Să nu se întâmple cum s-a mai întâmplat, când banii se cheltuiau, iar drumuri nu apăreau.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Domnul Victor Mîndru:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Dumneavoastră ați raportat că în jur de 227 de milioane vor fi transferuri la bugetul asigurărilor sociale de stat, dintre care 204,6 de milioane – acoperire a deficitului. Se are în vedere, adică se înțelege că aceasta este în rezultatul neacumulărilor la bugetul asigurărilor sociale de stat. Întrebarea mea este: ce acțiuni va întreprinde Guvernul pentru a colecta, totuși, contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat, după cum se prevede în plan.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Acoperirea acestui deficit de 204 milioane lei se datorează faptului că, inițial, în baza calculului defalcărilor la Fondul asigurărilor sociale, Fondul asigurărilor medicale, precum și venitul din impozitul pe salariu, care este venit pentru bugetele locale, s-a luat în calcul o altă cifră a fondului de salarizare, estimat pentru anul 2011.

Din păcate, avem o corectare a indicatorilor macroeconomici, inclusiv a fondului de salarizare, care ne arată foarte clar: neîncasarea se datorează faptului că fondul de salarizare este mai mic decât cel la care ne-am așteptat. El este în creștere, față de anii precedenți, în valoare absolută, dar nu este în măsura în care a fost prognozată această creștere a fondului de salarizare.

Respectiv, veniturile la Fondul asigurărilor sociale este mai mic, avînd la bază acel fond de salarizare mai mic decât prognoza inițială. Or, legea prevede, în cazul în care apare un astfel de deficit la bugetul asigurărilor sociale, bugetul de stat, prin transferul de la bugetul de stat, este obligat să acopere această gaură în Fondul asigurărilor sociale.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 2.

Domnul Miron Gagauz – Frațiunea PCRM:

Большое спасибо.

Господин министр,

Вы только что сказали, что положителен тот факт, что деньги не использованы из-за длительных процедур подготовки документов и т.д. И

одновременно вы заметили, что не так, как раньше, деньги тратились, а денег, а дорог нет. Не могли бы вы привести примеры, когда это было и сколько денег было потрачено на дороги, которых нет?

Domnul Veaceslav Negruța:

Eu cred că pentru aceasta trebuie să ridicăm toate rapoartele Curții de Conturi, care, cu lux de amănunte, pe fiecare proiect în parte, pe parcursul multor ani și a exercițiilor bugetare, arată foarte clar cum au fost cheltuiți banii publici în sensul construcțiilor capitale și, în mod special, ceea ce ține de drumuri. Și atunci, Parlamentul are tot dreptul să exercite funcția de control parlamentar și să tragă la răspundere acele instituții sau acele persoane care au admis o astfel de cheltuire a banului public, inefficientă sau cu depășiri, ce ține de devizul sau limita de cheltuieli pentru un astfel de proiect.

Domnul Miron Gagauz:

Господин министр,

Вы находитесь в Парламенте и делаете заявления, обвиняя каких-то министров, которые раньше работали, что они использовали деньги, а дорог нет. Я попросил бы вас быть предельно осторожным.

Спасибо.

Domnul Veaceslav Negruța:

Eu nu am învinuit și nu am adus învinuiri cuiva. Aceasta este de competența altor organe să o facă, în baza rapoartelor Curții de Conturi.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Două întrebări, una de formă și alta de fond. Noi, la aprobarea ordinii de zi, am avut o dispută destul de intensă cu colegii noștri vizavi de termenele în care trebuiau să vină aceste modificări. Spuneți-ne, vă rog frumos: de ce atât de târziu, în a doua jumătate a lunii noiembrie, ați venit cu aceste rectificări, atîta timp cît legea nu vă interzice să veniți pe parcursul anului de două, de trei ori sau de cîte ori ați considerat că raportul sau previziunile pe care le-ați făcut în proiectul bugetului nu puteau fi realizate? Într-un fel, condiționîndu-ne și stabilîndu-ne niște termene foarte și foarte dure?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Vreau să dau citire articolului 41 din Legea cu privire la sistemul și procesul bugetar, care se referă la rectificarea bugetului de stat, și care spune așa:

„În caz de necesitate, Ministerul Finanțelor prezintă Guvernului, iar Guvernul Parlamentului, un proiect de rectificare a legii bugetare anuale”. Și sînt specificate acele prevederi ce pot fi modificate prin acest exercițiu de rectificare a bugetului de stat.

Articolul respectiv nu stabilește o dată exactă în care Guvernul este obligat să vină...

Domnul Valeriu Munteanu:

Aveți dreptate domnule...

Domnul Veaceslav Negruța:

Nu și în momentul... Dacă îmi permiteți și dacă vă interesează răspunsul... Și momentul doi: ca și termen, nu sîntem constrînși de lege.

Pe de altă parte, articolul spune: ”în caz de necesitate”. Acum este exact acel moment care poate fi considerat un caz de necesitate.

Or, exercițiul de rectificare a bugetului se face atunci cînd avem suficientă informație ca să spunem că s-au schimbat anumiți parametri în dezvoltarea economică și avem suficiente mijloace sau avem identificate anumite sau așa-numite rezerve sau resurse pe intern care pot fi realocate prin acest exercițiu de rectificare a bugetului.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumim.

Domnul Veaceslav Negruța:

Asta am și făcut atunci...

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Negruța:

...și am venit în Parlament.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

În aceeași ordine de idei, vreau să vă spun că nu absolut întîmplător am întreat-o pe doamna director de la CNAS în ce perioadă a anului a constatat că nu va putea realiza bugetul și o să aibă nevoie de suplinire a bugetului CNAS, și dumneaei ne-a spus că din luna august. Dar eu consider, pentru ca să nu fie pus în pericol, pentru că, iată, domnul Ioniță, de la microfonul nr.4, ne spunea că dacă la 1 decembrie nu va fi bugetul adoptat, rectificarea adoptată, atunci riscăm ceva.

Și eu zic că dumneavoastră ați fi avut cumva grijă ca acest buget să ajungă mai devreme în Parlament, ca să nu ne condiționați într-un fel.

Mulțumesc. Și cea de-a doua...

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate... Dacă îmi permiteți, pentru că se referă tot la remarcă dumneavoastră. Este una constatarea situației care a fost la bugetul asigurărilor sociale, și este alta identificarea surselor necesare pentru a acoperi acest decalaj care s-a constatat în luna august.

Or, identificarea surselor necesită un pic mai mult timp. Or, dumneavoastră știți foarte bine, legislația spune exact așa: nu poate fi propus nimic ca și rectificare la buget dacă nu este identificată și sursa de acoperire a acestei necesități apărute la un moment dat.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, ideea este că în proiectul de rectificare sînt mai multe capitole. Dumneavoastră ați fi putut să veniți cu un capitol în situația în care ați avut identificată o sursă de acoperire și tot așa, gradual... Pentru că dumneavoastră le-ați adus pe toate. Acum, noi trebuie să stăm foarte exact să le prioritizăm, să vedem dacă corect le-ați făcut. Dacă ați fi venit odată în septembrie,...

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat...

Domnul Valeriu Munteanu:

...Odată în octombrie,...

Domnul Veaceslav Negruța:

Legea bugetului de stat...

Domnul Valeriu Munteanu:

...Și odată în noiembrie, cred că era mai OK.

Domnul Veaceslav Negruța:

Legea bugetului de stat este un document complex. Or, abordarea de a veni sporadic și a rezolva o problemă, ca peste o săptămînă să vii cu o altă problemă soluționată prin rectificarea bugetului, este o abordare greșită.

Noi știm exemple suficiente de modificare a legislației, în mod sporadic, ca pe urmă să denaturăm esența legii.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Și cea de-a doua întrebare. În proiectul de modificare pe care ni l-ați prezentat avem la taxa pe valoarea adăugată la mărfurile importate, un surplus de 414 milioane față de cele programate, iar la impozitele asupra comerțului exterior și asupra operațiunilor externe avem minus 53 de milioane.

Spuneți-ne, vă rog frumos, cum se explică acest lucru: din motive obiective sau din motivul unui management defectuos al acestei instituții?

Domnul Veaceslav Negruța:

Deci, acele momente care au fost identificate ca și un posibil surplus de încasări la poziția ”taxa pe valoarea adăugată din activitate externă” sau aplicarea TVA-ului la hotar, se explică prin faptul unei mai bune administrări vamale.

Doi. Ce ține de declararea în vamă a unor prețuri cât se poate de reale și nu mai jos față de cum se aplica pe timpuri și, respectiv, obligațiunile și drepturile fiscale care apar la momentul trecerii hotarului au fost în creștere. Respectiv, din mai buna administrare vamală s-a identificat acest surplus ce ține de TVA la importuri.

Pe de altă parte, aceasta are și efect la TVA care se calculează pe intern și este în vizorul administrării fiscale pe intern, care ne dă un minus pe TVA la produse, mărfuri și servicii comercializate pe teritoriul Republicii Moldova.

Or, știm foarte bine, TVA-ul încasat la materia primă importată, mai mare, se include în prețul de cost aici, pe intern și produsele se comercializează... Respectiv, TVA-ul este mai mic, care vine pe intern.

Fiind compensarea, pe de o parte, cu un plus TVA la produsele de import, cu poziția de minus TVA la produsele pe intern, per total avem un efect aproape nul.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Oxana Domentii:

Stimate domnule ministru,

Am constatat și din lucrul comisiei de specialitate că acel deficit care a apărut, și dumneavoastră ați confirmat acel deficit care a apărut în acest an în bugetul asigurărilor sociale, ține de diminuarea fondului de remunerare a muncii, deci diminuarea prognozelor dumneavoastră.

Domnul Veaceslav Negruța:

Exact. Diminuarea prognozelor și nu a fondului.

Doamna Oxana Domentii:

Da, diminuarea prognozelor. După mine, este un lucru grav, pentru ca să vii să rectifici prognoza la sfârșit de an, cu o deviere de 7-8% în acest fond de remunerare a muncii. Este o problemă destul de mare, pentru că în cazul bugetului asigurărilor sociale văd că ați identificat niște resurse financiare și atât.

Văd că multe sînt luate de la anumite proiecte sociale, sînt redistribuite pe intern și distribuite fondului, transferate fondului de asigurări sociale, bugetului de asigurări sociale. Dar ce ne facem cu bugetul asigurărilor medicale?

Și acolo va fi o prognoză mai pesimistă, și acolo va trebui să revedem toate aceste venituri, toate aceste cheltuieli. Și acel deficit care va apărea între veniturile și cheltuielile, veniturile prognozate, va trebui să fie acoperite din care surse, pînă la urmă? Din soldurile disponibile care urmau să meargă la dezvoltarea medicinei?

Deci, domnule ministru,

Intenționați să perfecționați metoda dumneavoastră de prognozare a indicatorilor macroeconomici, ca să nu ne puneți în situația în care o lună pînă la sfîrșitul anului să venim să rectificăm toți parametrii bugetari?

Și de ce nu veniți în pachet, cu rectificările la toate bugetele: și bugetul asigurărilor sociale, și bugetul asigurărilor medicale? Pentru că aici, în linii mari, da, vedem o sumă mare, care este de 200 de milioane. Acolo, însă...

Domnul Marian Lupu:

E clar.

Doamna Oxana Domentii:

Suma aceasta de 200 de milioane sînt cifre concrete...

Domnul Marian Lupu:

Da.

Doamna Oxana Domentii:

Sînt alocații concrete...

Domnul Marian Lupu:

Vă rog.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimată doamnă deputat,

Da, este prioritatea activității oricăror instituții să aibă și să aplice instrumentele și mecanismele necesare pentru a avea o prognoză cît se poate de precisă. O facem, aceasta este preocuparea noastră.

Cît privește de ce nu venim, în pachet, și cu celelalte legi, rectificarea bugetului CNAS sau FAOM. Pentru că este, și dumneavoastră o știți, stimată doamnă deputat, pentru ca să operezi modificări la acele legi trebuie, mai întîi, să ai modificările operate la legea bugetului de stat și intrate în vigoare, pentru ca transferurile, mai departe, să poată fi confirmate prin rectificarea bugetului CNAS și FAOM.

Doamna Oxana Domentî:

Nu, ele întotdeauna au mers în paralel și noi am văzut de unde vin resursele și unde merg. Acum însă facem aceste...

Domnul Veaceslav Negruța:

Dar corelația...

Doamna Oxana Domentî:

...Rectificări... cu ochii închiși.

Domnul Veaceslav Negruța:

Dar corelația este asigurată și acele transferuri prevăzute, corectate, de la bugetul de stat la CNAS și la FAOM, sînt deja corelate cu proiectele care vin din urmă, care imediat vor intra în Parlament.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

În sală, cine nu sînt membri ai Parlamentului, vă rog frumos, ocupați locurile dumneavoastră. Sîntem în proces de muncă.

În continuare, microfonul nr.2.

Domnul Oleg Garizan:

Господин министр,

У меня такой вопрос: с чем связано ваше предложение сократить финансовые средства на выплату адресных компенсаций, пособий на сумму 4 миллиона 148 тысяч, что составляет фактически около 23% по отношению к утвержденной цифре в начале года при уточнении, при принятии бюджета?

Это связано с сокращением категории лиц, которые претендовали на эти компенсации, на эти пособия? Я понимаю, что погрешность бюджета по отношению к утвержденному плану на начало года может составлять 3, 4, 5%, но 23%, это либо говорит о том, что он был неправильно спланирован, либо какие-то еще другие моменты.

Но лишать население на 23%, забирать эти деньги у самых бедных вместо того, чтобы выплатить им пособия и компенсации, здесь возникают серьезные вопросы.

Пожалуйста.

Domnul Veaceslav Negruța:

Уважаемый господин депутат,

Изменения, которые предусмотрены, ни в коем случае не сокращает те пособия или адресные компенсации, которые будут предоставлены гражданам Республики Молдова.

Ни один из наших граждан не понесет какие-то потери. Дело в том, что мы, вы прекрасно знаете, мы переходим от одной системы предоставления компенсаций на другую систему.

Alocările pentru sistemul de ajutor social sînt în creștere și tot mai mulți cetățeni intră în sistemul de ajutor social. Iar ceea ce ține de sistemul de compensații sociale, acesta este un proces normal, suma este în descreștere, dar nu înseamnă că pierde cineva.

Cuquantumul este același, numărul de beneficiari sau al celor care beneficiază de acest sistem va fi în continuare același, ei vor beneficia de aceste compensații direcționate sau nominative.

Dar, vreau să vă aduc în vizor: ajutorul social este în creștere. Numărul beneficiarilor deja, conform estimărilor, depășește cifra de 42 de mii, care a fost prevăzută inițial, și depășește numărul de 70 de mii de familii beneficiare. Este o realocare în favoarea noului sistem de ajutor social care, din păcate, a fost inițiat ca idee... în anii precedenți, dar, din lipsă de competență și curaj politic, nu a fost aplicat. Acum ne reușește, o facem și populația intră în noul sistem de asistență socială.

Domnul Oleg Garizan:

Продолжение, господин министр.

Мы при рассмотрении бюджета на 2011 год, поднимали вопрос о том долге, который имеют центральные органы власти по осуществлению капитального ремонта главного корпуса Чадыр-Лунгской больницы. Этот долг уже несколько лет висит.

Сегодня мы смотрим, у вас есть новое предложение, но этого долга в бюджете, покрытие этого долга в вашем предложении абсолютно отсутствует.

Поэтому я хотел бы довести до вашего сведения, что депутаты Гагаузии, которые представляют сегодня в Парламенте все 4 партии, настаивают на том, чтобы эта сумма была предусмотрена для покрытия этого долга.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule ministru,

Citesc din nota informativă: dumneavoastră scrieți că este condiționată, rectificarea în cauză, grație unor rezerve, paranteză, economii...

Domnule ministru,

De ce induceți în eroare deputații din Parlament și societatea? De ce nu spuneți în nota informativă... falsificați realitatea? Pentru că dumneavoastră nu

spuneți că nu ați fost în stare, în calitate de ministru, să asigurați partea de venit, în comun cu alți miniștri, în partea de venit a bugetului.

Dumneavoastră nu spuneți despre faptul că nu ați fost în stare, ați fost în incapacitate să valorificați chiar acele mijloace modeste care au fost repartizate. Și veniți aici cu fals, cu minciuni, cum că sînt careva economii și rezerve. De ce vă permiteți acest lucru, domnule ministru?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimată doamnă deputat,

În mediul economiștilor și finanțiștilor sînt anumiți termeni specifici, și cred că este o boală a noastră de a folosi anumiți termeni în circuitul nostru intern. Sînt de acord, poate ar trebui să găsim un alt termen care ar reda esența acestor rezerve care au fost identificate și au fost realocate.

Noi considerăm... Eu, ca economist, consider că este un termen adecvat. Din momentul în care un mijloc bănesc sau banul public nu a fost folosit, el apare ca o rezervă sau ca o sursă de realocare ulterioară.

Mă rog, poate din punct de vedere filologic nu ar fi corect spus, dar ca și...

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule ministru...

Domnul Veaceslav Negruța:

...Ca și economist, pot să spun că este pe înțelesul profesioniștilor.

Doamna Zinaida Chistruga:

Atunci, să vă pun altfel întrebarea. Spuneți-mi, vă rog: de ce dumneavoastră, fiind în postul de ministru 2 ani și jumătate, nici odată nu ați asigurat aprobarea bugetului în termenele stabilite de lege, nici odată nu ați asigurat rectificările în termenele stabilite și prezentarea politicii bugetare și financiare – în termenele stabilite?

Aici tot este vorba de careva nuanțe? Sau cum vă autoapreciați dumneavoastră profesionalismul și capacitatea Guvernului de a guverna țara din moment ce ați aprobat bugetul la 31 martie, ca să veniți la sfîrșitul lui noiembrie, cînd au rămas 5 săptămîni pînă la sfîrșitul anului, să redistribuiți sursele nevalorificate?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimată doamnă deputat,

Eu o să mă abțin de la a da aprecieri muncii mele. Pentru aceasta sînt oamenii care pot s-o facă, cei care înțeleg și care știu să aprecieze faptul că toate obligațiunile prevăzute în buget sînt și executate.

La capitolul inclusiv salarizare, pensii, indemnizații și alte plăți, inclusiv și restituiri de taxe pe valoarea adăugată, inclusiv ce ține de subvențiile acordate în agricultură, cred că ar trebui să facem și aprecieri pentru cei care nu puteau să...

cum să zic, să asigure aceste plăți decît doar prin obligațiuni reflectate în partea de cheltuieli, dar nu și acoperite cu resursele financiare necesare. Acesta e un moment.

Momentul doi, ce ține de termene. Este adevărat, termenele sînt prevăzute în legislație și noi, la nivelul Ministerului Finanțelor, împreună cu toți colegii de la alte ministere, inclusiv de la alte instituții, facem tot posibilul să asigurăm ca buna funcționare a tuturor instituțiilor bugetare să fie asigurată chiar și în condițiile în care aprobarea vine un pic mai tîrziu.

Anul 2011 a demonstrat că am putut să facem față și unei situații neordinare. Iar pe de altă parte, vreau să afirm că facem tot posibilul și depunem efort ca, pînă pe 31 decembrie 2011, să avem și politică fiscală în vigoare, să avem și buget aprobat pentru anul 2012.

Dar pentru aceasta este nevoie de consens și înțelegere și aici, în Parlament, și conștientizarea acestui moment important de către noi toți, fie la Executiv, fie în cadrul legislativ.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Veaceslav Negruța:

Prin efort comun reușim.

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule ministru,

Eu v-aș sugera să aveți totuși îndrăzneala să vă autoapreciați, inclusiv în primul rînd, profesionalismul. Și să încetați să etichetați, să dați aprecieri politice. Dumneavoastră sînteți ministru al finanțelor, răspundeți pentru 2 ani și jumătate de guvernare a țării și nu faceți declarații politice acolo...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Doamna Zinaida Chistruga:

...Unde trebuie și unde nu trebuie.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnul Veaceslav Bondari – Frațiunea PCRM:

Domnule ministru,

În rectificarea bugetului noi citim, special, pentru raionul Anenii Noi: reparația drumului central din comuna Hîrbovăț, raionul Anenii Noi, suma – un milion 380 de mii de lei.

Cum socotiți: reparații în luna noiembrie, când temperaturile sînt scăzute afară, asta nu-i zvîrlire în aer a banilor publici?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Exercițiul de rectificare implică nu doar Ministerul Finanțelor. Noi am avut asigurări din partea ministerului de resort că toate mijloacele prevăzute în buget, și care urma să fie supus rectificării, vor fi valorificate pînă în ziua de 31 decembrie, cînd se finalizează exercițiul bugetar.

Avem asigurări că lucrările vor fi efectuate în deplină măsură, ca să poată fi raportată valorificarea mijloacelor respective.

Domnul Veaceslav Bondari:

Domnule ministru,

Primarul general, domnul Chirtoacă, nu a dat acordul pentru reparația trotuarului la grădinița de copii din pricina temperaturii scăzute, dar dumneavoastră zvîrliți un milion 380 de mii de lei așa, liber în aer, și spuneți că totul e normal, totul e bine, că ne ocupăm cu reparația pînă la 31 decembrie.

Mulțumim.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Noi, astăzi, la lucrările comisiei, am discutat cu dumneavoastră o problemă care, după noi, din an în an... Eu înțeleg că, într-adevăr, a face prognoză și a îndeplini nu-i un lucru simplu. Prognoza este prognoză.

Nu de fiecare dată depinde, poate, de ministerul dumneavoastră, de lucrul în Guvern în genere, dar fenomenul acesta care, de la an la an, nevalorificarea resurselor pe diferite ministere...

Chiar ieri, la comisie, am discutat politica fiscală pentru anul 2012 și la discuții a participat și Ministerul Transporturilor, care ne-a comunicat, din păcate, niște lucruri destul de triste: de aceea că noi am adoptat bugetul pe anul acesta în luna martie, practic în aprilie, s-a valorificat din resursele care au fost alocate numai 15 la sută.

De aceea, sperăm pe viitor să avem o altă situație. Dar astăzi avem ceea ce avem și noi susținem propunerea Guvernului de a aloca subvenții 150 milioane la agricultură. Dar ținînd cont de faptul că noi, acum, avem o situație care a fost și anul trecut, cînd sute de milioane de lei nu au fost valorificate, propunem, și considerați asta ca un amendament din partea Frațiunii Partidului Democrat, să găsim cel puțin încă 150 de milioane de lei pentru susținerea subvențiilor din agricultură, la cele 150 de milioane; să avem o cifră de 300 de milioane, în total.

Nu cer un răspuns acum, dar cer o abordare și o analiză, ca să ne dați un răspuns: cum ați tăiat și ați găsit din alte fonduri acele 150 de milioane. Să mai stăm să mai chibzuim cu creionășul în mână și să mai găsim încă, adăugător, 150 de milioane. Fiindcă, per total, va fi vreo 500 și ceva de milioane de lei anul acesta, dar știm că este necesar 1 miliard. Eu cred că agricultorii numai o să salute.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da, microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel – Frațiunea PCRM:

Domnule ministru,

Spuneți, vă rog, aceasta este o modalitate de lucru sau o tradiție proastă de a prezenta în Parlament proiecte de lege într-un timp așa de scurt, punând deputații într-o situație că nu sînt în stare să discute, să examineze proiectele de lege? Cînd, în sfîrșit, noi vom avea posibilitatea ca cele mai importante legi ale statului să le discutăm în mod normal, în termenele prevăzute de legislație?

Noi, la Comisia agricultură și industrie alimentară, de exemplu, n-am reușit să discutăm acest proiect de lege. Aceasta este prima întrebare și vă rog să răspundeți la întrebarea aceasta, după care va urma a doua.

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Eu, din păcate, nu pot să intervin în agenda legislativului, dar este adevărat un alt lucru. Sînt proiecte și sînt documente care necesită o mobilizare și o reacție rapidă în a organiza lucrul comisiilor și care necesită aprobări de urgență, pentru că rectificările propuse vizează domenii și oameni.

E vorba de un timp relativ restrîns pînă la finalizarea anului, iar banii respectivi îi au ca destinatari și beneficiari pe cetățenii noștri și pe producători, fie din agricultură fie din alt domeniu. Realocarea de mijloace se face cu scopul de a identifica aceste... prin identificarea acestor rezerve, de a le realoca în domenii prioritare sau de la domenii mai puțin prioritare spre domenii prioritare, ca să satisfacem cerințele și doleanțele societății. Dar sînt proiecte care, într-adevăr, necesită o studiere aprofundată, o mobilizare și dedicație atît din partea noastră, ca executiv, cît și din partea Legislativului...

Domnul Marian Lupu:

Domnule ministru,

Vă rog, aici nu trebuie multă filozofie.

Domnul Gheorghe Anghel:

Bine, este clar. Dar, într-adevăr este o filozofie, lucruri generale. Vreau să vă pun a doua întrebare, mai concretă, cu privire la subvenționarea în agricultură. La

momentul aprobării bugetului, dumneavoastră ați venit cu suma de 250 de milioane de lei, care, de fapt, de-abia a acoperit datoria anului precedent.

Atunci noi am propus o majorare considerabilă, ca să acoperim măcar o parte din necesitățile agricultorilor. Conform calculelor, dumneavoastră știți că necesitățile pentru anul curent de subvenționare sînt aproximativ de 1 miliard de lei. Acum dumneavoastră veniți cu propunerea doar de 150 de milioane de lei.

Spuneți-mi, vă rog, mai aveți de gînd pînă la sfîrșitul anului să mai veniți cu vreo sumă sau la începutul anului viitor? Sau în ce mod vor fi acoperite nevoile agricultorilor?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stimate domnule deputat,

Suma identificată suplimentar, de 150 de milioane, pentru acest fond de subvenționare în agricultură va permite ca, în ziua de 31 decembrie 2011, să finalizăm exercițiul bugetar fără nici o datorie în sensul acordării de subvenții agricultorilor.

Suma de 150 de milioane, conform estimărilor, acoperă toate solicitările și drepturile pe care le-a oferit Parlamentul prin hotărîrea cu privire la fondul de subvenționare și acoperă toate acele 11 direcții subvenționate din mijloacele bugetului de stat, în limita normelor și normativelor stabilite prin hotărîrea Guvernului aprobată ulterior acestei hotărîri. Deci, 400 de milioane ne permit să intrăm în noul an fără nici o datorie la acest capitol.

Domnul Gheorghe Anghel:

Da, dar 400 de milioane... 244 de milioane, mi se pare, aceasta este datoria anului precedent. Adică să înțelegem că...

Domnul Veaceslav Negruța:

Datoria anului precedent a fost deja stinsă. Iar acum se efectuează plățile curente ale anului 2011.

Domnul Gheorghe Anghel:

Deci, să înțelegem că fondul de subvenționare pe 2011 este de 150 de milioane de lei?

Domnul Veaceslav Negruța:

Nu este așa. Datoriile care au ținut de anul precedent au fost în jur de... Conform reestimării și reconfirmării drepturilor la aceste plăți, au fost cu mult mai mici decît s-a estimat inițial, de 242 de milioane. S-a revenit la doar 170 de milioane. Deci, respectiv, 80 plus 150 – 230 de milioane țin de plățile și drepturile stabilite pentru anul 2011.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Gheorghe Anghel:

Eu cred că o astfel de abordare nicidecum nu va duce la creșterea economică în domeniul agroindustrial. Vă mulțumesc.

Domnul Veaceslav Negruța:

Deja aduce...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr. 3.

Doamna Galina Balmoș:

Mulțumesc.

La capitolul „Asigurare și asistență socială”, dumneavoastră, domnule ministru, ați vorbit despre acoperirea deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat, suma de 194,6 milioane lei, zicînd că anume la bugetul asigurărilor sociale de stat... zicînd că nu este un rezultat al proastei colectări de impozite la acest capitol, dar este rezultatul unei proaste prognoze a fondului de salarizare.

Dar nu vorbiți despre reducerea unor alocații în cadrul aceluiași sistem, cum ar fi modificarea contingentului beneficiarilor de pensii și prestații sociale, precum și a cuantumului mediu lunar al pensiilor pentru militari și persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne – 14,2 milioane lei.

De fapt, luăm de la unii și dăm la alții. Dar cum explicați dumneavoastră aceste reduceri de alocații pentru categoriile nominalizate? Și dacă numărul sau contingentul este clar de înțeles, atunci cum explicați și micșorarea cuantumului mediu lunar al pensiei pentru militari? Pentru că noi nu am intervenit cu niște operări la acest capitol în plen.

Domnul Veaceslav Negruța:

Ceea ce ține de cuantum, este strict conform prevederilor legale stabilite privind drepturile la pensii a anumitor categorii de cetățeni, inclusiv militari și alte categorii. Ceea ce ține de micșorarea alocațiilor, aceasta ține strict de contingentul sau de numărul beneficiarilor pe parcursul anului 2011.

Respectiv, ceea ce ține de legislația și prevederea legală, pot fi încă o dată verificate aceste drepturi și coordonate, dacă cineva va fi lipsit de careva drepturi. Și vă afirm și vă asigur că nimeni nu este lipsit de drepturile prevăzute de cadrul legal. Iar ceea ce ține de transferurile care se fac către fondul social, este așa cum prevede norma legală. În cazul apariției deficitului, și el se constată în baza neîncasării volumelor prognozate inițial la capitolul contribuții la fondul social, bugetul de stat este obligat să acopere acest gol – 204 milioane, anume acoperirea deficitului respectiv.

Cît ține de drepturile sau mărimea pensiei, sînt date statistice și trebuie, cred că... din cîte am auzit, colegii mei de la Casa Națională de Asigurări Sociale v-au și dat anumite explicații la subiectul respectiv.

Cred că poate fi solicitată informația adițională, ca să verificăm dacă într-adevăr informația de care dispuneți este exactă și corespunde realității.

Doamna Galina Balmoș:

Eu citesc din raportul dumneavoastră și este evidentă cifra de 14 milioane de lei, care nu este altceva decât reducerea alocațiilor acestor pensionari.

Domnul Veaceslav Negruța:

În dependență de contingent, am spus. Acesta este contingentul...

Doamna Galina Balmoș:

Contingentul de beneficiari de pensii. De unde s-a luat micșorarea acestui contingent? Poate și din faptul că a fost majorat stagiul de cotizare specială a acestor categorii?

Domnul Veaceslav Negruța:

Stagiul de cotizare...

Doamna Galina Balmoș:

Special...

Domnul Veaceslav Negruța:

...Abia a intrat în vigoare, începînd cu 1 iulie, și efectul său este aproape nul. Dar aici este vorba de contingentul...

Doamna Galina Balmoș:

Adică, 14 milioane, contingentul...

Domnul Veaceslav Negruța:

Exact.

Doamna Galina Balmoș:

Înseamnă că, iarăși, este vorba de o prognozare proastă la acest capitol. Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Domnule ministru,
Vă mulțumesc. Rog comisia.

Domnul Veaceslav Negruța:

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul Legii bugetului de modificare a Legii bugetului de stat pe anul 2011 și raportul îl aveți în fața dumneavoastră. Și nu voi da citire întregului raport, doar voi menționa câteva momente de bază și concluziile comisiei.

Pentru anul 2011, produsul intern brut va avea o valoare nominală de 82,9 miliarde de lei, cu 7,5% mai mult decât în anul 2010, în creștere reală. În 2011, de asemenea, în primele luni ale anului s-a simțit o relansare economică și lucrul acesta s-a văzut atât prin creșterea exporturilor, cât și prin creșterea importurilor. Dar este un lucru îmbucurător că exporturile au crescut cu mult mai repede decât importurile.

Totodată, ținând cont de toate aceste modificări care au avut loc în economie, Guvernul a venit cu modificarea bugetului de stat. Elementele de bază sînt veniturile la bugetul de stat, care după modificare vor constitui 19 miliarde 48,8 milioane de lei. La capitolul „Cheltuieli”, deci, pe general, cheltuielile vor constitui 20,315 milioane lei.

Deficitul bugetar nu se modifică și rămîne la nivelul planificat la începutul anului: 1 miliard 266,9 milioane de lei. Modificările de bază, după cum am menționat și la începutul ședinței, țin de alocările către bugetul asigurărilor sociale, către agricultură, transferul către bugetele locale, deci, sînt 6 elemente de bază.

Totodată, Comisia economie, buget și finanțe, în baza avizului Direcției juridice, consideră că bugetul poate fi votat în prima lectură, iar toate propunerile și amendamentele care vor parveni pe parcurs vor fi examinate în lectura a doua.

În prima lectură, aici s-a discutat, noi votăm în principiu veniturile, cheltuielile, deficitul. Toate celelalte modificări pot fi făcute, procedural, în lectura a doua.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule președinte. Vă rog să luați loc.

Stimați colegi,

Înainte de procedura de vot, s-au înscris trei deputați. Știți bine că aici linia este trasă: doamna Greceanîi, domnul Reidman și domnul Mușuc.

Doamna Greceanîi, vă invit la tribuna centrală.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Stimați colegi,

Întotdeauna am afirmat, cu toată certitudinea, că bugetul statului și modul în care este executat, reflectă cel mai bine starea de lucruri în țară și, mai ales, capacitatea guvernanților de a administra lucrurile. Am afirmat aceasta și atunci cînd bugetul statului zăcea sub povara datoriei externe de peste 70% din produsul intern brut, și cînd era necesar de achitat datoriile la salarii și pensii pe multe și multe luni. Afirmam aceasta și de fiecare dată cînd veneam în fața Parlamentului cu o propunere de majorare a veniturilor și cheltuielilor, determinată de creșterea

economică înregistrată ani la rând. Afirm aceasta și astăzi, când avem o situație cu totul și cu totul inedită.

Au mai fost timpuri dificile în țară, stimați colegi, dar în istoria Moldovei încă n-am apucat să vedem propunerea Guvernului de diminuare a veniturilor și cheltuielilor bugetare, atunci când oficial este declarată creștere economică mai mare decât cea estimată inițial.

Mai mult ca atât, și ceilalți indicatori macroeconomici luați în calcul la formarea bugetului sînt peste estimările inițiale, dar care, prin nu știu care miracol odios, tot la diminuarea bugetului ne conduc.

Nu trebuie să fii mare specialist în domeniul finanțelor publice și nuanțelor fiscale ca să înțelegi că un asemenea proiect de rectificare bugetară denotă incapacitatea organelor fiscale ale statului de a asigura colectarea impozitelor.

Și atunci este de înțeles nedumerirea firească a reprezentanților Fondului Monetar Internațional, care au constatat recent cu stupeoare că, deși Guvernul Republicii Moldova a fost extrem de ascultător la indicațiile acestei instituții de a majora masiv impozitele în 2010 și 2011, veniturile la buget nu cresc tot atât de ascultător, ba mai mult, după cum vedeți din proiectul de lege discutat astăzi, chiar ni se propune să acceptăm diminuarea acestor venituri.

Stimați colegi,

Există o axiomă arhicunoscută în gestionarea finanțelor publice, conform căreia orice majorare de impozite are efect doar dacă persistă o administrare fiscală solidă, profesionistă și, evident, necoruptă. Doar cu așa condiție sporirea poverii fiscale asupra economiei și populației rezultă în bani suplimentari la buget.

Din păcate, în ultimii doi ani nu am avut un efect, am avut un efect invers, ci doar povara adițională asupra puținilor agenți economici care mai activează în țara noastră.

Despre modul în care actuala conducere a sistemului financiar public al țării reușește să colecteze bani în bugetul de stat cel mai elocvent vorbește situația la capitolul „Taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul țării.”

După cum vedeți în proiectul prezentat astăzi, din 3,5 miliarde lei planificați inițial de a fi acumulați la buget ni se propune să tăiem aproape 10%, adică peste 330 de milioane de lei.

În nota informativă la acest proiect autorii au avut grijă să braveze cu cifre încântătoare despre situația macroeconomică din țară. Chiar ni se propune că creșterea economică va depăși parametrii inițial planificați, precum și inflația. Și în acest fond, poftiți și tăiați 10% din acumulările TVA planificate pentru acest an.

Mai mult, dacă e să ne uităm mai atent, vedem că cifra rectificată este mai mică nu numai față de planul cu care ne convingea Ministerul Finanțelor în martie curent, dar chiar și mai mică decât acumulările TVA în anul precedent, 2010.

Totul însă ar fi cum ar fi, dar dacă ne uităm și mai atent, apoi, culmea, vedem că în acest... că Guvernul a reușit aceeași performanță și în anul 2010, când a acumulat taxa pe valoarea adăugată mai puțin chiar față de anul 2009, care știm că a fost anul... vârful crizei economice.

Deci, deja al doilea an, acumulările TVA pe intern sînt mai mici decît în anul 2009. Și această diminuare progresează. Pe primele 9 luni ale anului 2011, organele fiscale au colectat cu 52 de milioane lei TVA mai puțin decît în aceeași perioadă a anului 2010. Și atenție, cu 104 milioane de lei mai puțin ca în primele 9 luni ale anului 2009. Situația este pe cît de elocventă, pe atît cred că de intolerabilă.

Stimați colegi parlamentari,

În opinia mea, o asemenea situație nu mai poate fi acceptată și sper că conducerea Guvernului să condiționeze clar și să conștientizeze starea de lucruri în domeniul respectiv.

Nu este mai încîntătoare situația nici la acumulările taxei pe valoarea adăugată aferentă importurilor. Or, acea majorare înregistrată la acest articol este cu mult sub creșterea valorii importurilor în acest an.

Din lipsă de timp, nu voi mai aduce și alte exemple ce denotă starea de lucruri în administrarea fiscală și vamală, dar și din cele expuse este suficient pentru a înțelege că lucrurile merg cu totul prost în domeniul respectiv.

Iar povara fiscală crescîndă asupra populației deloc nu se regăsește în sporirea acumulărilor fiscale și, respectiv, a cheltuielilor sociale. Iată și explicația, de ce actuala majoritate parlamentară nici nu dorește să includă în ordinea de zi acele proiecte cu caracter social, pregătite de opoziție.

Iar acele majorări de cheltuieli care ne sînt propuse astăzi sînt doar niște acoperiri neîndemînatice din contul realocării mijloacelor. Ar fi incorect, totodată, să acuzăm de toate cele rele doar fiscul și vama.

Stimați colegi,

Noi astăzi nu avem, cel puțin examinate în Parlament, nici politica fiscală, nici proiectul ...

Domnul Marian Lupu:

Încă un minut suplimentar, rog atenție la aceasta.

Doamna Zinaida Greceanîi:

De aceea, această bombă ne este pregătită și pentru anul 2012.

Stimați colegi,

Grupul socialiștilor, în temeiul celor expuse și, mai mult, reieșind din întrebările care au fost adresate, nu va susține acest proiect de rectificare a bugetului pentru anul 2011.

Domnul Marian Lupu:

Domnul Oleg Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Уважаемый господин Председатель Парламента,

Уважаемые коллеги,

К сожалению, из-за чехарды с повесткой дня приходится выступать экспромтом. Но то, что нам предложили сегодня, вернее, вынудили нас сегодня обсуждать, не вызывает в общем-то никакого труда выступить и экспромтом тоже. У нас такое впечатление во фракции, что «хвост виляет собакой».

Правительство принуждает нас освещать своим решением, решением представителей избирателей, представителей народа то, что оно само не в состоянии реализовать. Исполнение бюджета – это зеркало участия государства в управлении экономикой. Мы бы все с вами с удовольствием, как в прошлые времена, дрались здесь, спорили по поводу дележа перевыполнения бюджетной части, доходной части бюджета. Но нам предлагают перераспределение внутри недоисполненного бюджета.

Нет никакого смысла, это скучно сидеть и каждую строчку этого откровенно бухгалтерского документа, для специалистов это понятно, в нашей комиссии она будет проанализирована каждая строчка.

Но здесь, в этом зале, каждую строчку этого документа предлагать вам для анализа и обсуждения. Возьмем главные вещи, которые в этом исполнении или в этой корректировке отражены.

В этом бюджете видно насквозь снижение занятости населения. Один и четыре миллиарда леев – уменьшение фонда оплаты труда. Отсюда возникает необходимость дополнительных трансфертов в бюджет социального страхования в размере почти 200 миллионов леев.

Мы также видим, что наше доблестное Правительство, пытаясь продемонстрировать свое хорошее лицо, свои успехи, историю успеха Молдовы, объявляет о громких и астрономических цифрах внешней финансовой поддержки, а в корректировке бюджета мы видим минус 179 миллионов от внешних источников.

Посмотрите, на какие вещи очень существенно уменьшились расходы. Расходы, представленные министром финансов, уменьшены по статье «чрезвычайные ситуации» на 30 миллионов леев. Как будто все уже здесь сидящие в зале забыли катастрофические последствия наводнения, необходимость ревизии дамб и так далее и тому подобное.

Мы знаем, где берутся деньги на это – в фонде, который не так контролируется Парламентом, как бюджет. Это в экологическом фонде берут эти деньги. Как будто эти наводнения в будущем уже исключены.

Инфраструктура – главная вещь, которая является предпосылкой для развития страны. Инфраструктура, дорожная инфраструктура лишается 334 миллионов леев. Коммунальное хозяйство – 108 с половиной миллионов леев.

В то же время остатки на счетах растут на 626 миллионов леев, что свидетельствует, что Правительство практически не организует работу по освоению средств, выделенных Парламентом для финансирования

мероприятий, жизненно важных для людей или жизненно важных для развития страны.

Уважаемые господа депутаты, уважаемые коллеги,

Нам с вами в течение одного дня, вернее, нас с вами в течение одного дня заставили снять ответственность с Правительства за весь этот, извините за выражение, беспорядок. Потому что, если сегодня эта корректировка будет проголосована, ответственность будет лежать на Парламенте.

Спасибо. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Domnul deputat Mușuc.

Domnul Eduard Mușuc:

Stimați colegi,

Într-adevăr, regretăm faptul că sîntem impuși să examinăm acest proiect de lege, de altfel destul de important, în așa grabă, fără ca să avem posibilitatea să-l analizăm minuțios, luînd în calcul toate detaliile, toate cifrele.

Dar sîntem impuși practic astăzi, în aceste circumstanțe, să-l analizăm și să prezentăm concluziile noastre în modul în care ni l-ați impus.

În primul rînd, vrem să constatăm că acest proiect de lege, această rectificare a bugetului a venit cu o evidentă întîrziere. Chiar am dat un exemplu astăzi, exemplu din domeniul agriculturii.

Încă din luna septembrie a fost stopată, a fost oprită examinarea și primirea tuturor cererilor care parveneau de la gospodăriile agricole pentru acordarea subvențiilor în agricultură.

Iată, au trecut mai mult de două luni de zile, în mai multe uși s-a bătut și mai multe apeluri au fost transmise, și doar astăzi, la sfîrșitul lunii noiembrie, Guvernul vine cu această rectificare.

Și vreau să vă spun că, în primul rînd, acest proiect de lege a fost elaborat în mod netransparent și, cu o insistență nemaipomenită, a fost transmis Parlamentului, și iată, în cîteva ore, noi trebuie să-l examinăm astăzi, întrerupînd activitatea Parlamentului, convocînd de urgență ședința comisiei de profil pentru ca, iarăși, reiterez, în cîteva ore să-l aprobăm. Așa, știți cum se spune: ”галопом по Европе”.

Care totuși este scopul acestei proceduri foarte grăbite de examinare?

Eu cred că Guvernul vine cu această rectificare – dar trebuie să constatăm că veniturile se micșorează sau se vor micșora, dacă ea va fi votată, cu circa 38 milioane lei – pentru ca să nu fie constatată, la sfîrșitul acestui an, neîndeplinirea bugetului de către Guvernul Republicii Moldova. Ceea ce, de fapt, ar fi demonstrat incapacitatea de a asigura ordinea fiscală și acumularea impozitelor, în primul rînd.

Și, iată, o întrebare, stimați colegi: cum poate fi așa? Crește datoria externă, produsul intern brut crește, cresc importurile, cu 40% au crescut importurile, dar TVA la import a crescut cu mai puțin de 10%. Cresc transferurile de peste hotare,

cresc tarifele la toate componentele energetice, dat veniturile bugetare se micșorează.

Lucrul acesta, vreau să vă zic, demonstrează incapacitatea Guvernului, reiterez, în primul rând, de acumulare a impozitelor și plus – existența schemelor frauduloase la vamă și la fisc.

Încă o chestiune, stimați colegi, care se referă la partea economică. Uitați-vă: TVA pentru mărfurile și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova se micșorează cu circa 330 milioane lei, adică TVA pentru serviciile și mărfurile prestate în teritoriul Republicii Moldova.

Acoperim bugetul asigurărilor sociale cu circa 200 de milioane de lei, ceea ce înseamnă că această așa-numită creștere economică nu este reflectată prin creșterea cuvenită a fondului de salarizare. Iată, stimați colegi, ce înseamnă această creștere economică din contul transferurilor de peste hotare și al majorării de tarife.

Dar aceasta nu este totul. Vreau să mă refer, în câteva cifre, la poziția de cheltuieli. Uitați-vă: cu 30 și ceva milioane de lei se propune micșorarea fondului de dezvoltare regională. Cu 335 milioane lei se micșorează investițiile în reparația capitală a drumurilor.

Dacă țineți minte, la aprobarea bugetului în luna martie, am adresat o întrebare domnului ministru al finanțelor: de ce așa de târziu aprobăm bugetul? Nu va afecta lucrul acesta executarea lui? Mi s-a spus: nu.

Și vă amintesc situația din 2010, atunci când circa 160 de milioane de lei n-au fost executate pentru dezvoltarea regională și circa 600 milioane lei n-au fost valorificați pentru reparația capitală a drumurilor.

Noi nu am votat pentru acest buget, adică Frațiunea Partidului Comuniștilor, dacă țineți minte, nu a votat. Dar nici dumneavoastră nu l-ați votat, stimați colegi. El a fost aprobat de Fondul Monetar Internațional, dacă țineți minte. Doar după aceasta, foarte repede, v-ați convocat în Parlament și l-ați votat.

Vă amintesc de cele spuse de domnul Mihai Ghimpu anul acesta. El spunea: eu știu ce vorbesc, eu astăzi am fost la Misiunea Fondului Monetar Internațional și știu foarte bine ce trebuie să votăm, da ce nu trebuie să votăm în plenul Parlamentului.

Bugetul a fost aprobat cu o mare întârziere în luna martie și această rectificare de buget vine să consolideze acea situație care, practic, ne-ați impus-o.

Noi n-am votat pentru bugetul stagnării. La fel, nu vom vota pentru aceste rectificări de buget care, în primul rând, văd că propuneți micșorarea părții de venituri, luarea banilor de la dezvoltarea regională, de la reparația capitală a drumurilor și toate lucrurile respective.

Acest buget al stagnării, practic, ne impune o direcție greșită de mișcare. Aceasta-i direcția de mișcare înspre Grecia, Ungaria, România, Portugalia, adică toate țările acestea care urmează cu strictete sfaturile Fondului Monetar Internațional și după aceasta ajung la faliment. Noi nu vom vota pentru bugetul stagnării, noi vom vota doar pentru un buget al dezvoltării și un buget al prosperării.

Și, iarăși, mă întorc la această propunere a Guvernului care acum a venit, cu rectificarea de buget. De ce ei au propus sau de ce așa grabă, domnule Streleț? Ca să nu constatăm noi, Parlamentul, la sfârșitul anului, un lucru foarte clar: dumneavoastră, Guvernul, nu ați executat legea cea mai importantă din domeniul economic și social, Legea bugetului, deoarece n-ați avut capacitatea s-o executați.

Și dumneavoastră special faceți lucrul acesta astăzi. Dar vreau să vă zic că, în orice caz, chiar și acest proiect de rectificare a bugetului demonstrează incapacitatea dumneavoastră de a governa, ceea ce înseamnă că mandatul dumneavoastră a expirat. Mandatul lui Filat a expirat. *(Rumoare în sală.)*

Partidul Comuniștilor nu va vota pentru acest proiect de lege. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Bine. Stimați colegi,

Acestea au fost luările de cuvânt.

Proiectul nr.2543, votul în primă lectură. Cine este pentru, rog votul dumneavoastră. Majoritatea. Proiectul nr.2543 este aprobat în prima lectură.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Deoarece am avut onoarea să fiu vizat de la tribuna centrală, aș vrea ca stimații opozanți să mediteze profund, care erau cifrele și procesul de executare în perioada lor de guvernare? Care sînt astăzi veniturile și cheltuielile, care este ritmul de creștere, care sînt ceilalți indicatori? Dar, în general, aș vrea să menționez că, atunci cînd există voință politică, vedeți că putem reuși.

Faptul că am reușit să dezbaterem și să votăm în primă lectură acest document important este un succes al nostru comun și trebuie să ne mobilizăm să-l avem și pentru lectura a doua, menționînd că așteaptă la rînd multe alte proiecte. *(Aplauze.)*

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Numai că, stimați colegi, sînt perfect de acord. Mobilizarea, eficiența este foarte importantă. E o altă problemă: Parlamentul, să nu transforme într-o normalitate dezbaterile unor importante proiecte de lege timp de o jumătate de zi. Asta e o altă extremă.

Și vreau să vă asigur că noi așteptăm proiectul legii bugetului pe anul viitor care întîrzie de două luni, potrivit legii. Și vreau, din start, să ne înțelegem că legea bugetului pe anul viitor n-o să fie materie de discuții de o jumătate de zi, fiindcă este mult prea importantă.

Considerăm că astăzi a fost o necesitate, o expresie de forță majoră. Dar aceasta nu înseamnă că noi să ne transformăm stilul nostru de muncă în echipă de pompieri. Continuăm.

Stimați colegi,

Proiectul 2001. Proiectul de lege privind modificarea și completarea Legii cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat. Guvernul.

Înainte ca domnul viceministru să înceapă prezentarea raportului, o să vin cu scuzele de rigoare față de plenul Parlamentului și cu solicitarea permisiunii ca, peste 10 minute, vicepreședintele doamna Palihovici să conducă în continuare ședința, fiindcă sînt obligat să intru într-o agendă de întrevederi în calitate de Președinte de Parlament și șef interimar al statului, mizînd pe înțelegerea dumneavoastră.

Vă mulțumesc.

Domnule ministru,

Vă rog.

Domnul Iurie Cheptănar – *viceministru al afacerilor interne:*

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Proiectul de lege supus examinării a fost elaborat în scopul ajustării Legii nr.1549 de la 19 decembrie 2002 cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat în corespundere cu legislația în vigoare, în special cu prevederile Codului contravențional, Legii cu privire la Guvern, Legii nr.200 cu privire la regimul străinilor și altele.

Astfel, în articolul 2 al proiectului se propune modificarea noțiunilor ”suport material” și ”masiv informațional” conform normelor ce se conțin în legislația ce reglementează activitatea sistemelor informaționale.

Termenul de ”răspundere administrativă” se propune a fi substituit prin termenul de ”răspundere contravențională”.

Pe tot textul legii, cuvintele ”cetățean străin” și ”apatrizi” se substituie prin termenul ”străini” și altele.

Pentru expunerea mai clară și excluderea neînțelegerilor la executarea legii, a fost modificat conținutul articolului 12, concretizînd că Ministerul Afacerilor Interne, în exclusivitate, efectuează evidența, clasificarea și păstrarea informațiilor dactiloscopice, cu excepția informației dactiloscopice a persoanelor indicate în articolul 10 alineatul (1) punctul 1 litera c). Restul organelor efectuează numai colectarea informației dactiloscopice pe suport material.

La definitivarea proiectului au fost luate în considerație propunerile și obiecțiile instituțiilor.

Pentru implementarea proiectului nu vor fi necesare careva cheltuieli financiare.

Stimate domnule Președinte,

Stimați domni deputați,

În contextul proiectului prezentat, rog susținerea acestuia.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc.

Întrebări?
Microfonul nr.4.

Domnul Nae-Simion Pleșca – Frațiunea PLDM:

Domnule viceministru,

Potrivit Legii nr.1518 din 06.12.2002 cu privire la migrație se știe că cetățean străin este persoana care nu are cetățenia Republicii Moldova, dar care are o dovadă a apartenenței sale la un stat. Apatrid – este persoana care nu are cetățenia Republicii Moldova și nici dovada apartenenței sale la un alt stat. Mai mult ca atât, conform Convenției ONU din 1954 și 1961, cetățenii apatrizi se bucură de o protecție specială.

În proiectul de lege privind modificarea și completarea legii, se menționează: cuvintele ”cetățenii străini” și ”apatrizii” să se substituie prin unul singur ”străinii”.

Spuneți, vă rog, care este cauza și din ce considerent s-au înglobat sub sintagma ”străini” două noțiuni?

Domnul Iurie Cheptănar:

Dacă dumneavoastră ați observat, noi am simplificat respectivul articol ca să fie mai simplu și mai pe înțeles. Dar vreau să spun că, în momentul de față, obligatoriu... adică persoanele care solicită azil și statut de refugiat, numai aceluia, obligatoriu, li se iau amprente digitale și se pun în baza de date. Acesta e răspunsul meu.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Sînt două categorii, două noțiuni diferite.

Domnul Iurie Cheptănar:

În momentul de față, dacă dumneavoastră ați observat în Legea nr.200, Legea cu privire la străini...

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Așa...

Domnul Iurie Cheptănar:

...Pentru că statutul de apatrid, după cum dumneavoastră ați spus, la Convenția... Data trecută, în plenul Parlamentului, a fost întoarsă la comisia respectivă, condusă de domnul Corman. Dacă va fi primită respectiv...

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Domnule viceministru,

”Apatrizi” este o sintagmă și o noțiune internațională.

Domnul Iurie Cheptănar:

Corect.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Fiindcă, în acest context, vă rog să precizați, ați făcut sau nu ați făcut corect?

Domnul Iurie Cheptănar:

Am înțeles. Înseamnă că la comisie, încă o dată, mai discutăm adăugător propunerea dumneavoastră.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc.

Domnule viceministru,

În acest proiect de lege sînt indicate exhaustiv autoritățile care au dreptul să colecteze în baza de date acele amprente dactiloscopice și, ulterior, toate procedurile.

Întrebarea mea este: noi cunoaștem că doar unele categorii de persoane sînt obligate să lase aceste informații dactiloscopice. Ce facem noi cu acele informații dactiloscopice care sînt lăsate de cetățenii Republicii Moldova la perfectarea actelor de identitate și care va fi corelația dintre bazele de date ale Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Ministerul Afacerilor Interne, dacă, de exemplu, Ministerul Afacerilor Interne nu va dispune de informații dactiloscopice și pentru informații operative va avea nevoie de aceste informații ale unui alt cetățean? Poate Ministerul de Interne să solicite aceste informații de la Ministerul Tehnologiilor Informaționale?

Domnul Iurie Cheptănar:

În primul rînd, sînt două lucruri diferite. Ceea ce ține de Ministerul Tehnologiilor Informaționale, se iau amprente la două degete... Sînt pentru ca să nu fie falsificat pașaportul.

Ceea ce ține de lege, care este respectivă, este în plan criminalistic: ceea ce ține de știința despre urme. Adică, noi nu putem folosi datele de la Ministerul Tehnologiilor Informaționale pentru careva date operative.

Mai mult ca atît, dumneavoastră știți că tehnica și tactica de luare a amprentelor digitale este categoric diferită de cea a Ministerului Tehnologiilor Informaționale.

Domnul Serghei Sîrbu:

Adică, Ministerul nu va abuza și nu va solicita nici o informație de la Ministerul Tehnologiilor Informaționale?

Domnul Iurie Cheptănar:

Nicidecum.

Domnul Serghei Sîrbu:

Am înțeles.

Mersi.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, poftim.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Am o întrebare conceptuală privitor la termenul de păstrare a informației dactiloscopice. În proiectul pe care îl prezentați sînt două categorii. La articolul 15 prevedeați că la persoanele care sînt supuse evidenței dactiloscopice informația va fi păstrată pînă la vîrsta lor de 80 de ani. Aș vrea să văd, de ce 80, de ce nu 75 sau 81 de ani, dar ar fi logic să fie păstrate pînă la decesul lor? Asta-i unul.

Și al doilea: la cadavrele neidentificate prevedeați o posibilitate de păstrare pînă la 10 ani. Care este logica?

Domnul Iurie Cheptănar:

În primul rînd, vreau să spun că legea a fost adoptată în anul 2002, în decembrie, și noi nu facem careva schimbări în momentul de față. Dar vreau să menționez faptul că amprente digitale sînt și aparțin numai unui... să spunem, unei persoane. Și s-a luat în considerare faptul că, în momentul de față, în Republica Moldova termenul mediu de viață este de 68,3 ani. Înseamnă că putea să fie la 2, la 3 ani amprentate. Și am lăsat puțin să fie rotunjită data aceasta, ca să fie 80.

Ceea ce ține de cadavrele neidentificate. În momentul de față, vreau să vă spun că noi avem la evidență 68 de cadavre neidentificate și, respectiv, termenul de 10 ani. S-a făcut o consultare cu medicina legală și s-a constatat că, după 10 ani deja, adică știți, poate să fie în stare de putrefacție cadavrele respective... Și, repetat, noi nu mai putem face expertiză...

Domnul Artur Reșetnicov:

Cred că pentru lectura a doua veți fi de acord să schimbăm aceste termene, să punem „nelimitat” sau să răsfrîngem aceste termene?

Domnul Iurie Cheptănar:

Noi nu avem nimic împotrivă. Dacă e „nelimitat”, încă e mai bine, cred.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Aceeași întrebare, puțin nuanțată. Este de neînțeles, de ce persoanele după 80 de ani... Este o discriminare, dacă vreți, sau, într-un fel, indicăm oamenilor cât trebuie să trăiască, căci le spunem că după 80 de ani n-o să le mai păstrăm datele dactiloscopice.

În aceeași ordine de idei, la alineatul (1) articolul 10, scrieți în felul următor: „Subdiviziunile specializate ale Ministerului Afacerilor Interne păstrează suportii”. Am verificat termenul, la singular este „suport”, iar la plural este „suporturi” și nu „suportii”. Vă rog frumos, să modificați acest lucru.

Domnul Iurie Cheptănar:

Am înțeles.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt?

Vă mulțumesc. Invit comisia.

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Nu ține de subiectul acesta, dar am fost rugat pentru stenogramă. Am vorbit, ieri, la Biroul permanent, să fie exclus pentru ziua de mîine proiectul de Lege nr.2268, deoarece autorii nu sînt. Și am fost rugat să anunț pentru stenogramă, ca să se poată pregăti agenda pentru ziua de mîine. Am vrut mîine să solicit, dar am fost rugat să anunț astăzi.

Doamna Liliana Palihovici:

Bine.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați colegi,

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1549 cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat și relatează următoarele. Necesitatea elaborării proiectului nominalizat vizează aducerea în concordanță a legii respective cu prevederile Codului contravențional, Legii cu privire la Guvern și ale altor acte legislative care, pe parcurs, au fost modificate și completate.

Astfel, se propune modificarea noțiunilor „suport material” și „masiv informațional”. Se concretizează autoritatea care efectuează evidența, codificarea și păstrarea informațiilor dactiloscopice, care se datorează necesității păstrării acestei informații în scopul identificării tuturor persoanelor, indiferent de categorie.

Obiecțiile și propunerile de modificare expuse de comisia permanentă vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului în lectura a doua.

În contextul celor relatate, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică propune proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr.1549 cu privire la înregistrarea dactiloscopică de stat să fie aprobat în lectura întâi.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări către Comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Comisia propune aprobarea proiectului de Lege nr.2001 în primă lectură. Cine este pentru, vă rog să votați.

Majoritate de voturi. Proiectul este votat în primă lectură.

Următorul proiect pe ordinea de zi este nr.1187. Invit Guvernul să prezinte proiectul.

Domnul Artur Gherman – vicepreședintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare:

Stimați domni vicepreședinți ai Parlamentului,

Stimați deputați,

Proiectul de Lege cu privire la modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative este elaborat în vederea operării de modificări și completări în Legea nr.407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări și Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și în vederea abrogării unor acte legislative care au căzut în desuetudine.

Amendamentele la Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări transpun selectiv prevederile Directivei Parlamentului European 2009/138CE și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind accesul la activitatea și desfășurarea activității de asigurare și reasigurare și, parțial, cele ale Directivei 2002/92/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 decembrie 2002 privind intermedierea de asigurări, pentru a reglementa sectorul asigurărilor întru dezvoltarea și evoluția pieței interne a serviciilor de asigurare, pentru ameliorarea și optimizarea calității serviciilor și produselor de asigurare, precum și pentru o mai bună protecție a consumatorilor în acest domeniu.

Inserarea anumitor norme în Legea nr.407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, care fac obiectul de reglementare a legislației comunitare, va crea cadrul favorabil pentru racordarea legislației naționale la standardele internaționale în domeniul asigurărilor și va genera ajustarea ulterioară integrală la Acquis-ul comunitar, în special, la directivele menționate, angajament asumat de către Guvernul Republicii Moldova în contextul capitolului „Servicii financiare” al viitorului Acord de asociere „Republica Moldova – UE”.

Necesitatea ajustării legislației naționale la actele cu relevanță ale UE va eficientiza sectorul asigurărilor prin posibilitatea stabilirii normelor de solvabilitate aplicate la nivelul Comunității Europene, care implică o relație strânsă între mărimea capitalului propriu al asiguratorului și volumul obligațiilor asumate, în consecință fiind verificate normele de prudență, a normelor ce vor reglementa estimarea activității asiguratorului în baza gradului de management al riscului, precum și a normelor care se vor referi la suficiența și calitatea activelor în coraport cu care asiguratorul va fi capabil să își onoreze obligațiile asumate.

Aceste măsuri de cerințe prudentiale, precum și alte norme noi, care se referă la audit și la actuariat în asigurări generale, toate în comun vor spori eficientizarea sectorului de asigurări din economia națională, îi vor reduce riscurile sistemice și-l vor ridica la un nivel corespunzător directivelor din Comunitatea Europeană.

De asemenea, modificările și completările propuse la proiectul de lege înaintat se referă și la aducerea în conformitate cu normele legislației naționale, concretizarea mai multor momente și eliminarea interpretărilor cu caracter neclar.

Dacă e să sistematizăm esența propunerilor de modificări la Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, ele constau în faptul că, în baza petițiilor care vin de la asigurați, s-au concretizat mai multe momente și norme, anume în favoarea asiguraților, punându-se la bază interesele de protecție a consumatorilor.

Proiectul de lege propus a fost supus procedurii de coordonare cu organele și instituțiile interesate, iar propunerile au fost luate în calcul în timpul pregătirii variantei finale a proiectului de lege.

Totodată, proiectul a fost evaluat în cadrul expertizei anticorupție, care a stabilit că acesta nu conține factori de coruptibilitate. De asemenea, Centrul de armonizare a legislației a examinat proiectul de lege înaintat și a eliberat declarația de compatibilitate a acestuia în raport cu Acquis-ul comunitar.

Astfel, modificările și completările la actele legislative din proiect sînt elaborate în vederea armonizării legislației la normele comunitare relevante, îmbunătățirii cadrului juridic, concretizării normelor ambigue și înlăturării discrepanțelor legislative. Ajustările propuse se impun din necesitatea de a corela și a preciza normele în corespundere cu obiectivele de dezvoltare și consolidare a pieței asigurărilor.

În procesul pregătirii acestor propuneri au parvenit un șir de propuneri pentru a fi discutate pe viitor și a fost deja produsă o sinteză de divergență pentru discuțiile ulterioare mai concrete.

Dar, în temeiul celor expuse, solicităm respectuos susținerea dumneavoastră pentru proiectul de lege prezentat ca bază în primă lectură.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Domnule director,

O întrebare: la punctul 33, propuneți modificări la articolul 54 din lege. Articolul 54 este „Răspunderea pentru încălcarea legislației în domeniul asigurărilor”. Am articolul integral în față. Dumneavoastră propuneți ca amenda să fie modificată de la 0,3% pînă la 5%. O discrepanță sau o modificare de 17 ori?

Spuneți-ne, vă rog frumos, cum ați ajuns la concluzia că aveți nevoie să măriți aceste amenzi tocmai de 17 ori? Ce calcule aveți la bază, ce precedent, necesitate, oportunitate, altceva, de ce avem tocmai de 17 ori? Eu înțeleg, de 2-3 ori, dar nu am mai văzut asemenea precedent: de 17 ori să mărim o amendă.

Domnul Artur Gherman:

În primul rînd, s-a luat în considerare ineficiența mărimii existente, de 0,3. Deci, pînă acum am aplicat 0,3% și cam nu prea avea, să zicem, efectul dorit. De aceea am considerat ca propunere să mărim la cifra, la coeficientul 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, stați un pic. Dar de ce nu ați propus să fie dublată, pentru că vă spun: 5% din capital, cît e astăzi? Spuneți-ne, ca să înțeleagă tot corpul legislativ, cît este astăzi capitalul social minim al unei...

Domnul Artur Gherman:

Se are în vedere pînă la 5%.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu înțeleg că pînă la 5%. Dar pînă la 5%, aceasta înseamnă și 5% inclusiv. Spuneți-ne atunci, vă rog frumos, care este capitalul social minim pe care-l implică, de exemplu, o companie de asigurări?

Domnul Artur Gherman:

15 milioane de lei.

Domnul Valeriu Munteanu:

15 milioane, aceasta ar însemna că îi puneți amendă 750 de mii. Se creează... Spuneți-ne, aceste amenzi merg în bugetul de stat sau merg în bugetul CNPF? Sau și – și? Amenzile care sînt aplicate?

Domnul Artur Gherman:

Amenzile se plătesc în bugetul de stat.

Domnul Valeriu Munteanu:

De exemplu, eu cunosc o companie, am găsit o companie care are un capital social de 60 milioane de lei. În situația în care noi punem 5%, aceasta ar însemna 3 milioane de lei. Se creează impresia că aceste amenzi foarte mari, pe care încercați dumneavoastră să le aplicați, sînt pentru a-i scoate de pe piață pe acei care sînt incozi.

Pentru că eu nu am mai văzut, vă spun, în orice alt domeniu (noi avem foarte multe domenii în care se aplică amenzi) nu am văzut domenii în care s-ar aplica amenzi de 5 la sută din capitalul social. Se creează impresia că prin acest instrument încercați să scoateți de pe piață... Pentru că, dacă de 2 ori pe an o să-i aplicăm 5 la sută, eu mă îndoiesc că cineva o să poată supraviețui cu asemenea amenzi.

Domnul Artur Gherman:

Stimate domnule deputat,

Anume faptul că amenda a fost foarte mică ducea la repetarea încălcărilor. Eu cred că... Dumneavoastră ați spus: de 2 ori pe an... Eu cred că, dacă vor plăti o dată o amendă mai aspră, a doua oară n-o să mai fie, n-o să se mai repete așa ceva. Eu încă o dată spun că aceasta-i o propunere pentru discuții în lectura a doua.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, dar există... Eu am verificat și legislația din alte țări. Unde ați mai văzut dumneavoastră 5 la sută din capitalul social ca și amendă?

Domnul Artur Reșetnicov:

Sînt. Să zicem, în aceeași Austrie, sînt amenzi încă și mai dure, care valorează la zeci de milioane de euro.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.2.

Domnul Igor Vrenea – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Eu, mai mult niște propuneri pentru lectura a doua. Probabil va trebui de revizuit punctul 15 din articolul 2, subpunctul 6. Este vorba despre alineatul (8) al articolului 31, și anume: se menționează că preambulul își schimbă conținutul.

Trebuie de revăzut noțiunea respectivă în conformitate cu Legea privind actele legislative, deoarece acolo preambulul are o cu totul altă definiție. Dacă vorbim de structura normei juridice, structura cuprinde alte trei elemente decît preambulul. De aceea urmează a fi revăzută această noțiune.

Și, de asemenea, la punctul 9 din articolul 1. Se referă la modificările la articolul 24, și anume, se propune în subpunctul 2, ca la alineatul (4) articolul 24, să se înlocuiască cuvântul „cererii” cu cuvântul „declarației”.

Dar trebuie de analizat în întregime articolul respectiv, 24, fiindcă unele prevederi au rămas așa cum au fost. Adică se schimbă numai la un alineat cuvântul „cerere” cu „declarație”, dar în rest se lasă „cerere”. Deci, trebuie să fie o concordanță și în complex de analizat.

Domnul Artur Gherman:

Bine, vă mulțumesc.

Cred că se va discuta. Noi, după cum am menționat, avem o sinteză mai mare a obiectiilor care au parvenit în prima lectură. Și cred că, mai detaliat, vom discuta în timpul cel mai apropiat cu toți deputații.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Iurie Bolboceanu – *Fracțiunea PDM:*

Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Domnule raportor,

La punctul 22 subpunctul 3, faceți referință la opinia auditului extern. Ce ar însemna aceasta? Pentru că mi se pare că pentru lectura a doua noi ar trebui să revenim. Mi se pare că este vorba de „raportul auditului extern” și nicidecum „opinia auditului”. Care este poziția dumneavoastră ca autor?

Domnul Artur Gherman:

Da, evident, ”raportul auditului”.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Sînteți de-acord?

Domnul Artur Gherman:

Da, de-acord.

Domnul Iurie Bolboceanu:

Vă mulțumim.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Întrebări nu mai sînt. Invit Comisia economie, buget și finanțe pentru a prezenta raportul.

Domnul Artur Gherman:

Da, vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege nr.1187. Acest proiect de lege are drept scop aducerea în concordanță a legislației actuale cu directivele Uniunii Europene, îmbunătățirea cadrului legal în domeniul asigurărilor.

Și pe parcursul discuțiilor în comisie am avut solicitări, propuneri din partea participanților profesioniști de pe piața asigurărilor. Comisia a considerat util ca, conceptual, în primă lectură, legea să fie acceptată. Totodată, comisia a considerat ca acest proiect de lege să fie completat cu prevederea precum că asiguratorii au dreptul de a contesta, după caz, în instanța de judecată actele emise de către organele de constatare a circumstanțelor producerii cazului asigurat, precum și hotărârile adoptate referitor la stabilirea culpei asiguratului în producerea cazului asigurat. Deci, lucrul acesta o să fie expres prevăzut în lege.

Doi. Comisia va examina, în lectura a doua, oportunitatea ca să fie acordat instituțiilor financiare, asociațiilor de economie și împrumuturi și organizațiilor de microfinanțare dreptul de a intermedia produsele Companiei de Asigurări. În felul acesta îmbunătățim calitatea serviciilor prestate.

Totodată, la articolul 58 alineatul (2) din Legea nr.407 din 21.12.2006, care prevede competența Guvernului de a prezenta spre examinare Parlamentului proiectul de lege privind Fondul național de garantare, să fie menținut acest articol, deoarece s-a propus ca el să fie exclus.

Deci, ținând cont de aceste trei momente majore, Comisia consideră că acest proiect de lege poate fi conceptual votat în primă lectură. Cât privește lectura a doua, toate propunerile care au răsunit sau întrebările care au răsunit în plen vor fi examinate de către comisie în așa o manieră, ca pentru lectura a doua să avem un proiect de lege îmbunătățit cu toate amendamentele deputaților, fie date în scris, fie formulate de la microfon. De aceea, considerăm că astăzi legea poate fi votată în primă lectură și, ulterior, după ce va fi discutată în comisii, și în lectura a doua.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări către comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

Comisia propune aprobarea proiectului de Lege nr.1187 în primă lectură. Cine este pentru, vă rog să votați. Cu majoritate de voturi, proiectul de lege a fost votat în prima lectură.

Următorul proiect pe ordinea de zi este proiectul nr.646 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, inițiativa deputatului Valeriu Munteanu, pe care îl invit la tribuna Parlamentului pentru prezentarea proiectului.

Domnul Valeriu Munteanu:

Stimați colegi deputați,

Doamnă Președinte al ședinței,

Acest proiect are ca și finalitate înăsprirea condițiilor de acces al minorilor, al copiilor la tutun și alcool. Legea cu privire la alcool și Legea cu privire la tutun prevăd norme prohibitive în acest sens, norme, însă, imperfecte, legi care prevăd interzicerea alcoolului și tutunului, dar, inexplicabil, aceste norme, ziceam, rămân a fi declarative, nefiind clar cine trebuie să verifice vârsta la care procură tutun și alcool.

Mai mult decât atât, Codul contravențional prevede și amenzi pentru acei care vînd alcool și tutun minorilor, dar sînt departe de gîndul că în Republica Moldova au fost aplicate asemenea amenzi, din simplul motiv că era foarte complicat să verifici cine trebuie să aplice această lege. Legea scrie foarte clar, Legea cu privire la tutun și Legea cu privire la alcool, o normă declarativă, este interzis să fie vîndut alcool, respectiv, tutun minorilor. Codul de contravenții administrative prevede amenzi în acest sens, dar era, practic, imposibil să constăți acest lucru.

De aceea, propunerea mea este una extrem de simplă. Vor fi adăugate la articolul 15 din Legea cu privire la tutun și la articolele din tutun următoarele cuvinte: „Vînzătorul este obligat să verifice actele de identitate ale cumpărătorului, pentru a se convinge că acesta din urmă are 18 ani”.

Aceeași prevedere o vom include și în Legea cu privire la circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice. Vînzătorul este obligat să verifice vârsta pe care o are cumpărătorul. În același timp o nouă modificare este ajustarea vârstei la care poate fi procurat alcoolul și tutunul. Astăzi, în Republica Moldova, copiii sau tinerii pot cumpăra tutun de la 18 ani. Absolut inexplicabil, alcool pot cumpăra de la 16 ani.

De aceea, am propus ca aceste produse să fie, să poată fi procurate de la vârsta de 18 ani și unul, și altul. Nu este un kow-how, poate este o noutate pentru Republica Moldova, dar această normă în formula în care am propus-o, este, funcționează foarte bine în anumite state europene, este, de fapt, preluată din Statele Unite ale Americii. Anume în formula în care am propus-o eu, vînzătorul este cel care trebuie să verifice actul de identitate al cumpărătorului, pentru a se convinge că acesta din urmă are 18 ani.

Sînt absolut sigur că această normă va contribui la ținerea, dacă vreți, departe a copiilor noștri de tutun și de alcool, pentru că este absolut clar că nu maturii le procură tinerilor alcool și tutun, aceștia își cumpără de unii singuri și, din păcate, sîntem țara unde copiii au acces liber la aceste produse. Știm foarte exact care sînt riscurile în urma consumării acestor produse. Acestea am vrut să vă spun. Ascult întrebările dumneavoastră.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc.

Microfonul nr. 2.

Domnul Igor Vreamea:

Mulțumesc.

E clar că noi salutăm astfel de inițiative, dar eu vreau, pur și simplu, să văd care-i opinia dumneavoastră referitor la faptul că în Codul civil, articolul 20, se prevede că persoana, în cazul în care s-a căsătorit, adică prin căsătorie, cu toate că nu a atins vârsta de 18 ani, obține capacitatea deplină de exercițiu. Și, iată, în cazul de față, cum o să corelăm noi aceste două norme? Nu vor fi în contradicție? Eu sînt de acord, dar.

Domnul Valeriu Munteanu:

Stîrnește ilarul printre colegii noștri, legea le permite să se căsătorească, să întemeieze o familie și noi nu le permitem să consume alcool la nuntă, de exemplu, de fapt, să-și procure alcool pentru nuntă, de exemplu.

Eu accept ca, pentru lectura a doua, la excepții, cu excepția celor care s-au căsătorit, deși pentru tutun nu cred că este cazul să facem aceste excepții. Accept ca, pentru lectura a doua, să ținem cont și de acest lucru. Deși spune, iată și doamna Președinte de ședință ne spune că, chiar dacă s-a căsătorit, nu este un motiv mare de bucurie, ca să se apuce de consumat alcool.

Domnul Igor Vreamea:

Sau de fumat.

Domnul Valeriu Munteanu:

Și de fumat la fel, chiar dacă este băiat sau fată.

Domnul Igor Vreamea:

Nu. În principiu, eu sînt de acord, dar noi trebuie să vedem cum se corelează ele. Eu de asta și am zis opinia mea.

Domnul Valeriu Munteanu:

Păi, dacă, prin căsătorie, a obținut anumite drepturi, nu cred că a obținut și dreptul de a fuma și de a consuma alcool, pentru că, fiziologic, el tot tînăr rămîne, chiar dacă se căsătorește. Și cred că nu o să fie absolut nici o încălcare, dacă pînă la 18 ani o să se abțină de la aceste vicii, pentru că și fumatul, și consumul de alcool sînt niște vicii, iar ei s-au căsătorit pentru a forma o familie, respectiv, a da naștere unor copii. Și nu cred că sînt compatibile aceste produse nocive cu scopurile pentru care au întemeiat familia.

Domnul Igor Vreamea:

E clar. Vreau să vă zic că eu am făcut o interpelare specială la Ministerul de Interne, avînd la bază, iată, proiectul dumneavoastră și proiectul care va fi prezentat, probabil, de doamna Palihovici sau de domnul Ghilețchi, deci ca să văd cum se aplică în practică, fiindcă nu-i o normă care incriminează, să spunem așa, în Codul contravențional avem, așa-i?

Domnul Valeriu Munteanu:

Evident.

Domnul Igor Vreamea:

Prin care se interzice comercializarea și vreau să vă zic că practica este, se aplică. Adică eu, pur și simplu, nu înțeleg care ar fi... noi să mai obligăm încă o dată vânzătorul, ca el să verifice.

Acolo, tot articolul 91, alineatul (2), dacă nu greșesc, din Codul contravențional, stabilește expres că comercializarea către minori a băuturilor alcoolice și a tutunului se pedepsește cu o anumită sancțiune, adică se aplică o anumită sancțiune, pentru această faptă. Și de aici și reiese că vânzătorul, într-un fel sau altul, trebuie să verifice vârsta persoanei căruia îi comercializează, pur și simplu...

Doamna Liliana Palihovici:

Nu este ...

Domnul Valeriu Munteanu:

O să vă răspund. Întrebarea mea era adresată mie. O să vă răspund, domnule deputat. Am și eu la baza. Elaborând acest proiect de lege, am făcut mai multe interpelări în acest sens, inclusiv la Ministerul de Interne. Și datele pe care le-am primit de la acest minister pe această dimensiune sînt cel puțin modice, dacă vreți, sînt departe de gîndul că în Republica Moldova au fost constatate... pe parcursul ultimului an cîteva zeci de infracțiuni, contravenții administrative, pardon, de acest gen și ar fi doar acestea.

Eu sînt absolut sigur că zilnic se comit, pe toată Republica Moldova, mii de asemenea contravenții, dar, din păcate, nu poate fi constatat pentru că foarte ușor vânzătorul se poate eschiva și o să vă ilustrez următorul caz: vine un tînăr de 14–15 ani, 13–12, dacă vreți, și procură alcool sau tutun.

Vine, îl vede oricine, poate sesiza acest lucru și, respectiv, toată problema, vine la vânzător. Vânzătorul o să zică în felul următor: nu vă supărați, am crezut, am avut impresia, am avut sentimentul că acest tînăr are 20 de ani.

Păi, așa a crezut omul și dacă nu-l obligi să verifice un act de identitate, atunci el nu va putea face acest lucru. Eu vreau să vă spun că am fost, inclusiv în Statele Unite ale Americii, și am văzut oameni, care era absolut evident că au 21 de ani, pentru că la ei e 21 de ani și ei nu se leneveau să verifice actul de identitate al acestei persoane, îngrijindu-se cu mare atenție de sănătatea copiilor.

Nu cred că o să fie un abuz, nu cred că o să fie vreo problemă, dacă noi anume o să obligăm și, pentru că am văzut în celălalt proiect de lege, să-i permitem vânzătorului.

Eu zic, dacă o să fie o normă permisivă, atunci ea iarăși o să poată fi încălcată. În situația în care vânzătorul, eu am zis, este obligat să verifice actul de identitate nu pentru că așa vrea el, lui moș Ion sau altcuiva, care este clar că este 18 ani, ci pentru a se convinge că cel care cumpără alcool sau tutun are 18 ani.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.3.

Domnul Victor Mîndru:

Vă mulțumesc.

Domnule Munteanu,

Dumneavoastră ați spus că așa practică există în Statele Unite și precum că undeva mai este așa practică. Unde concret în țările europene există așa lege?

Domnul Valeriu Munteanu:

Vreau să vă spun, mai mult decât atât, domnule deputat, există mai multe directive în acest sens ale organismelor internaționale, vreau să fiți atent la ceea ce vă spun, care recomandă adoptarea în legislația națională a astfel de prevederi. Și eu vă spuneam, cel puțin în Statele Unite, funcționează foarte bine această lege și nu văd absolut vreo problemă: de ce nu am adopta și noi în legislația Republicii Moldova astfel de prevederi?

Doamna Liliana Palihovici:

Da, vă rog.

Domnul Victor Mîndru:

A doua întrebare. În țările europene știm că există practica că țigările se vînd în automate. Cum, dacă apar automate la noi, vom rezolva această problemă dată?

Domnul Valeriu Munteanu:

Mi-i greu să vă răspund la această întrebare de natură tehnică. O să vedem și acest lucru. Probabil, va fi inventat un sistem. Mi-i greu să vă răspund la acest lucru. Cel puțin, în situația în care există vânzător, acest lucru poate fi aplicat foarte bine.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Sergiu Sîrbu:

Mulțumesc.

Domnule Munteanu,

Ca să vă fie mai ușor să răspundeți, sigur că trebuie să vă pregătiți mult mai insistent, atunci când promovați un proiect de lege, dar întrebarea mea este de alt gen. Dumneavoastră întotdeauna apărați cu insistență, atunci când se prezintă un proiect de lege, ca acesta să fie coordonat cu organizațiile asociative, expertizat ș.a.m.d.

Spuneți-mi, vă rog, proiectul dumneavoastră a fost coordonat cu autoritățile asociative ale Republicii Moldova, a fost avizat de alte instituții specializate, inclusiv ale Consiliului Europei?

Mulțumesc.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vizavi de...

Da, vă mulțumesc foarte mult de întrebare.

Vreau să vă spun că nu am consultat această întrebare, nu am prezentat-o la Consiliul Europei pentru a fi avizată. Nu cred că este de o importanță atât de mare încât să fie... nu este vorba despre Codul de procedură penală, nu este vorba de Codul electoral sau de alte norme pe care neapărat trebuie să le consultăm cu Consiliul Europei.

Nu cred că este o normă care ține de drepturile omului, ca noi să le consultăm, este o lege care ține de sănătatea copiilor noștri și nu înțeleg întrebările dumneavoastră în acest sens. Vreau să înțeleg că dumneavoastră sînteți împotriva acestei legi? Sau altceva e la mijloc?

Domnul Sergiu Sîrbu:

Domnule Munteanu,

Noi nu sîntem împotriva. Noi vom vota această lege, dar, totodată, vrem să vă atenționăm, ca să veniți mai pregătit și să puteți răspunde la toate întrebările deputaților.

Vă mulțumesc.

Domnul Valeriu Munteanu:

O să vă răspund, această lege este înregistrată în Parlament din luna martie al acestui an. Și vreau să vă spun că am scris foarte multe interpelări și, respectiv, răspunsuri, inclusiv de la multe asociații obștești, nu v-am răspuns la această întrebare, în acest domeniu.

Desigur, acei care comercializează asemenea produse au un anumit grad de reticență vizavi de acest proiect, în schimb, acei care răspund sau au activitate obștească pe domeniul protecției sănătății copiilor salută acest proiect și au dat un aviz pozitiv.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 2.

Domnul Ghenadie Morcov:

Stimate domnule Munteanu,

Salutăm faptul că sînteți îngrijorați de sănătatea copiilor. Dar acest totuși așa proiect cam copilăresc, care nu vine întru aceea ca să rezolve situația în întrebuintarea tutunului față de copii. Dumneavoastră impuneți, prin acest proiect, ca cumpărătorul să vie la magazin cu buletinul de identitate. Impuneți ca vînzătorul să mai aibă alături un polițist ca să permită să... Dar poate eu nu vreau să arăt pașaportul meu vînzătorului. Este un drept al meu personal.

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc mult.

Domnul Ghenadie Morcov:

De aceea, îmi cer scuze, lupta cu aceste chestiuni se poate de efectuat și prin alte metode, dar nu prin niște legi, care, practic, nu rezolvă problema în...

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă mulțumesc foarte mult, domnule deputat-medic, pentru această întrebare.

Nu văd nimic pueril în această legislație atîta timp cît ea funcționează, ziceam, bine, mersi, în legislația altor țări. Și-i ajută, anume îi ajută, nu-i epuizează în nici un fel problematica existentă în domeniul consumului de alcool și tutun în rîndul copiilor.

Nici pe departe, domnule deputat, nu țin ca, prin această lege, să fie epuizat total această problemă, dar sînt absolut sigur că adoptarea acestei legi va contribui substanțial, dacă vreți dumneavoastră, la diminuarea și la creșterea gradului de inaccesibilitate al acestor produse în rîndul minorilor.

Domnul Ghenadie Morcov:

Dar dumneavoastră totuși impuneți ca cumpărătorul să, plecînd la magazin, obligatoriu, aproape reieșind din prevederea acestei legi, ca obligatoriu, chiar dacă are 70 de ani, obligatoriu să vină la magazin cu pașaportul.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Morcov,

Eu citesc încă o dată din lege și regret că dumneavoastră nu ați verificat formula pe care am expus-o în proiectul de lege. Am scris în felul următor: „Vînzătorul este obligat să verifice actele de identitate ale cumpărătorului întru a se convinge că acesta din urmă a împlinit vîrsta de 18 ani.”

În mod normal, cînd mergeți dumneavoastră la magazin, domnule Morcov, este evident, privindu-vă pe dumneavoastră, că aveți 18 ani. Și cred că nu este nevoie ca vînzătorul să se convingă de acest lucru. La fel cu moș Ion și cu mătușa Maria, care merge să-și ia o jumătate de litru de rachiu. Dar eu vorbeam de copiii noștri. Și eu cred că nu o să fie absolut vreun abuz în acest sens.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 3.

Domnul Ion Ceban:

Domnule deputat,

Eu am vrut să vă întreb, dacă tot ați vorbit, că, semnificativ, va fi diminuat, este cumva o analiză a impactului de reglementare pentru această lege?

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă spuneam că este sentimentul meu. Eu nu înțeleg de ce voi dezbateți atât de intens această problemă.

Domnul Ion Ceban:

Noi nu sîntem împotriva, ca să înțelegeți, dar cînd vorbiți și cînd aduceți unele argumente trebuie să fiți... Noi nu sîntem aici pe sentimente sau împotriva unor sentimente. Sîntem în Parlament, dumneavoastră ați adus...

Domnul Valeriu Munteanu:

Sentimentul în sens de convingere, domnule, nu în sens de altceva. Era vorba de convingere.

Domnul Ion Ceban:

Este convingerea dumneavoastră sau este totuși făcută o analiză a impactului?

Domnul Valeriu Munteanu:

Este convingerea mea, domnule. Iar dumneavoastră, ca reprezentant al comsomolului sau ca fost reprezentant al comsomolului, inclusiv de tinerii dumneavoastră și copiii dumneavoastră din partid trebuie să vă îngrijiți, ca aceștia să fie sănătoși.

Domnul Ion Ceban:

Am înțeles totul cu sentimentele dumneavoastră. Nu am înțeles care aluzii faceți în acest sens.

Domnul Valeriu Munteanu:

Dumneavoastră vă îndoiiți de faptul că acest instrument va ține departe copiii noștri. Doar dacă o să le cumpărați dumneavoastră.

Domnul Ion Ceban:

Eu nu mă îndoiesc de nici un fapt. Eu știu că există proceduri care trebuie respectate. V-am zis că nu sîntem împotriva, dar atunci cînd operați cu unele sau alte declarații aici, în plenul Parlamentului, fiți mai consecvent și mai corect în ceea ce faceți, atît, aceasta am avut a vă spune.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este complicat, stimate domn, ca să verifici impactul acestei legi în situația în care ea nu a fost...

Domnul Ion Ceban:

Dar încercat să faceți acest lucru?

Domnul Valeriu Munteanu:

Vă spuneam, am făcut. La elaborarea acestui proiect de lege am făcut mai multe interpelări, inclusiv pe cea care a vorbit. Aceasta nu-i întrebare, da? Oricum o să-i explic domnului deputat, inclusiv pe cea care a făcut-o domnul Vremea și datele care vin de la Ministerul de Interne stîrnesc, dacă vreți, o reacție negativă, pentru că eu știu foarte exact, astăzi poate să meargă orice tînăr, orice copil inclusiv să ia o sticlă de bere pentru tata, dar acum tata n-o să-l mai trimită pe copil la magazin, ci o să facă un efort să se ridice el din pat, să meargă să-și mai cumpere o sticlă de votcă și eu cred că și acest lucru o să ajute foarte mult.

Domnul Ion Ceban:

Domnule deputat,

Noi totul am înțeles ce ține de sentimentele dumneavoastră. Eu v-am dat o întrebare simplă, la care nu mi-ați putut răspunde. Atît. N-am zis că sîntem împotriva, ca să înțelegeți acest lucru.

Domnul Valeriu Munteanu:

Eu v-am răspuns pe deplin la întrebarea dumneavoastră.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 5.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Mulțumesc.

Mi se creează impresia că unii colegi ai noștri din Parlament parcă ar fi... cu părere de rău, că nu se vinde alcool și tutun minorilor. Eu înțeleg lanțul de tutun „Veteran”, eu îl înțeleg. Ieșiți în apărarea lor. Dar ceea ce se referă... S-a pus întrebarea cum peste hotare?

Iată în Italia, conform directivelor Consiliului Europei și a Parlamentului European, se vinde, au lege unde țigările se vînd strict în magazine specializate și în unele supermarketuri. Ceea ce se referă la automate, da, într-adevăr, automatele sînt în Germania, dar Directiva, nu țin minte că sînt multe acolo, a Consiliului Europei, unde sună în felul următor: toate automatele pot fi amplasate la locuri unde nu este îmbulzeală de oameni.

Mai mult ca atît, sînt securizate și monitorizate. De aceea, nu vă speriați, oameni buni, lăsați, chiar trebuie să distrugem poporul acesta, să le permitem tinerilor să fumeze și să beie. Eu înțeleg lanțul acesta de veterani, dar e o problemă pentru tineretul nostru.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr. 4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Din cîte îmi dau seama, noi nu intervenim absolut în nimic, decît îmbunătățim executarea legii existente. Deci nu se pune la îndoială faptul că trebuie, nu trebuie, 18 ani, noi aceasta am decis-o demult. Acum îmbunătățim. Cît privește automatele, în lege totul trebuie să fie foarte clar. Sînt acum sisteme speciale, care se permite identificarea aceluia care este. Dacă nu, sînt ilegale și automatele.

Domnul Valeriu Munteanu:

Le dau perfectă dreptate colegilor mei. Noi nu venim să schimbăm în nici un fel legea. Acesta nu este decît un mecanism de a pune în aplicare legea. Vă spuneam că Legea cu privire la tutun și Legea cu privire la alcool prevăd obligativitatea. De pe altă parte, Codul contravențional prevede și amenzi, dar legea este absolut inaplicabilă.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Invit reprezentantul Comisiei agricultură și industrie alimentară pentru prezentarea raportului comisiei.

Domnul Ion Balan:

Stimați deputați,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de deputatul Valeriu Munteanu și expune următoarele.

Proiectul de Lege prezentat prevede modificarea și completarea articolului 15 alineatul (3) litera a) din Legea nr. 278 cu privire la tutun și la articolele din tutun și articolul 30 litera j) din Legea nr. 1100 din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, ce reglementează comercializarea cu amănuntul a articolelor din tutun și a producției alcoolice.

Autorul, prin operarea modificărilor și a completărilor înaintate, propune unele măsuri suplimentare de restricționare a accesului persoanelor care nu au împlinit vârsta de 18 ani la procurarea produselor alcoolice și a articolelor din tutun și anume: vânzătorul este obligat să verifice actele de identitate ale cumpărătorului, pentru a se convinge că acesta din urmă a împlinit vârsta de 18 ani, și majorarea vârstei de la care este permisă comercializarea produselor alcoolice de la 16 la 18 ani.

În rezultatul examinării, comisia constată că legislația în vigoare interzice comercializarea acestor produse către minori, dar nu prevede expres dreptul vânzătorului de a solicita actele de identitate pentru verificare.

Totodată, articolul 16 din Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății pentru controlul tutunului ratifică prin Legea nr.124... ratificată prin Legea nr.124, prevede că, în cazul în care există suspiciuni cu privire la vârsta

cumpărătorului, vânzătorul este în drept să solicite acestuia să dovedească, prin mijloace adecvate, că a împlinit vârsta legală.

În temeiul celor relatate, comisia propune ca norma de reglementare la ambele legi să fie expusă în următoarea redacție:

„În caz de suspiciuni față de vârsta cumpărătorului, vânzătorul este în drept să solicite prezentarea actelor de identitate pentru verificare. Și cumpărătorul este obligat să prezinte dovezi convingătoare că a împlinit vârsta legală.”

Comisia atenționează că proiectul de Lege necesită îmbunătățire esențială privind ajustarea lui la cerințele tehnicii legislative, stabilite prin Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative. Majoritatea comisiilor permanente au prezentat avize asupra proiectului de lege și s-au expus pentru examinarea prezentei inițiative legislative, în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Comisia economie, buget și finanțe, Direcția juridică a Aparatului Parlamentului și Guvernului vin cu obiecții și propuneri ce vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului de lege pentru lectura a doua.

Comisia administrație publică și dezvoltare regională, conform prevederilor articolului 22 al Regulamentului Parlamentului, nu a adoptat o decizie asupra proiectului de lege.

În contextul celor expuse, Comisia agricultură și industrie alimentară susține conceptual proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, numărul de intrare nr. 646 din 11 martie 2011, și propune plenului Parlamentului aprobarea proiectului de lege în prima lectură.

Totodată, menționăm că, ulterior, în comisie a parvenit proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, numărul de intrare nr.1835 din 12 august 2011, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de deputații în Parlament, doamna Liliana Palihovici și domnul Valeriu Ghilețchi, ce prevede modificarea și completarea articolului 15 din Legea nr. 278 cu privire la tutun și articolele din tutun, articolul 30 din Legea nr. 1100 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, și articolul 91 din Codul contravențional, deoarece ambele proiecte reglementează restricții privind comercializarea articolelor din tutun și ale produselor alcoolice către minori, Comisia agricultură și industrie alimentară propune pentru lectura a doua comasarea acestora, iar proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.646 din 11 martie 2011, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de deputatul în Parlament Valeriu Munteanu, să fie considerat de alternativă.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc.

Microfonul nr. 4.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Eu am o întrebare care nu ține atât de proiect... Spuneți-mi, vă rog, oare nu s-a comis o greșală, atunci când acest proiect de lege a fost repartizat în Comisia

agricultură și alimentație publică pentru raport. Și nu ar fi fost poate mai rațional ca acest proiect să vină în Comisia protecție socială, sănătate și familie?

Doamna Liliana Palihovici:

Nu cred că este o întrebare către reprezentantul comisiei.

Domnul Tudor Deliu:

Nu, au am întrebat cum credeți: nu s-a comis această greșală? Fiindcă, dacă să intrăm în sensul Comisiei agricultură și industrie alimentară, ea ar trebui să protejeze acest producător. Este interesant aici.

Domnul Ion Balan:

Eu cred că nu este o problemă.

Domnul Tudor Deliu:

Nu este o problemă.

Domnul Ion Balan:

Nu.

Domnul Tudor Deliu:

Eu nu știu, eu cred că pentru lectura a doua ar trebui ca măcar coraportorul să fie și comisia pe care am vizat-o anterior.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc. Vă mulțumesc, domnule Balan.

Stimați colegi,

Comisia propune aprobarea proiectului în primă lectură și comasarea acestuia cu proiectul nr. 1835. Eu propun, mai întâi, să discutăm și proiectul nr. 1835, după care să supunem votului ambele proiecte. Sînteți de acord? Atunci trecem la următorul proiect, după care va fi procedura de vot pe ambele proiecte.

Domnul Artur Reșetnicov:

Stimați deputați,

Următorul proiect din ordinea de zi este nr. 1835. Din partea autorilor este invitată deputatul Palihovici, pentru a prezenta proiectul.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Proiectul pe care îl prezint acum și îl propun discuției ține de modificarea a câtorva legi, și anume a Legii cu privire la tutun și la articolele din tutun, a Legii cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, precum și a Codului contravențional.

Ideea elaborării acestui proiect a apărut în momentul discuției Strategiei pentru securitate națională, proiect discutat în luna iunie de către Parlamentul Republicii Moldova, unde, la capitolul 47, ce vizează securitatea socială, a fost atestată o îngrijorare sporită a autorităților naționale față de consumul produselor din tutun și al alcoolului de către populația Republicii Moldova și, în special, de către minori.

În Republica Moldova, mortalitatea prin maladii condiționate de consumul produselor din tutun este de două ori mai mare decât în Europa. Iar rata fumătorilor a ajuns la 46 % din populația Republicii Moldova.

Totodată, statisticile demonstrează că există și o legătură foarte strânsă între consumul de tutun, creșterea morbidității și diminuarea speranței de viață. La fel, conform statisticilor, astăzi avem aproximativ 75% din minori fumători, care nu au avut nici o problemă la procurarea produselor din tutun și alcool. Acesta este un procent foarte îngrijorător. Și de aceea am și venit cu acest proiect, care vine să modifice legile menționate.

Astăzi, dacă vorbim de situația în Republica Moldova, putem constata că 80% din tinerii, cu vârsta între 15 – 24 de ani, consumă băuturi spirtoase, iar mai mult de jumătate din aceștia au lunare experiențe de consum excesiv de alcool. Din cauza deprinderilor vicioase de a consuma alcool, de a utiliza droguri și produse din tutun, situația demografică în câțiva ani se poate schimba dramatic.

În context, numărul accidentelor rutiere, comise de persoane în stare de ebrietate, a crescut anul acesta în comparație cu anul 2010, crimele comise de persoane în stare de ebrietate au crescut cu 38% comparativ cu 2010.

Combaterea alcoolismului prezintă o componentă importantă a politicii statului. În acest context, amendamentele propuse prin acest proiect vin să responsabilizeze societatea în întregime, precum și agenții economici care comercializează produsele din tutun în vederea respectării tuturor prevederilor legii și a monitorizării stricte a dezvoltării armonioase, sănătoase a tinerilor.

În acest proiect, se propune modificarea articolului 15 din Legea nr. 278 cu privire la tutun și la articolele din tutun, prin care agenții economici, care comercializează produsele din tutun, sînt obligați să plaseze la un loc vizibil informația despre interzicerea vânzării produselor din tutun persoanelor cu vârsta sub 18 ani, precum și cuantumul amenzii pentru încălcarea acestor prevederi.

Totodată, prin amendamentul propus se oferă dreptul vânzătorului de a solicita de la cumpărător un act de identitate. Și, astăzi, de ce avem nevoie de acest amendament? Deoarece astăzi nu poți să soliciți sau să învinuiești vânzătorul că, avînd unei persoane tinere sub 18 ani, cu vârsta mai mică de 16 – 18 ani, produse de alcool sau de tutun, deoarece persoana poate spune: nu sînt obligată să verific buletinul de identitate, să constat ce vîrstă are această persoană.

Prin acest amendament nu că ne dorim doar noi, pur și simplu, așa să facem acest amendament, ci vom impune vânzătorul să se asigure că persoana, căreia îi vinde produse din tutun și produse alcoolice, are o vîrstă mai mare de 18 ani.

Totodată, propunem completarea legii cu un articol suplimentar, prin care se interzice fumatul în încăperi și mijloace de transport privat în care se află minori.

Știu că acest articol a trezit mai multe discuții atât în cadrul comisiilor... Și vreau astăzi să vin încă o dată într-o susținere a acestui articol din proiectul de lege propus astăzi discuției.

Voi spune despre scene, care sînt foarte des văzute pe drumurile din Republica Moldova, cînd adultul care conduce mașina, în care este un minor, un copil, foarte dese cazuri sînt cînd este, în general, copil de vîrstă preșcolară, prins, cuplat cu centura de siguranță, care stă într-un spațiu plin de fum de țigară. Atunci cînd șoferul fumează, iar copilul inhalează acest fum de tutun.

Această modificare, pe care o propun, va permite agentului de circulație să stopeze, să atenționeze sau chiar să ceară penalizarea șoferului, care, inconștient sau conștient, atacă sănătatea copilului.

Sarcina de a proteja sănătatea copilului nu aparține doar părinților. Da, este o prioritate. Aceasta este o sarcină și a statului, deoarece statul trebuie să se îngrijească de securitatea socială a statului.

Pentru a nu da loc de interpretare la capitolul „Fumatul în încăperi private, unde se află minori”, deoarece a fost în unul din avizele prezentate, cred că Direcția juridică, unde se spune că nimeni nu va avea dreptul să intre în apartamentul omului, să-i interzică să fumeze sau să nu fumeze. În acest context, eu propun ca, pentru lectura a doua, să se revadă formularea referitor la încăperile private, unde să venim în formularea:

„În încăperile private accesibile publicului larg”. Adică, încăperi private în care sînt oferite servicii. Și în aceste încăperi, unde se află copiii minori, să fie interzis fumatul.

Proiectul propune modificarea și completarea articolului 30 din Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, prin care se propune la fel obligativitatea plasării informației despre vînzarea producției alcoolice în apropierea instituțiilor de învățămînt, instituțiilor medicale, preșcolare, a căminelor studentești.

Astăzi, pot să vă prezint o cifră în care, din punctul meu de vedere, este destul de gravă. În incinta a 625 de instituții de învățămînt își desfășoară activitatea 790 agenți economici, care comercializează băuturi alcoolice și articole din tutun. Unele din ele se află chiar lîngă poarta școlii. Altele, din păcate, care au, sînt plasate la o distanță de 50 m, 200 m, dar acesta nu este un impediment pentru minori, pentru a merge în timpul lecțiilor sau în pauză să procure țigări sau băuturi alcoolice.

De aceea, și propunem ca modificarea să fie făcută. Totodată, și în cazul vînzărilor de producție alcoolică să fie solicitat buletinul de identitate.

În acest proiect mai propunem ca vînzarea băuturilor alcoolice în instituțiile publice de agrement între orele 22 seara pînă la 9 dimineața să nu fie permisă.

Stimați colegi,

În articolul 3 al proiectului de lege se propune și modificarea amenzilor prevăzute de Codul contravențional pentru încălcarea prevederilor menționate.

Eu sper că veți susține acest proiect de lege, deoarece fiecare din nou sîntem interesați ca cetățenii Republicii Moldova să fie sănătoși. Și, în special, generația în creștere să crească una sănătoasă atît mental, cît și fizic.

Vă mulțumesc.

Domnul Artur Reșetnicov:

Stimați deputați,
Vă rog întrebări.
Microfonul nr. 2.

Domnul Igor Vreamea:

Stimată doamnă autor,

Mie mi se pare că totuși proiectul propus spre examinare trebuia să aibă o abordare mai largă conceptual, fiindcă lăsăm fără examinare articolul 203 din Codul contravențional, unde este prevăzută răspunderea contravențională, pentru încălcarea regulilor de conduită a pasagerilor în transporturi.

Și acolo alineatul (3) prevede răspunderea contravențională pentru fumatul în transportul public. Este vorba și de autobuz, și de taxe, tren ș.a.m.d. Fiindcă dumneavoastră prin ceea ce prevedeați la articolul 1, punctul 1, subpunctul 5, da, introduceți o noțiune nouă de „locuri private”. Și, în acest sens, noi avem transport privat. Așa-i?

Doamna Liliana Palihovici:

Da.

Domnul Igor Vreamea:

Așa, avem un autoturism care, mă rog, mai mult de 4 – 5 persoane nu poate transporta. Și avem transport privat, același maxi-taxi.

Doamna Liliana Palihovici:

Indicat în prestarea de servicii.

Domnul Igor Vreamea:

Maxi-taxi. Și iarăși sînt prezenți minorii. Deci eu cred că aici, la articolul 16.1, pe care doriți să-l introduceți, trebuie altfel de propus însăși redacția, adică ceva de genul nu privat și public. Proprietate avem privată și publică, dar ceva de genul prezenței sau lipsei minorilor în aceste localuri sau în transporturi. Fiindcă altfel se diminuează însuși sensul.

Avem și aceleași magazine care este proprietate publică și proprietate privată, așa-i? Sau încăperi, nu știu care, private și publice. Și într-acele private noi sancționăm, dar în acele publice... adică, în proprietate publică nu putem sancționa, dacă sînt prezenți.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu, dacă „proprietatea publică” este deja prevăzută în lege, „interzicerea fumatului în locuri publice”.

Domnul Igor Vreamea:

Nu, eu înțeleg: în locurile publice eu am spus, dar în dependență de proprietate. Avem proprietate publică și privată.

Doamna Liliana Palihovici:

Da.

Domnul Igor Vreamea:

Aceasta-i că proprietatea privată poate fi de acces public. Iată, aici deci trebuie între noțiunile acestea să ne clarificăm, fiindcă diminuăm efectul. Și, în al doilea rând, de ce am spus că trebuia lărgit conceptul, fiindcă articolul 208, în cazul de față, nu suferă vreo modificare. Dumneavoastră propuneți majorarea unor sancțiuni la articolul 91, așa-i? Și substanțial le propune.

Dar, uitați-vă, pentru fumatul în transportul public, sancțiunea va rămîne, de 10 sau de pînă la 20 de unități convenționale amenda va fi. Pe cînd noi propunem acolo, care sînt locurile private, cum propuneți dumneavoastră de la 80 la 120. Iarăși este o disproporție în raport cu prejudiciul care poate fi cauzat. Prejudiciul poate fi și mai mare în această...

Doamna Liliana Palihovici:

Da, domnule deputat, vă mulțumesc mult pentru comentariu. Și vreau să zic că aceasta poate fi ca un amendament, pentru lectura a doua la acest proiect. Dar, totodată, referitor la acel articol 16 prim, pe care îl propunem, cu care propunem să fie completată Legea restricției privind fumatul în locurile private, eu, totuși, ca autor, aș insista și pe păstrarea noțiunii de „mijloace de transport private.”

În cazul în care un adult fumează într-un autoturism care nu prestează servicii publice, să spunem, dar în acest autoturism se află un minor. Cel puțin agentul de circulație trebuie să atenționeze acest adult, care supune pericolului sănătatea minorului.

Putem să analizăm să facă aceasta în etape: are o preîntîmpinare, după care este amendat. Dar consider că trebuie să vizeze acest articol și mijloacele de transport private, care nu sînt implicate în prestarea de servicii publice.

Domnul Igor Vreamea:

Eu nu am nimic împotriva faptului că dumneavoastră vreți să protejați anumite categorii de persoane. Dar chestia este că noi nu avem așa noțiune, adică dumneavoastră utilizați niște noțiuni, care au cu totul alt sens în legislația civilă, eu la aceasta m-am referit. De aceea, și trebuie de revăzut redacțional, să nu fie confuziile acestea. Înțelegeți?

Doamna Liliana Palihovici:

Bine, pentru lectura a doua, da.

Domnul Igor Vrenea:

Că el o să fie cu același mijloc mic, care nu prestează servicii de gen autocar sau taxi, dar care nu-i aparține lui cu drept de proprietate și o să fumeze în prezența minorului. Înțelegeți?

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles, da, mulțumesc.

Domnul Artur Reșetnicov:

Bine, mulțumesc. Cred că pentru lectura a doua veți definitiva.
Microfonul nr. 5.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc, domnule Președinte al ședinței.

Doamnă autor,

Mă bucur foarte mult că, după jumătate de an, după ce am înregistrat acest proiect de lege și a stat în Parlament, și absolut neargumentat Comisia de profil nu întocmea un raport, și dumneavoastră ați venit cu un proiect similar. Desigur, ați dezvoltat acest concept, și mă bucur foarte mult în acest sens, pentru că există eforturi conjugate pentru a rezolva această problemă importantă.

Totuși pentru mine este important ca să vedem totuși care formulă este mai aplicabilă pentru vânzător. Totul este, seamănă prevederile noastre, doar că eu zic în proiectul de lege: vânzătorul este obligat să verifice actele de identitate, dar dumneavoastră ați spus că vânzătorul este în drept să verifice actul de identitate.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu, nu. În proiectul de lege, unitățile comerciale care comercializează sau dețin autorizații pentru comercializarea produselor de tutun sînt obligate să afișeze...

Domnul Valeriu Munteanu:

Iată, eu citesc din proiectul dumneavoastră. Nu, nu, să verifice...

Doamna Liliana Palihovici:

Să verifice este în drept. Atunci cînd are dubii că, ați menționat și dumneavoastră, dacă vine o persoană care, cu siguranță, nu are 18 ani, atunci nu este obligat să verifice actul de identitate. În cazul în care are anumite dubii că persoana nu are 18 ani...

Domnul Valeriu Munteanu:

Atunci cînd are anumite dubii, nu este în drept, ci cînd are anumite dubii, el este obligat. Și ascultați formula pe care am scris-o eu: vînzătorul este obligat să verifice actele de identitate ale cumpărătorului nu pentru că așa vrea el, ci pentru a se convinge că cumpărătorul are 18 ani.

Iar în situația în care punem formula permisivă a dumneavoastră, vreau să vă spun că aceasta nu va fi aplicată. Eu susțin integral proiectul dumneavoastră, dar eu cred că, dacă noi ne dorim ca acesta să fie aplicabil, totuși cuvîntul „în drept” să-l înlocuim cu cuvîntul „obligat”. Și atunci noi vom fi absolut siguri că și această normă nu va rămîne declarativă. Și acum o altă întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule deputat,
Susțin propunerea dumneavoastră.

Domnul Valeriu Munteanu:

Mulțumesc foarte mult, stimată doamnă autor.

Și acum încă o întrebare. Vorbiți despre automobilul în care tata fumează, iar copilul inhalează. Spuneți-mi, vă rog frumos, ce se va întîmpla în situația în care descoperiți că un tînăr fumează, iar tata inhalează, pentru că legea nu prevede amenzi pentru că tînărul fumează?

Doamna Liliana Palihovici:

Dați să analizăm și această opțiune, dacă doriți. Eu acum am pornit de la ideea protejării copiilor, minorilor care necesită această protecție. Dacă aveți o altă idee și o inițiativă, puteți s-o faceți.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu ideea. Era ideea ca... Eu țin foarte mult ca orice normă pe care o adoptăm noi să nu rămînă la nivelul declarativ. Eu îmi doresc foarte și foarte mult ca orice lege, pe care o adoptăm noi cu dumneavoastră, să fie aplicabilă. Și eu vreau foarte mult ca ele să fie aplicabile, de aceea, trebuie să excludem acele formule, care nu ar putea fi aplicabile.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Eu vreau să menționez că intenția mea a fost ca să vin cu un proiect, care, cu adevărat, să fie aplicabil și să schimbe situația. Astăzi, un agent de... un polițist nu are dreptul să facă observații unui cetățean, care conduce mașina și fumează, iar în mașina lui este un copil.

Domnul Valeriu Munteanu:

În situația în care fumează copilul?

Doamna Liliana Palihovici:

Atunci i-ar putea replica.

Domnule deputat,

Atunci șoferul i-ar putea replica: „Dar ce treabă ai tu cu mașina mea și cu ce fac eu la mine în mașină”?

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, și dacă fumează taică-su și cu copilul de 15 ani?

Domnul Liliana Palihovici:

Eu cred că în această lege noi permitem și polițiștilor să se implice în acest proces de protecție a copiilor, a minorilor. Și scopul nostru comun este să creștem copii sănătoși.

Domnul Valeriu Munteanu:

O’key. Pentru lectura a doua trebuie să găsim un mecanism ca să-l putem aplica.

Doamna Liliana Palihovici:

Aceasta trebuie să fie făcut prin efort comun. În cazul în care copilul fumează în prezența tatălui, poate vorbiți despre un copil care are deja 40 de ani.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu, nu, nu. Poate să fumeze și un copil de 15 ani. El aparține, depinde de taică-său deja.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați deputați...

Doamna Liliana Palihovici:

Atunci părintele trebuie să fie penalizat, pentru că permite copilului său la 15 ani să fumeze.

Domnul Valeriu Munteanu:

Nu avem prevedere. Aceasta era ideea, că nu avem prevedere în acest sens să-l pedepsim pe taică-său că-i permite copilului să fumeze.

Doamna Liliana Palihovici:

Acesta este subiectul unei alte inițiative legislative. Eu nu cred că în această inițiativă legislativă noi putem, pentru lectura a doua, să punem această prevedere, fiindcă conceptul e altul.

Domnul Artur Reșetnicov:

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Ca și un coautor al acestei inițiative legislative, domnului Valeriu Munteanu, care nu mă ascultă, vreau să-i spun că argumentul, pe care l-a invocat, el nu ține... pentru că sarcina noastră, ca și legiuitori, este să protejăm minorii în acest caz. Altfel spus, dacă, prin absurd sau poate chiar se întâmplă în realitate, un copil îi dă o palmă tatălui său, aceasta nu înseamnă că trebuie să-l protejăm pe tata.

Noi sîntem datori să protejăm copiii de abuz din partea părinților. Și, în acest caz, un copil, care este minor, trebuie să fie protejat.

Legat de mecanism, este adevărat, ar trebui, probabil, poate pentru lectura a doua, să examinăm cel mai bun mecanism, cum am putea proteja minorii de acest abuz din partea adulților, dar el se cere în mod imperativ.

Legat de întrebarea ridicată de domnul Vreamea, eu salut observația pe care a avut-o domnul Vreamea, dar, în același timp, vrem să subliniem că în legislația actuală, care este în vigoare, deja este interzis fumatul în localuri publice, inclusiv în transportul public.

Deci partea nouă care vine în acest proiect de lege, noi am inclus transportul privat. Acum această discrepanță sau disproporționalitate, despre care ați vorbit, este binevenită, domnule Igor, și cred că pentru lectura a doua ar trebui luată în calcul.

Domnul Artur Reșetnicov:

Alte întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Rog Comisia agricultură și industrie alimentară.

Domnul Ion Balan:

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege nr.1835 și comunică următoarele. Comisiile permanente au prezentat avize pozitive asupra acestui proiect de lege.

Comisia juridică, numiri și imunități și Comisia mediu și schimbări climatice au prezentat unele propuneri de îmbunătățire, care vor fi luate în considerație la examinarea proiectului în lectura a doua.

Guvernul a prezentat aviz pozitiv, cu unele propuneri de îmbunătățire a proiectului, care, de asemenea, vor fi examinate pentru lectura a doua.

Luînd ca bază avizele pozitive ale comisiilor permanente și a Guvernului, în rezultatul dezbaterilor, Comisia agricultură și industrie alimentară propune Parlamentului proiectul de Lege cu numărul de intrare nr.1835 din 12 august 2011 spre aprobare în primă lectură.

Dat fiind că ambele proiecte, nr.646 și nr.1835, prevăd modificarea și completarea aceluiași articole, ce țin de restricții la comercializarea articolelor din tutun și a producției alcoolice, pentru lectura a doua se propune comasarea proiectelor de lege cu nr. de intrare 646 și nr.1835, luîndu-se de bază proiectul de Lege cu nr.1835.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări către Comisie? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Comisia a propus aprobarea proiectului nr.646 în primă lectură. Da, îmi cer scuze, domnule Ghilețchi. Supun votului proiectul nr.646, după aceea vă ofer cuvîntul. Comisia a propus aprobarea proiectului în primă lectură și comasarea acestuia cu proiectul nr.1835. Cine este pentru a susține propunerea Comisiei rog să voteze. Unanim.

Vă mulțumesc.

Nu unanim, marea majoritate.

Deci proiectul nr.646 a fost votat în primă lectură și cu recomandarea de comasare cu nr.1835.

Înainte de a supune votului proiectul nr.1835, s-a înscris cu luare de cuvînt domnul Ghilețchi.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Stimați colegi,

Eu înțeleg că un pic răbdarea e cam la limită. Într-o adunare ca și a noastră, un vorbitor a vorbit atît de lung, că, treptat, oamenii au început să plece din sală. La un moment dat, cînd și-a dat seama că nu mai era nimeni în sală, în afară de o singură persoană, s-a uitat la ea și a întrebat-o:

„Dar unde-s ceilalți?” „Păi, zice, ei au plecat.” „Dar tu de ce nu ai plecat?”
Zice: „Eu trebuie să vorbesc după tine.”

Acum sper că, după cuvîntarea mea, să nu rămână numai doamna Palihovici aici în sală, de aceea voi depune toate eforturile să fiu cît mai succint.

Noi știm cu toții că tutunul și alcoolul sînt factori nocivi pentru sănătate și se plasează printre cauzele majore de îmbolnăvire și de deces în rîndul populației din întreaga lume. Datele statistice alarmante, care vizează Republica Moldova la acest capitol, ne-au determinat să inițiem cîteva modificări la Legea cu privire la tutun și la articolele din tutun, și la Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a produselor alcoolice.

Practica altor țări, cum ar fi: Germania, Franța, Italia, Austria, Statele Unite ale Americii arată că vinderea băuturilor alcoolice în magazine specializate, cît și restricțiile privind comercializarea acestora minorilor și pe timp de noapte în centrele de agrement, cît și în întreprinderile din comerț amplasate pe traseele naționale, a cauzat reducerea traumatismului rutier și a infracțiunilor. Deci în această ordine de idei, subliniez încă o dată cele mai importante modificări pe care le propunem.

În primul rînd, prezentarea de către cumpărători ai actului de identitate pentru procurarea articolelor de tutun și alcool, pentru a îngădi accesul minorilor la aceste articole.

Și nu consider aici, stimați colegi, care ați pus aceste întrebări, că prezentarea unui act de identitate lezează cumva dreptul cumpărătorului. Dacă

vrem să cumpărăm un bilet pentru un minor de un preț redus, evident că prezentăm acel act de identitate, sau cu altă ocazie, de asemenea, este acest imperativ.

În al doilea rînd, pentru protejarea sănătății minorilor propunem interzicerea fumatului nu doar în localuri publice, dar și în încăperile și mijloacele de transport private în care se află minorii. Apropo, de localuri publice.

Deși noi avem o legislație, consider, destul de bună și euroconformă la acest capitol, că trebuie să recunoaștem că nici în Parlamentul Republicii Moldova nu se respectă această legislație.

Nu vreau să aduc ofense nimănui, dar, totuși, de multe ori te simți jenant să mergi în toaleta Parlamentului, pentru că miroase a fum de țigară ca într-o tavernă. E mai rău, de multe ori, decît în școală, cînd știam că în pauză copiii se duc în toaletă ca să fumeze.

Eu cred că această practică trebuie exclusă din Parlamentul nostru. Fac un apel către toți deputații: să renunțe la fumat. Și acel videoclip: „Oleg, nu mai fuma” să fie valabil pentru toți demnitarii de stat, dar dacă totuși nu-i posibil lucrul acesta, mă adresez către conducerea Parlamentului să fie organizate niște fumoare în clădirea Parlamentului, pentru că este inadmisibil, repet, ca aici, în forul legislativ al țării, să se încalce legislația, în timp ce noi dorim ca ea să fie respectată în alte localuri publice.

Legat de obiecția Direcției juridice, precum că un local privat sau o mașină privată este un loc inviolabil. Nu pot fi de acord cu acest lucru, deoarece nu poți considera un loc privat inviolabil, dacă în el se comite un viol, o agresiune sau un abuz sexual, inclusiv abuz ce ține de sănătatea copilului.

De aceea, sînt convins că modificările propuse la aceste legi vor avea un efect pozitiv. Și, de asemenea, vor contribui la protejarea minorilor și la un mod de viață mai sănătos al cetățenilor Republicii Moldova.

În Sfînta Scriptură este un text care sună foarte frumos: învață pe copil calea pe care trebuie s-o urmeze și, cînd va îmbătrîni, nu se va abate de la ea.

Să fim un exemplu pentru copiii noștri și să ne gîndim la sănătatea lor și la sănătatea națiunii.

Vă mulțumesc foarte mult.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Comisia propune aprobarea proiectului nr.1835 în primă lectură și completarea acestuia cu proiectul nr. 646. Cine este pentru rog să voteze.

Vă mulțumesc.

Cu marea majoritate a voturilor, proiectul a fost votat în primă lectură.

Următorul proiect pe ordinea de zi este proiectul nr.2418 privind interpretarea unor sintagme din articolul 20¹ din Legea cu privire la Serviciul diplomatic. Îl invit pe domnul Corman să prezinte inițiativa legislativă.

Domnul Igor Corman:

Da, mulțumesc.

Stimați colegi,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege privind interpretarea unor sintagme din articolul 20¹ din Legea cu privire la serviciul diplomatic. De unde a apărut necesitatea acestei inițiative legislative? În Legea cu privire la Serviciul diplomatic din 2001 a existat un articol 22, care prevedea că membrii personalului misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare, de asemenea membrii familiilor lor, după încheierea misiunilor la revenirea în țară, deci, pot introduce cu scutire de toate taxele bunurile procurate pentru uz personal în perioada aflării în misiune.

În anul 2010, prin Legea nr.2006 acest articol 22 a fost exclus și introdus articolul 20¹. Scopul acestei modificări a fost de a evita abuzurile din partea membrilor familiilor personalului misiunilor diplomatice și consulare, adică să se permită ca doar un singur mijloc de transport auto procurat de unul dintre membrii familiei pe perioada aflării funcționarului în misiune să poată fi introdus în țară cu scutirea tuturor acestor taxe.

Însă, din exces de zel, a fost introdusă în acest articol o sintagmă, care lasă loc pentru interpretări, și anume sintagma:

„Membrii personalului misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare care reprezintă interesele Republicii Moldova în organele internaționale și în statele acreditate”.

Astfel, s-a lăsat la discreția Serviciului Vamal al Republicii Moldova să decidă care dintre membrii personalului misiunilor diplomatice reprezintă interesele Republicii Moldova și, respectiv, care nu le reprezintă.

Cu alte cuvinte, să decidă cine are dreptul să introducă aceste bunuri în țară fără taxe respective și cine nu. În consecință, prevederile legii sînt aplicate în mod neuniform și arbitrar, generînd mai multe dificultăți și raporturi litigioase. Confruntîndu-se cu această situație, Ministerul Finanțelor a solicitat Parlamentului explicarea unor prevederi ale articolului menționat.

Stimați colegi,

În nota informativă, anexată la acest proiect de lege, se conțin, deși expunerea și argumentarea detaliată a problemei. Eu vreau doar să subliniez că această interpretare pe care o propunem este în deplină conformitate cu prevederile convențiilor de la Viena privind relațiile diplomatice din '61 și relațiile consulare din '63, de asemenea, cu dispozițiile legislației în vigoare.

În concluzie, prevederile acestui articol 20¹, alineatele (1) și (2) propunem să se aplice: funcționarilor publici în posturi diplomatice și consulare, funcționarilor publici care nu dețin posturi diplomatice, personalului administrativ, tehnic și de serviciu numiți sau transferați în misiunile diplomatice sau consulare ale Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la Serviciul diplomatic. Așa dar, în vederea asigurării aplicării corecte și uniforme a legislației, rog să sprijiniți adoptarea acestui proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări? Nu sînt.

Vă rog, prezentați raportul Comisiei.

Domnul Igor Corman:

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege. Comisiile permanente și Direcția juridică au prezentat avize pozitive. Totodată, pentru a respecta normele de tehnică legislativă și pentru uniformitate în redactare, comisia a acceptat obiecția expusă în avizul Direcției juridice privind substituirea, la articolul unic din proiectul de lege, a sintagmei „Monitorul Oficial 20/80,02.02.2002” cu sintagma „Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.20, articolul 80”. Deci, ținînd cont de această modificare tehnică, propunem adoptarea acestui proiect de lege în prima și în a doua lectură.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Supun votului proiectul nr.2418, în primă lectură. Cine este pentru rog să voteze.

Vă mulțumesc.

A fost propunerea pentru a vota astăzi acest proiect și în a doua lectură. Obiecții sînt, fracțiunile? Nu sînt.

Supun votului proiectul nr.2418, în lectura a doua. Cine este pentru rog să voteze.

Numărătorii,

Vă rog, anunțați rezultatul votului.

Sectorul nr.1?

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 20.

– 27.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 25.

Doamna Liliana Palihovici:

Proiectul nr.2418 a fost votat unanim.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Comisia juridică propune să dezbatem proiectele nr.1488 și nr.1930 mâine. Astfel, toate proiectele puse în ordinea de zi au fost discutate și trecem la Ora interpelărilor.

Săptămîna trecută am avut un șir de întrebări, avem astăzi invitați pentru a prezenta răspunsurile .

Deci doamna Mironic, doamna Balmoș și domnul Mîndru din Frațiunea PCRM au solicitat Ministerul Muncii și Protecției Sociale pentru, au solicitat Ministerului Muncii și Protecției Sociale informație referitor la măsurile de protecție socială în legătură cu majorarea tarifelor în perioada rece a anului.

Da. Microfonul nr.2.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Госпожа Председатель, мы предложили, наша Фракция Партии Коммунистов просила, чтобы в зале Парламента был представлен министр социальной защиты и семьи, а не заместитель министра. Мы просили об этом неоднократно на каждом заседании и не понимаем, почему до сих пор госпожа министр не явилась в зал заседания. Ввиду этого нам не нужно, чтобы отчитывался её заместитель, и требуем, чтобы на следующем заседании присутствовал министр социальной защиты и семьи.

Doamna Liliana Palihovici:

Deci, dacă dumneavoastră nu acceptați răspunsul viceministrului.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Nu acceptăm.

Doamna Liliana Palihovici:

Nu ne rămîne decît să repetăm invitația.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Repetăți invitația să vină doamna ministru.

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles. O repetăm.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Считаем это неуважением к депутатам Парламента.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Domnule viceministru,
Deci o aşteptăm pe doamna ministru.

Pentru a răspunde la solicitarea domnului deputat Brega referitor la activitatea Agenţiei Medicamentului a fost invitată doamna Seicaş, prim-vice-direktor al Agenţiei pe care o invit la tribuna Parlamentului.

Da. Microfonul nr.2, vă rog.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Госпожа Председатель,

По законопроекту 2184, я являюсь его автором и ввиду того, что отчёт всех комиссий и основной Комиссии по здравоохранению и социальной защите не был представлен, я прошу, чтобы этот законопроект был перенесен на 8 декабря. Мы так обсудили, договорились вместе с председателем комиссии господином Хотиняну.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, doamnă deputat,

Am fost informată. Desigur va fi transferat pentru 8.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Спасибо.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, doamnă.

Doamna Rita Seicaş – prim-vice-direktor al Agenţiei Medicamentului:

Stimată doamnă vicepreşedinte al Parlamentului,

Stimaţi domni deputaţi,

Agenţia Medicamentului va prezenta informaţia reieşind din obiectivele Agenţiei şi direcţiile de activitate prioritare pentru instituţie, ce am reuşit în perioada anului curent pînă la moment.

Ce ţine de autorizarea medicamentelor. Nomenclatorul de stat al medicamentelor pe moment include 6253 de poziţii, din care 1170 se referă la produsele de origine locală, ceea ce reprezintă 18,71%; 81,29% reprezintă produsele de import sau în cifră absolută – 5083.

Dacă facem o comparaţie dintre 2010 şi 2011, anul acesta avem cu 485 mai puţine poziţii înregistrate, totodată, să ţinem cont că mai avem încă 2 şedinţe pînă la sfîrşitul anului: şedinţa de mîine şi şedinţa din decembrie, ceea ce vom recupera diferenţa. Însă aş vrea să menţionez că diferenţa aceasta este condiţionată şi de alt moment, pic-ul ciclului de reînregistrare a produsului revine la 2010, deoarece reînregistrarea ţine din cinci în cinci ani.

Referitor la autorizarea produselor farmaceutice, aş vrea să menţionez reuşita cu modificarea Legii cu privire la activitatea farmaceutică şi anume simplificarea procedurii cu privire la autorizarea produselor farmaceutice care sînt

în conformitate cu regulile de bună practică de fabricație, fiind autorizate de autoritățile de reglementare stricte, cum ar fi: Agenția de Alimente și Medicamente din Statele Unite ale Americii, Agenția Medicamentelor din Europa, a țărilor membre ale Uniunii Europene, Canada, Japonia și Norvegia. Aceste prevederi legislative, cât și emiterea ordinului Ministerului Sănătății, publicat în Monitorul Oficial în octombrie curent, a permis să facilităm și să le răstrângem durata de evaluare a dosarelor pentru produsele care sînt autorizate de autoritățile menționate.

Referitor la achizițiile publice – una din funcțiile Agenției. Pe moment sînt realizate din tot planul, planul pentru 2012, și anume 25 de proceduri de achiziție pentru programele naționale și speciale și o achiziție mare pentru instituțiile sanitare din țară, adică licitația centralizată.

Licitația centralizată pentru instituțiile sanitare a fost realizată, includea o nomenclatură de 1257 de denumiri. Pentru 942 de denumiri deja sînt cunoscute rezultatele, este la etapa de contractare.

Totodată, vom încerca să repetăm licitațiile pentru produsele care nu și-au avut competitori, adică care a fost doar o ofertă.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă vicedirector,

O clipă, fiindcă deputatul care a avut întrebarea zice că e suficient ce ați relatat și are alte întrebări.

Vă rog, domnule Brega.

Doamna Rita Seicaș:

Da, vă rog.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Doamnă director,

Doamna Rita Seicaș:

Da.

Domnul Gheorghe Brega:

Lecțiile acestea noi le cunoaștem, nu este problemă, nu v-am chemat la raport, dar trebuie să răspundeți la cîteva întrebări. Să fiu sincer, nu vă invidiez, dumneavoastră acum interimatul ocupați de cîteva luni, da? Dar așa vi-i soarta, o să răspundeți la toate întrebările.

Întrebări sînt multe, nu știu dacă o să fie răspunsuri la ele, dar, conform Regulamentului, eu am dreptul la 2 întrebări și o să vă pun prima întrebare.

Spuneți-mi, vă rog, chiar și de la informația de la SIS, care a fost făcută publică, cum am ajuns noi ca pe piața să fie amplasate 50 la sută de medicamente care nu corespund cerințelor europene, acestea sînt datele SIS-ului, dar datele specialiștilor – se presupune că undeva la 70 la sută – asta-i prima întrebare.

Care este motivul? Numai nu răspundeți în racurs cum a răspuns domnul ministru pentru că domnul ministru a făcut expromt această, neavînd informația detaliată.

Doamna Rita Seicaș:

Din lista produselor autorizate, 45%, cu adevărat, fac parte din produsele venite de la producători din spațiul... din Europa. 11,7% revin producătorilor din spațiul Comunității Statelor Independente, 17% revin producătorilor din alte țări și 18% revin producătorilor locali.

Dorința de a veni pe piață le aparține producătorilor, ei fac cercetare de piață. Este un ordin în vigoare care stipulează rigorii foarte dure referitor la înregistrarea medicamentelor pentru că ele nu se află, 45 vin... din europeni pe piața noastră deci este decizia lor de a veni pe piața noastră.

Domnul Gheorghe Brega:

Doamnă director,

Am înțeles. Răspunsul dumneavoastră că dorința le aparține să vină pe piață, dar dorința de a amplasa aceste medicamente necalitative pe piață cu-i aparține?

Doamna Rita Seicaș:

Aș vrea să fac o remarcă, un comentariu referitor la numărul total de serii verificate de la producător pentru controlul calității per an care nu se diminuează dintre ani deci 33500 mii de serii, rebutul este la 0,4% referitor la calitate.

Referitor la eficiența produselor, noi avem sistem de farmacovigilență, ceea ce presupune comunicarea reacțiilor adverse, inclusiv sub definiția reacții adverse, inclusiv lipsa efectului medical. Deci noi avem doar 56 de rapoarte comunicate de Casa medicală și farmaceutică. Doar poți să te pronunți despre calitatea produsului atunci cînd ai aceste rapoarte.

Este nevoie ca Casa medicală și farmaceutică să se mobilizeze atunci cînd identifică lipsa efectului medical, dar pentru noi contează ce? Calitatea, eficiența și inofensivitatea. Noi nu avem rapoarte din teren, ceea ce demonstrează că ele se manifestă, ori nu se raportează de către medici.

Trebuie să mobilizăm acest segment de farmacovigilență.

Domnul Gheorghe Brega:

Doamnă director,

Dumneavoastră poate nu ați auzit. Eu v-am spus informația de la SIS, publică, 50 la sută din preparate amplasate în farmaciile Republicii Moldova nu corespund cerințelor europene. Acestea sînt date de la SIS, ale specialiștilor,

ajunge pînă la 70. Dumneavoastră îmi spuneți niște lucruri care nu prea corespund realității.

Eu vă întreb: care este motivul? Dumneavoastră ați spus că unul din motive este că agenții economici vor să vie pe piață. Bine, ei doresc să vină pe piață, dar dorința de a amplasa aceste medicamente pe piață a cui este?

Păi, factorul de decizie, vă aparține. Cum de au nimerit aceste preparate la moment cînd noi putem avea preparate europene?

Doamna Rita Seicaș:

Deci încă o dată vreau să menționez. Pornind de la cele spuse de dumneavoastră, ați spus că organul, care a declarat cifra, spune că nu corespund. Noi nu avem comunicări referitor la calitate, lipsă de eficiență, deci ele corespund.

Din moment ce medicul nu comunică autorității de sus aceste rapoarte și le ascunde, deci este nevoie de tras la răspundere medicul. Dar că structura distribuirii produselor este că 50 sînt venite din Europa, este vorba de cine ar dori să se manifeste, să vină pe piața aceasta.

Agenția Medicamentului nu invită. Este dreptul producătorului și dorința lui în baza studiului de piață de a veni pe piața aceasta sau nu.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

A doua întrebare: spuneți-mi, vă rog, care este suma preconizată pentru procurarea insulinei pe anul 2012?

Doamna Rita Seicaș:

Sincer, pardon, nu o să vă spun cifrele pentru suma de insuline. Ceea ce știu, 102 de milioane pentru toate programele naționale și speciale.

Domnul Gheorghe Brega:

Atunci vă pun o întrebare: care este programul de combatere a diabetului zaharat? Care este suma, moldaib-ul pe care îl cunoașteți dumneavoastră? Care este suma, care se alocă anul trecut, pe anul 2011, care a fost suma alocată?

Doamna Rita Seicaș:

Eu pot să vă spun referitor la insuline, cota parte a insulinelor a crescut, nu o să mă pronunț despre sumă, doar știu că contractul prevăzut să fie contractat a fost contractat. Ba mai mult, din economiile obținute, s-a extins contractul la 5 milioane 900 de mii.

Domnul Gheorghe Brega:

Doamnă director,

Eu o să deschid unele paranteze. Pe anul 2011 moldaib-ul, programul de combatere a... și a fost 22 întreg și ceva milioane de lei, da, dintre care 19 milioane pentru procurarea insulinei, un milion și ceva pentru insulina de copii.

Care este motivul că, anul acesta noi alocăm pentru procurarea insulinei 45 de milioane de lei? Ori avem diabetul zaharat, atât de mult progresează, practic de 2 ori, ori aici sînt alte probleme?

Doamna Rita Seicaș:

Din cele care cunosc eu, de fapt, este cunoscut faptul că Programul național nu prevedea un buget suficient pentru acoperirea necesităților reale. De aceea, se determină că o cotă-parte este acoperită din Programul național, cealaltă parte este acoperită din bugetele locale.

Pe moment ce Ministerul a identificat surse suplimentare, deci a extins pînă la suma menționată de dumneavoastră pentru a asigura 100% la nivel național, astfel concentrînd ... la nivel central.

Domnul Gheorghe Brega:

Chiar că o să fie 180%. Bine.

Doamna Rita Seicaș:

Poftim?

Domnul Gheorghe Brega:

Eu nu am dreptul la alte întrebări.

Doamnă Președinte.

Aș vrea o luare de cuvînt după epuizarea tuturor întrebărilor.

Doamna Liliana Palihovici:

Ce fel de luare de cuvînt, domnule deputat? Acum este Ora interpelărilor.

Domnul Gheorghe Brega:

După epuizarea tuturor întrebărilor, am dreptul la luare de cuvînt pe 2 – 3 minute, conform Regulamentului.

Doamna Liliana Palihovici:

Cu declarații la sfîrșit aveți dreptul, fiindcă nu este un proiect de lege, pe care dumneavoastră ...

Domnul Gheorghe Brega:

Dar nu-i declarație. Este luare de cuvînt, vă mai spun o dată.

Doamna Liliana Palihovici:

Așa. Vă mulțumesc, doamnă Seicaș.

Doamna Rita Seicaș:

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări are dreptul să adreseze doar deputatul care a solicitat invitarea în ședința de plen.

Vă mulțumesc, doamna Seicaș.

Pentru a răspunde la întrebarea doamnei Vlah referitor la stoparea exporturilor și importurilor cu CSI pe segmentul de Sud, este invitat domnul Corneliu Trofăilă, vicedirector al Serviciului Vamal.

Domnul Corneliu Trofăilă – vicedirector al Serviciului Vamal:

Stimată doamnă Președinte,

Stimați deputați,

Vreau să vă aduc la cunoștință că nici un post vamal intern, sau de frontieră nu se închide. Aceasta este o dezinformare sau poate cineva nu a înțeles corect.

În prezent, a fost concretizată procedura de tranzit internațional. Adică, la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova a unui mijloc de transport auto, antrenat în procedura internațională de transportare a mărfurilor, operatorului economic i se prezintă o listă de posturi vamale de frontieră autorizate prin care își alege unul dintre ei și prin care va ieși de pe teritoriul Republicii Moldova. Toate aceste posturi dispun de infrastructura necesară, unde, eficient și rapid, se efectuează formalitățile vamale, în special, acolo sînt incluse posturi vamale unde se efectuează control vamal comun cu serviciile vamale ale țărilor limitrofe.

Vreau să vă aduc la cunoștință că, conform legislației vamale naționale, organul vamal este în drept de a stabili ruta tranzitului concret, dar, în acest caz, operatorului economic internațional i se oferă mai multe drepturi. El își alege din listă punctul de trecere dar nu concret lucrătorul vamal indică: du-te pe acolo și mai mult nu se poate. Deci excludem un factor uman în acest caz. Această clauză legislativă persistă și în legislația vamală a țărilor vecine și nu este careva know-how. Totodată, această listă de posturi a fost coordonată și cu mediul de afaceri, cu transportatorii auto.

Ceea ce se referă la procedurile de export, reexport, careva schimbări nu au suferit. Invers, Serviciul Vamal întotdeauna a facilitat, mai ales exportul. Toți cunoaștem că agentul economic poate să perfecteze operațiunea de export atît la posturile interne, cît și la posturile vamale de frontieră, chiar în regim non-stop la ora 2 de noapte și, în acest caz, el economisește și procedurile sale, deci nu perfectează declarația de tranzit intern.

Totodată, s-a introdus o procedură simplificată de vămuire la domiciliu, unde agentul economic nu prezintă organului vamal acte și nu are careva relații la import și, în special, se elaborează procedura vamală de declarare electronică, unde organului vamal totul va fi transmis pe suport electronic, toate actele: declarația vamală și actele necesare și, în cazul oferirii coridorului verde, el nici nu se prezintă organului vamal intern.

De aceea, consider că careva probleme nu pot să apară.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Vlah,

Sînteți mulțămită de răspuns? Nu aveți întrebări, da?

Vă mulțumesc, domnule Trofăilă.

Domnul Corneliu Trofăilă:

Mersi.

Doamna Liliana Palihovici:

La solicitarea domnului deputat Petkov referitor la mersul anchetei ce ține de crima din orașul Durlești, a fost invitat Procurorul General care nu se află în țară, de aceea rămîne pentru o altă ședință.

La fel, la solicitarea unui grup de deputați din Frațiunea PCRM, a fost invitat ministrul educației Șleahtițchi, pentru a răspunde sau a prezenta o informație referitor la procesul de optimizare a școlilor. Domnul Șleahtițchi este în concediu pînă pe 2 decembrie. Un alt viceministru este în deplasare în afara țării, al doilea viceministru este în deplasare în teritoriu.

De aceea, domnilor deputați, transferăm pentru o altă ședință.

Acum, interpelările. Vă rog.

Microfonul nr.5.

Doamna Ana Guțu – Frațiunea PL:

Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Am 2 interpelări: către domnul ministru al justiției Oleg Efrim. Îmi permiteți să dau citire.

Prin prezenta interpelare, solicităm explicații referitor la suprimarea serviciilor de eliberare a certificatelor de stare civilă, duplicate și altele de către Serviciul de Stat de Arhivă prin intermediul comandării acestora via internet în scopul evitării rîndurilor fizice interminabile, care s-au creat actualmente. Situația în domeniu e foarte gravă, cetățenii pierd timp și bani care nu ajung, din păcate, în bugetul statului ci în mîinile profitorilor, aceștia deseori fiind chiar angajații din Oficiile stării civile din republică. În cadrul audiențelor cu cetățenii parvin numeroase plîngerii la acest subiect.

Intervin cu solicitarea de a reveni cît mai curînd la serviciul on-line de comandare a actelor de stare civilă și a duplicatelor, cu atît mai mult că, logistic, acest serviciu a existat deja pînă în anul 2008 și reactivarea lui nu va fi necesară, nu vor fi necesare noi investiții pentru reactivarea lui.

Solicit răspunsul în scris la această interpelare.

Și a doua interpelare către domnul Președinte al Academiei de Științe Gheorghe Duca și constă în invitația Academiei de Științe pentru a lua o atitudine în cunoștință de cauză de către cercetătorii respectivi în domeniu vis-a-vis de autorii sit-ului moldovenii.md, care sfîdează adevărul științific și proliferază concepții eronate referitor la istoria civilizației românești.

Din păcate, Academia de Științe, în calitate de for științific suprem în stat, purtător de memorie istorică științifică, nu reacționează la astfel de fenomene nocive pentru procesul de educare și formare a opiniei publice din Republica Moldova.

Academia de Științe ar trebui să se preocupe de faptul că adevărul științific să predomine în toate formele de manifestare a lui, inclusiv să vegheze asupra diversiunilor pseudoștiințifice care sînt aruncate în societatea noastră mai actual sub formă de site-uri și portaluri de știri. Mă refer, printre altele, și la portalul de știri "AVA.md" unde se publică opiniile așa-zis științifice ale unor preinși savanți istorici, unii chiar localizați peste Nistru.

Solicitez răspuns la această interpelare în scris, dar mai cu seamă o luare de atitudine publică și pe larg mediatizată.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul 4.

Domnul Ion Balan:

Deci vin cu o interpelare, din numele unui grup de deputați, către Guvernul Republicii Moldova.

Pornind de la interesul sporit al cetățenilor privind compensațiile unice pentru perioada rece a anului, în temeiul articolului 125 din Regulamentul Parlamentului, solicităm concretizarea modalității de calculare a acestora, în special, mărimea venitului calculat la un hectar de teren agricol, care este unul din factorii la stabilirea compensațiilor unice.

Răspunsul solicităm să ne fie prezentat în formă scrisă.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul 3.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Către Procuratura Generală. Către mine s-a adresat doamna Zoia Grinberg, care s-a plîns că a fost înșelată de domnul Chicu Valeriu, care a deposedat-o de locuință. Din informațiile obținute, la 18 mai 2006, prin sentința Judecătoriei sectorului Rîșcani, domnul Valeriu Chicu, născut la 31 ianuarie '69, domiciliat pe str. Alba Iulia, nr. 93/2, apartamentul 22, a fost condamnat, în baza articolului 220, alineatul (2), Cod penal, la 2 ani privațiune de libertate. Conform articolului 90, alineatul (3), Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de 1 an. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către Procuratura Rîșcani, în care s-a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei penale și condamnarea domnului Chicu pe articolul 165, alineatul (2), literele b) și d), Cod penal, cu aplicarea articolului 79 Cod penal la 7 ani de privațiune de libertate.

Instanța de Apel l-a considerat vinovat pe Chicu Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 165, alineatul (2), literele a), b) și d) Cod penal, adică: recrutarea, transportarea, transferul sau primirea unei persoane în scop de exploatare sexuală comercială prin înșelăciune a doua sau mai multe persoane și l-a condamnat și l-a condamnat la 7 ani privațiune de libertate. Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 21 februarie 2007, a lăsat în vigoare decizia Colegiului penal al Curții de Apel.

În temeiul Legii despre statutul deputatului în Parlament și a Regulamentului Parlamentului, solicit Procuraturii Generale să mă informeze detaliat, în termen de 7 zile, despre faptul când concret și în ce circumstanțe a fost reținut domnul Chicu, și situația de moment al acestuia.

Răspunsul îl aștept în scris.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul 2.

Domnul Alexandr Bannicov – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Обращение к Правительству Молдовы. Уважаемый господин Филат, прошу Вашего указания Министерству образования разобраться с вопросом обучения детей в частных гимназиях и лицеях. Сколько таких учебных заведений у нас в стране, и сколько в них обучается учащихся? На каждого ребенка школьного возраста Минфин выделяет 5 тысяч 900 леев. По моим данным, у нас в стране не менее 10 тысяч учеников частных школ. А возможно, гораздо больше. Их родители являются такими же налогоплательщиками, как и все остальные. Но ни родители этих учеников, ни учебные заведения, где они обучаются, не получают компенсации в вышеуказанном размере.

Таким образом, возникает правомочный вопрос: на какие нужды расходуются 59 миллионов, предусмотренных на обучение этих детей?

Спасибо.

Doamna Liliana Palihovici:

Microfonul 3.

Domnul Grigore Petrenco:

Vă mulțumesc.

Am doua interpelări. Prima către Prim-ministrul Republicii Moldova domnul Filat. În ultima perioadă de timp, vin tot mai multe plângeri din partea cetățenilor Republicii Moldova care beneficiază de serviciile Companiei de Stat "Air Moldova". Cetățenii sînt nemulțumiți de calitatea serviciilor și tarifele exagerate: anulări de rute regulate, rețineri permanent cu cîteva ore și mai multe a zborurilor fără a oferi informații și compensații consumatorilor, precum se procedează în

cazuri similare de alte companii europene. În situația când "Air Moldova" nu are avioane pentru a efectua rutele regulate declarate, Compania de Stat dă în arendă aeronave din flota ei și așa modestă în condiții foarte suspecte și netransparente.

Recent, "Air Moldova" a dat în chirie avionul "AIRBUS A-320", care conform unor informații a efectuat rute de zbor în țări africane și a fost întors într-o stare deplorabilă.

Zilele acestea, al doilea avion nou-nouț deja "EMBRAIR-190" cu denumirea de "Ștefan cel Mare" a fost dat în arendă iarăși pentru a efectua zboruri în țări africane.

Solicite informație despre aceste tranzacții suspecte, precum și informații detaliate cum se gestionează proprietatea de stat în cazul Companiei "Air Moldova". Când se planifică reducerile de tarife la cursele regulate "Air Moldova" și ajustarea lor la cele europene.

Răspunsul solicitat să fie dat în scris în termen de 10 zile.

A doua interpelare: la data de 17 martie 2011 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 42 cu privire la modificarea anexei la Legea din 30 iulie 2001 privind reglementare prin licențiere a activității de întreprinzător, publicată în "Monitorul Oficial" din 1 aprilie 2011. Potrivit articolului 2 al legii menționate, prevederile acesteia se aplică din data de 10 august 2010. Astfel, au fost anulate modificările introduse prin Legea din 15 iulie 2010 potrivit cărora taxa pentru fiecare masă de joc în cazinouri a fost micșorată de două ori de la 360 mii lei la 180 mii lei. În urma aplicării Legii nr.42, în bugetul de stat trebuiau să fie transferate 6 milioane de lei, adică acele 6 milioane lei cu care a fost diminuată prin falsificarea legii partea de venituri a bugetului de stat pe anul 2011. Disponem de informație că suma indicată nu a parvenit în bugetul de stat, ceea ce înseamnă neîndeplinirea Legii nr. 42 din 17 martie 2011.

Urmare a celor expuse, în baza articolului 125 din Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, solicit prezentarea de către Procurorul General și Guvernul Republicii Moldova a informațiilor referitoare la acțiunile întreprinse întru executarea legii sus-menționate în scris în termen de 10 zile.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați deputați,

Vă rog să nu uitați să depuneți interpelările și în scris.

Microfonul 2.

Doamna Tatiana Botnariuc:

Во время одного из заседаний Комиссий по Здравоохранению и социальной защите в ходе отчета Национальной Кассы и обсуждения бюджета социального страхования мною было дано устное указание, чтобы Министерством труда и социальной защите была представлена информация о количестве пенсионеров и о деятельности Консилиума врачебной экспертизы жизнеспособности. До сегодняшнего дня эту информацию я не получила, поэтому прошу вас дополнительно передать Министерству труда и

социальной защиты представить мне информацию в письменном виде о деятельности Консилиума врачебной экспертизы жизнеспособности с динамикой роста за 2009, 2010 и 2011 годы.

Спасибо.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte interpelări nu sînt.

S-au înscris cu declarații doi deputați. Îl invot pe domnul Ion Ceban pentru declarație.

Domnul Ion Ceban:

Stimați deputați,

Reprezentanții așa-numitei Alianțe pentru Integrate Europeană, săptămîna trecută aici în sala de ședință plenară a Parlamentului, i-a felicitat pe tineri cu Ziua internațională a tinerilor și Ziua internațională a studenților, menționînd că va avea grijă, așa cum a avut grijă și pînă în prezent, de acești tineri și în continuare, și că va purta această grijă cu bine și în anul viitor, și mai departe. Pentru mine a fost un pic neclar de ce au încurcat datele – Ziua internațională a studentului cu Ziua națională a tinerilor, dar e de mirare un alt aspect foarte important: bine ce au avut ei în vedere?

Bine este că din anul 2009, de la 1 septembrie, de cînd încă era guvernarea anterioară, nu s-au majorat bursele studenților? Bine este că aceste burse s-au diminuat semnificativ pînă la finele anului 2009? Bine poate este în percepția lor, stimați deputați, că cei care beneficiază de aceste burse, numărul lor a scăzut, practic, de două ori. Bine poate este că numărul bugetarilor înscriși în anul unu de facultate a scăzut, practic, de două ori? Bine poate este faptul că numărul contractelor și a celor care sînt înmatriculați în bază de contracte a crescut semnificativ? Bine poate este în percepția acestor guvernanți că aceste contracte urmau și au fost majorate extraordinar de mult.

Vă dau un simplu exemplu: Facultatea de medicină: în anul 2008, învățămînt gratuit, guvernarea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, 2011 – 20 de mii la aceeași facultate. Bine poate este faptul că în decurs de 3 ani de zile nu a fost construit nici un Centul de tineret, iar cele 82 care au fost construite anterior nu au surse de existență? Bine poate este faptul că programul de susținere a tinerilor absolvenți, practic, nu mai există și nu a fost propusă nici o soluție nouă? Bine poate este în percepția acestor guvernanți că Programul de locuințe pentru tineri în mediul rural a fost stopat și astfel demotivați totalmente tinerii să meargă să lucreze în localitățile rurale? Bine poate este faptul că șomajul în rîndul tinerilor a atins cote alarmante. Este statistica lor oficială, nu este statistica noastră. Fiecare al treilea tînăr astăzi nu are loc de muncă, avem cea mai mare rată de șomaj pentru acest segment de vîrstă în Europa și Statele CSI. Bine poate este faptul că vor să se lichideze instituții cum ar fi Academia de Științe unde au început astăzi să vină tinerii cercetători, grație alocațiilor financiare anterioare și grație adoptării Codului

cu privire la știință și inovare? Bine poate este faptul că vor să distrugă astăzi Academia de Arte, Teatru și Muzică?

Bine poate este faptul că se închid școli? Bine poate este faptul, în percepția lor, că au redus semnificativ bugetele pentru acest domeniu?

Eu unul nu înțeleg. Mi se pare că nu mai poate lumea de atîta bine din partea dumneavoastră, stimați guvernanți. Vreau să vă spun următoarele: că am lansat mai multe inițiative aici, în Parlament, ele stau undeva în rafturile dumneavoastră, de susținere a tinerei generații. Și în ceea ce ține de încadrarea în câmpul muncii, și în ceea ce ține de burse, și în ceea ce ține de contracte, și în ceea ce ține de multe alte lucruri care vizează astăzi nemijlocit pe tineri. Absolut nici una nu a fost examinată. Absolut nici una nu a fost inclusă pe ordinea de zi. Acesta este angajamentul vostru și eu presupun că anume cu aceste lucruri i-ați felicitat.

Nu este de ajuns că i-ați scos în 7 aprilie și i-ați folosit ca și carne de tun, și după asta i-ați trimis să repartizeze pliante și să înțeleie placarde informaționale electorale.

Nu aveți nevoie de tineri cum n-aveți nevoie de bătrîni, n-aveți nevoie de bugetari, n-aveți nevoie de nevoiași, n-aveți nevoie de oameni, de cetățeni cu bunăstare în această țară.

În ceea ce urmează am vrut să vă spun, că pe lîngă faptul că am lansat aceste inițiative, recent, în ultimele 2 zile, am lansat 3 petiții a căror semnare are loc astăzi în instituțiile de învățămînt superior din Republica Moldova: una cu privire la majorarea bursei care, repet, din 2009, de la 1 septembrie nu a fost majorată. Doi: de semnare a unui Memorandum de înțelegere privind faptul că, în acest an de studii care vine, nu vor fi majorate contractele. Acest Memorandum urmează a fi semnat între instituții, administrațiile instituțiilor de învățămînt superior cu organizațiile care reprezintă studenții.

Și trei, ca să vă fie clar: le-ați creat condiții în căminele studentești, alocînd, practic, nimic în acest sens în ultimii 3 ani.

A treia inițiativă ține de nemajorarea taxelor pe care deja le-ați aplicat de la 60 la 215% în fiecare instituție de învățămînt, în dependență de instituție.

Sînteți o guvernare cu promisiuni false, sînteți o guvernare mincinoasă și este timpul să vă prezentați benevol demisia dacă mai aveți un pic de obraz.

Vă mulțumesc mult. *(Aplauze în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Invit la tribuna Parlamentului pe domnul deputat Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Eu am înțeles că cu cîți mai puțini sînt în sală, cu atît mai bine se ascultă. O să aștept pînă o să plece acei ce nu doresc. Am ieșit pentru că este dureros faptul ce se petrece acum, ceea ce se petrece acum pe piața farmaceutică. Știți, parcă sîntem o țară jurată. În anii '60, '80 am fost un poligon de a experimenta toate pesticidele

și îngrășămintele care erau în agricultură. Am îmbibat acest pământ că ne ajunge încă pe 50 de ani. Nu știu cum am rezistat, dat acum mi se face impresia că în ultimii 4 – 5 ani sîntem un poligon de experimentare a medicamentelor.

Este grav ceea ce se întîmplă acum, la moment. Eu o să vorbesc despre o firmă, o firmă înregistrată în Moldova. N-o să-i dau numele. În 2008 – 2009 cunoscută numai în lumea sportivilor amatori, în sălile de sport pentru comercializarea de hormoni, steroizi, anabolizanți.

Din 2009 – 2010 această firmă parcă ar produce preparate farmaceutice. Cu alte cuvinte – medicamente. Și nu unul, nu zece, ci aproximativ 700 de preparate. Fulgerător, pe parcursul unui an, sau al unui an și jumătate, înregistrează toate aceste preparate la Agenția Medicamentului. Nu este clar cum. Unele firme cu renume mondial înregistrează pe an 2 – 3 preparate. Mai mult nu pot înregistra. Este și mai interesant faptul că, în 2010, această firmă, cînd Legea medicamentului se dezbătea public și în Parlament și firmele internaționale nu aveau format prețul, această firmă cîștigă tenderul la toate preparatele sale, în pofida faptului că preparatele sînt de o calitate proastă, dovedit clinic, fără nici un efect, sau chiar cu multiple complicații și progresarea cancerului pe fond de tratament, ea cîștigă toate licitațiile.

Întîmplător fiind la Ministerul Sănătății, am depistat un demers al unei firme internaționale, îl citez: „Conform rezultatelor...” Ei descriu de ce nu au participat la licitație, dar esența este următoarea: „se observă că prețul genericului este triplu mai mare decît cel al originalului, ceea ce contravine articolului 8 al Hotărîrii de Guvern nr.525 din 22.06.2010 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aprobare și înregistrare a prețurilor de producător la medicamente și anume prețul medicamentului generic ce propune în comparație cu prețul acestor medicamente din țările de referință, fără a putea însă a depăși 65% din prețul medicamentului original”. Ce întreprinde? Și ei solicită să... Ei propun preparatul original la un preț mult mai redus, ceea ce ar fi dus la economii de 790 mii de lei. Un singur preparat.

Ce face Agenția Medicamentului? Urgent, după acest demers, înregistrează în Catalogul de prețuri, modifică, de la 896 de lei modifică la 288 de lei. Deci prețul cade de 3 ori. Însă, în realitate, avînd achizițiile publice, ei comercializează mai departe la 896 de lei. Se întrebă: unde-i diferența aceasta? În Catalog este de 288, în realitate – 896. Un preparat care nu costă nimic și mă întreb: oare unde a pus... oare nu i-a pus în gardă pe Agenția Medicamentului? Cum, îndată după demers, prețul cade de 3 ori? Nu cumva acest preparat nu e medicament, ci cretă? Numai creta, ca materie primă și ambalată sub formă de preparat medicamentos, poți să o reduci în așa mod. Oare nu cumva această firmă face profit pe chinurile și nevoile pacienților oncologici? Poate această firmă nu este producătoare de medicamente, ci vînzătoare de cretă?

Pentru a clarifica toate aceste întrebări, Partidul Liberal solicită crearea unei Comisii de anchetă, pentru a analiza activitatea Agenției Medicamentului. Și, probabil, mîine o să venim cu un proiect de hotărîre pentru a înființa o comisie de anchetă. Este grav și dureros ceea ce se întîmplă la moment. Unele preparate, vă

spun sincer, atâtea complicații dau, că pacienții cheltuie de 10 ori mai mult ca să trateze complicațiile, unele sînt cu deces. Sînt date clinice.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Stimați colegi care ați mai rămas în sală,

Ordinea de zi a fost epuizată.

Declar ședința închisă. Următoarea ședință va fi mîine, la ora 10.00.

Ședința s-a încheiat la ora 16.11.

*Stenograma a fost pregătită în
Direcția documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*